

ปรัชญา หลักการและเกณฑ์ในการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

คณะกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติได้กำหนดปรัชญา หลักการและเกณฑ์ในการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติไว้ เพื่อเป็นเป้าหมายและสร้างความเข้าใจร่วมกันของคณะกรรมการฯ คณะทำงาน ฯลฯ ที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการฯ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพทุกสาขา สาขาวิชาชีพ หน่วยงานประกันสุขภาพ สถาบันการศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ดังนี้

ปรัชญา : การพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2551 มีเป้าประสงค์เพื่อสร้างเสริมระบบการใช้จ่ายอย่างสมเหตุผล

คำอธิบาย

การพัฒนาบัญชียาดังนี้ มุ่งสร้าง **บัญชียาแห่งชาติ** เพื่อใช้เป็นกลไกหนึ่งในการส่งเสริมระบบการใช้จ่ายของประเทศ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาวิถีชีวิตพอเพียง¹ โดยให้มีรายการยาที่มีความจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพของคนไทย ด้วยกระบวนการคัดเลือกยาที่โปร่งใส และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ยาที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นยาที่มีประสิทธิภาพจริง สนับสนุนด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ มีประโยชน์มากกว่าความเสี่ยงจากการใช้จ่ายอย่างชัดเจน มีความคุ้มค่าตามหลักเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความสามารถในการจ่ายของสังคม โดยจัดให้มีกลไกกลางกำกับสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นจำเป็นให้สามารถเข้าถึงยาได้

บัญชียาหลักแห่งชาติฉบับนี้ มีคุณสมบัติเป็นบัญชียาอย่างผล (effective list) เพื่อให้ระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ ระบบประกันสังคม และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ สามารถอ้างอิงเป็นสิทธิประโยชน์ด้านยา (pharmaceutical benefit scheme) ได้อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม

¹ หลักปรัชญาวิถีชีวิตพอเพียง "... คำว่าพอเพียงก็เพียงพอ เพียงนี้ก็พอ ดังนั้นเอง คนเราก้าวไปในความต้องการ ก็มี ความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด อันนี้มิใช่เศรษฐกิจ มีความคิด ว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณ ตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง" (พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑)

สำหรับ **เศรษฐกิจพอเพียง** มี 3 คุณลักษณะ และ 2 เงื่อนไขสำคัญ คือ 1) **ความพอประมาณ** ความพอดี ไม่น้อยหรือมากเกินไป ไม่เบียดเบียนผู้อื่น 2) **ความมีเหตุผล** ทุกการตัดสินใจ ทุกการกระทำ การลงทุน ต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล คำนึงถึงเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ 3) **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** การเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งภายในและภายนอก 4) **มีความรู้ มีความรอบรู้** รอบคอบ และระมัดระวังในการนำ ความรู้ วิทยาการเทคโนโลยีต่างๆมาใช้ในการวางแผนและการปฏิบัติการ

5) **มีคุณธรรม** มีความตระหนัก มีความซื่อสัตย์สุจริต อุดมทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

หลักการ :

1. บัญชียาหลักแห่งชาตินี้ จะได้รับการปรับปรุง เพิ่มเติมหรือนำออกเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ทันต่อสถานการณ์ โดยพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานทางวิชาการ ด้านความปลอดภัย ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมุ่งหวังให้เกิดความเป็นธรรม ระหว่างประชาชนกลุ่มต่างๆ โดยให้เหมาะสมกับบริบทของระบบสุขภาพ สังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย
2. การปรับปรุงบัญชียาหลักแห่งชาติ ทุกครั้ง จักดำเนินการจัดทำโดยกระบวนการที่โปร่งใส มีส่วนร่วม มีหลักฐานเชิงประจักษ์ มีเหตุผลและเป็นปัจจุบัน สามารถอธิบายชี้แจงหรือเผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในสังคมแสดงความคิดเห็นในระหว่างขั้นตอนการคัดเลือกยา และตรวจสอบได้ ตามความเหมาะสม
3. บัญชียาฉบับนี้ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อประชาชน ผู้สั่งจ่าย ระบบบริหารเวชภัณฑ์ ผู้บริหารสถานพยาบาล ระบบการเบิกจ่าย และระบบเศรษฐกิจของชาติ โดยสามารถ
 - 3.1 ใช้เป็นแนวทางในการเลือกจ่ายยาตามขั้นตอน อย่างสมเหตุผล
 - 3.2 ส่งเสริมการจ่ายยาด้วยความพอดี โดยประโยชน์ที่ได้รับจากยาต้องมากกว่าความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (positive benefit-to-risk ratio)
 - 3.3 ส่งเสริมการจ่ายยาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการใช้ต้นทุน (maximization of cost-effectiveness) ควบคู่กับการเพิ่มคุณภาพการรักษา โดยเปิดโอกาสให้การเข้าถึงยาที่มีค่าใช้จ่ายสูงเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้
4. บัญชียาหลักแห่งชาติจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในระบบยาของประเทศ ที่ต้องประสานให้มีการบริหารจัดการมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควบคู่กัน ได้แก่
 - 4.1 มาตรการส่งเสริมการจ่ายอย่างสมเหตุผล
 - 4.2 มาตรการสร้างจิตสำนึกของผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ประชาชน และผู้บริหารการศึกษา
 - 4.3 มาตรการและกลไกเชิงนโยบายระดับชาติ เกี่ยวกับบริการสุขภาพ การใช้เทคโนโลยีและการใช้ยา รวมทั้งกลไกกลางและมาตรการในการส่งเสริมควบคู่กับการติดตามตรวจสอบกำกับดูแลตามนโยบายทุกด้าน
 - 4.4 มาตรการด้านการศึกษาของบุคลากรวิชาชีพทางสุขภาพ สาขาต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ จริยธรรม และเจตคติที่ดีในการจัดหา และบริหารการจ่ายยาอย่างเหมาะสม
 - 4.5 มาตรการในการส่งเสริมคุณภาพของเวชปฏิบัติ เช่น การมีเกณฑ์ปฏิบัติที่ดี เกณฑ์มาตรฐาน การประกอบวิชาชีพและการประกันคุณภาพบริการ เป็นต้น
 - 4.6 มาตรการในการควบคุมกำกับดูแลคุณภาพยามาตรฐาน ในโรงงานอุตสาหกรรม ในสถานพยาบาล และในร้านยา (ตลาดยา)

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

- 4.7 **มาตรการในการจัดหายา** ให้มีในประเทศ ในระบบบริการ หรือในสถานพยาบาล รวมทั้งการติดตามตรวจสอบมาตรฐานของยา และการกำหนดราคากลางของยาแต่ละชนิด
- 4.8 **มาตรการในการบริหารยาของสถานพยาบาล** ให้มีความเหมาะสม รวมทั้งบัญชียาของโรงพยาบาลและกลไกการกำกับดูแล
- 4.9 **มาตรการให้ข้อมูลยาที่เป็นกลาง** ทั้งแก่บุคลากรทางการแพทย์ เช่น การจัดทำคู่มือยาแห่งชาติ การจัดทำมาตรฐานเอกสารกำกับยาสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ **และการให้ข้อมูลยาแก่ภาคประชาชน** เช่น เอกสารกำกับยาสำหรับประชาชน
- 4.10 **มาตรการในการกำหนดชุดสิทธิประโยชน์ด้านยา** ในระบบประกันสุขภาพทั้ง 3 ระบบ เพื่อให้ผู้ป่วยทุกคนได้รับความปลอดภัยจากการใช้ยาในทุกระบบประกันสุขภาพ

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกยา :

1. ยาต้องมีความจำเป็นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ โดยพิจารณาทั้งระดับความรุนแรงของโรค ความชุกและอุบัติการณ์ของโรค
2. ระบบการคัดเลือกต้องแสดงข้อมูลเชิงประจักษ์ (explicit information) ที่ละเอียดพอ ใ่อให้เกิดการใช้ข้อมูลครบถ้วนในการตัดสินใจ มีข้อมูลและเหตุผลชัดเจนทุกขั้นตอน และอธิบายต่อสาธารณชนได้ การตัดสินใจคัดเลือกยาใช้หลักฐานวิชาการเชิงประจักษ์ (evidence-based literature) หรือการให้คะแนนที่มีประสิทธิผล เป็นหลักในการคัดเลือก ร่วมกับ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์/เภสัชศาสตร์/เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข และ ความเห็นเชิงนโยบายของผู้บริหารในหน่วยงานหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง หลักฐานและความเห็นที่ได้รับจากผู้ที่มีส่วนร่วมในสังคมในระหว่างขั้นตอนการคัดเลือกยา
3. การคัดเลือกและแสดงรายการยา ให้ใช้ชื่อสามัญของยา รูปแบบยา ความแรง ขนาดบรรจุ ยกเว้นในกรณีที่ไม่ระบุจึงใช้ความแรงและขนาดบรรจุอื่นได้ ทั้งนี้ ให้ระบุเงื่อนไขการสั่งใช้ยาหรือจัดหายาตามความเหมาะสม รวมทั้ง ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็น เช่น คำแนะนำ ข้อสังเกต ข้อควรระวัง คำเตือน คำอธิบาย เป็นต้น
4. ต้องคำนึงถึงข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพยา เช่น รูปแบบยา การเก็บรักษา ความคงตัวของยา ขนาดบรรจุ วันหมดอายุ เป็นต้น ตลอดจน ข้อมูลอื่นเกี่ยวกับยา เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารยา และการยอมรับในการใช้ยาของผู้ป่วย (compliance) เป็นต้น
5. ต้องคำนึงถึงข้อมูลเชิงเศรษฐศาสตร์ด้านค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ราคา ยา ความสามารถในการจ่ายทั้งของสังคมและประชาชน ตลอดจนฐานะเศรษฐกิจของประเทศ

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

6. ยาที่อยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ต้องเป็นยาที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาในประเทศ เว้นแต่เป็นยาที่ได้รับการยกเว้นตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติยา หรือเป็นเวชภัณฑ์ซึ่งควบคุม กำกับโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องคำนึงถึงยาที่มีการผลิต และ/หรือ จำหน่ายในประเทศ เพื่อให้มียาจำนวนเพียงพอ เป็นหลักด้วย

7. ควรเป็นยาเดี่ยว หากจำเป็นต้องเป็นยาผสม จะต้องมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่แสดงว่ายาผสมมีข้อดีกว่า หรือเท่าเทียมกับยาเดี่ยวในด้านความปลอดภัย ประโยชน์และค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยาผสมจะต้องมีข้อดีกว่ายาเดี่ยวในประเด็นของ compliance และ/หรือ การชะลอหรือป้องกันการดื้อยาของเชื้อก่อโรค

8. หากเป็นยาที่มีหลายข้อบ่งใช้ แต่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งใช้ ให้ระบุข้อบ่งใช้และเงื่อนไขการสั่งใช้ยา เพื่อให้การสั่งใช้ยาดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอนอย่างเหมาะสม เงื่อนไขการสั่งใช้ต้องมีความชัดเจน เชื่อมต่อการใช้ยาเป็นขั้นตอน ตามระบบบัญชีย่อย ซึ่งแบ่งเป็นบัญชีย่อย ก. ข. ค. ง. และ จ. ดังนี้

บัญชี ก หมายถึง รายการยาสำหรับสถานพยาบาลทุกระดับ เป็นรายการยามาตรฐานที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย มีหลักฐานชัดเจนที่สนับสนุนการใช้ มีประสิทธิผลการใช้ในประเทศไทยอย่างพอเพียง และเป็นยาที่ควรได้รับการเลือกใช้เป็นอันดับแรกตามข้อบ่งใช้ของยานั้น

บัญชี ข หมายถึง รายการยาที่ใช้สำหรับข้อบ่งใช้หรือโรคบางชนิดที่ใช้ยาในบัญชี ก. ไม่ได้ หรือไม่ได้ผล หรือใช้เป็นยาแทนยาในบัญชี ก. ตามความจำเป็น

บัญชี ค หมายถึง รายการยาที่ต้องใช้ในโรคเฉพาะทาง โดยผู้ชำนาญ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการของสถานพยาบาลนั้นๆ โดยมีมาตรการกำกับการใช้ ซึ่งสถานพยาบาลที่ใช้จะต้องมีความพร้อมตั้งแต่การวินิจฉัยจนถึงการติดตามผลการรักษา เนื่องจากยากกลุ่มนี้ เป็นยาที่ถ้าใช้ไม่ถูกต้อง อาจเกิดพิษหรือเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยหรือเป็นสาเหตุให้เกิดเชื้อดื้อยาได้ง่าย หรือ เป็นยาที่มีแนวโน้มในการใช้ไม่ตรงตามข้อบ่งใช้หรือไม่คุ้มค่าหรือมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด หรือมีหลักฐานสนับสนุนการใช้ที่จำกัด หรือมีประสิทธิผลการใช้ในประเทศไทยอย่างจำกัด หรือมีราคาแพงกว่ายาอื่นในกลุ่มเดียวกัน

บัญชี ง หมายถึง รายการยาที่มีหลายข้อบ่งใช้ แต่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งใช้ หรือมีแนวโน้มจะมีการสั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือ เป็นรายการยาที่มีราคาแพง จึงเป็นกลุ่มยาที่มีความจำเป็นต้องมีการระบุข้อบ่งใช้และเงื่อนไขการสั่งใช้ยา การใช้บัญชียาหลักแห่งชาติไปอ้างอิงในการเบิกจ่ายควรนำข้อบ่งใช้และเงื่อนไขการสั่งใช้ไปประกอบในการพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่ายจึงจะก่อประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ยาในบัญชี ง จำเป็นต้องใช้สำหรับผู้ป่วยบางราย แต่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย หรือก่อปัญหาเชื้อดื้อยาที่ร้ายแรง การสั่งใช้ยาซึ่งต้องให้สมเหตุสมผลเกิดความคุ้มค่าสมประโยชน์จะต้องอาศัยการตรวจวินิจฉัยและพิจารณาโดยผู้ชำนาญเฉพาะโรคที่ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากสถานฝึกอบรมหรือได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติจากแพทยสภา หรือทันตแพทยสภาเท่านั้น และโรงพยาบาล

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

จะต้องมีระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา (Drug Utilization Evaluation, DUE) โดยต้องมีการเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านั้นเพื่อตรวจสอบในอนาคตได้

บัญชี ๑ หมายถึง

- 1) รายการยาสำหรับโครงการพิเศษของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ที่มีการกำหนดวิธีการใช้และการติดตามประเมินการใช้ยาตามโครงการ โดยมีหน่วยงานนั้นรับผิดชอบ
- 2) รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ² ซึ่งมีการจัดกลไกกลางเป็นพิเศษในกำกับการเข้าถึงยา ภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของ 3 กองทุน ซึ่งดูแลโดย กรมบัญชีกลาง (ระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ) กระทรวงการคลัง สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

หมายเหตุ :

1. ยาแต่ละชนิด จัดอยู่ในบัญชีย่อยได้มากกว่า 1 บัญชี หากว่าข้อบ่งชี้การใช้ยาชนิดนั้นมีหลายอย่าง และควรมีการกำกับการใช้ที่แตกต่างกัน
2. มาตรการกำกับการใช้ของยาในบัญชี ๑. พิจารณาจัดทำได้ตั้งแต่การกำหนดแนวทางการพิจารณาการใช้ยา การติดตามปริมาณการใช้ยา จนถึงการติดตามผลการใช้ยาในผู้ป่วยเฉพาะรายตามความเหมาะสม

² เป็นยาที่จำเป็นต้องใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย โดยยาที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งชี้ หรือมีแนวโน้มจะมีการสั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือ เป็นยาที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะโรค หรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และ เป็นยาที่มีราคาแพงมาก หรือส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจ่ายตัวของสังคมและผู้ป่วย จึงต้องมีระบบกำกับและอนุมัติการสั่งใช้ยา (authorized system) ที่เหมาะสม โดยหน่วยงานสิทธิประโยชน์หรือหน่วยงานกลางที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบ่งชี้และเงื่อนไขการสั่งใช้ยา จึงจะก่อประโยชน์สูงสุด โรงพยาบาลจะต้องมีระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา และมีเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านั้น เพื่อให้ตรวจสอบโดยกลไกกลางในอนาคตได้

เกณฑ์จริยธรรมในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2551

เพื่อให้การพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551 มีความโปร่งใส เป็นไปอย่างชอบธรรม และเป็นที่ยอมรับของสังคม คณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้ร่วมกันกำหนด “เกณฑ์จริยธรรมในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551” ขึ้น โดยมีหลักการดังนี้

1. คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จัดทำหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ โดยหลีกเลี่ยงการมีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest, COI) เพื่อให้การจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติเป็นไปอย่างชอบธรรมและมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงจัดระบบการดำเนินงานตามหลักการของระบบคุณธรรม (Merit system) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบุคลากรที่ประกอบเป็นคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ล้วนเป็นผู้มีศักยภาพสูงในการสนับสนุนการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติให้บรรลุผลสำเร็จ การหลีกเลี่ยงความขัดแย้งดังกล่าวจึงอาจมิใช่การปฏิบัติที่จะเกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติโดยสิ้นเชิง หากแต่ควรเป็นการกระทำ โดยเปิดเผย โปร่งใส และตรวจสอบได้ตามระบบคุณธรรม

2. คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จักปฏิบัติหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ใจ มุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญในฐานะเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดีในการประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักถึงสิทธิผู้ป่วยและสิทธิผู้บริโภค

3. ในระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จักไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางตรง ซึ่งได้แก่ การที่อนุกรรมการฯ และผู้ทำงานฯ หรือคู่สมรสเป็นเจ้าของ หุ้นส่วน ผู้บริหาร ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาในธุรกิจนำเข้า ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายยา³

4. ในระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียทางอ้อมในธุรกิจนำเข้า ผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายยา ตามข้อ 4.1 จักปฏิบัติตามข้อแนะนำในข้อ 4.2

4.1 กรณีที่คณะอนุกรรมการฯ หรือคณะทำงานฯ เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางอ้อม คือ

4.1.1 มีการวิจัย หรือทำการทดลองทางคลินิก หรือร่วมทำวิจัยกับธุรกิจยา เกี่ยวข้องกับรายการยาที่กำลังพิจารณา ในรอบ 4 ปี ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

4.1.2 เคยได้รับหรือคาดว่าจะได้รับเงินสนับสนุน หรือผลตอบแทนในรูปแบบอื่นใดจากธุรกิจยาที่เกี่ยวข้องกับรายการยาที่กำลังพิจารณา ในรอบ 4 ปี ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ยกเว้น กรณีที่ได้รับการสนับสนุนผ่านหน่วยงานหรือสถาบันให้เป็นทุนไปดูงาน

³ ยึดตามเกณฑ์จริยธรรมนี้หมายถึงยาแผนปัจจุบันสำหรับมนุษย์/แผนโบราณ (แผนไทย) สำหรับมนุษย์แล้วแต่กรณี

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

ประชุม หรือบรรยายทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ โดยได้รับทุนเฉพาะค่าเดินทาง ค่าลงทะเบียน ค่าวิทยากร ค่าอาหารและที่พัก สำหรับเฉพาะตนเองเท่านั้น และต้องเป็นทุนที่จำกัดเฉพาะช่วงเวลาของกิจกรรมทางวิชาการเท่านั้น

4.1.3 มีญาติชั้นบุตรภรรยา หรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใดๆ หรือเป็นลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือมีญาติเกี่ยวพันทางการแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น ที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวพันกับผลประโยชน์ในธุรกิจยานั้น

4.1.4 เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวพันกับผลประโยชน์ในธุรกิจยานั้น

4.1.5 เคยเป็นเจ้าของนี้ ลูกหนี้ หรือนายจ้างของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวพันกับผลประโยชน์ในธุรกิจยานั้น

4.2 เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ที่อาจมีส่วนได้ส่วนเสียทางอ้อม ยินดีจะปฏิบัติ ดังนี้

4.2.1 เปิดเผยแก่คณะอนุกรรมการฯ หรือคณะทำงานฯ ถึงความเกี่ยวพันกับธุรกิจนำเข้าผลิตหรือตัวแทนจำหน่ายยา โดยให้ฝ่ายเลขานุการแจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ หรือคณะทำงานฯ ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนมีการพิจารณายานั้นๆ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาความเหมาะสมของการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามเกณฑ์จริยธรรม

4.2.2 แสดงตนไม่ร่วมในการพิจารณาตัดสินคัดเลือกรายการยาเฉพาะกรณีในช่วงเวลาที่คณะอนุกรรมการฯ หรือคณะทำงานฯ พิจารณายานั้น ๆ เว้นเสียแต่การให้ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับยาหรือรายการยาที่พิจารณา

4.2.3 ละเว้นการปฏิบัติใดๆ ในลักษณะชักจูงหรือกดดันให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณายา มีการตัดสินใจที่อาจให้คุณหรือโทษต่อการพิจารณายา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณายา

5 ในกรณีที่คณะอนุกรรมการฯ หรือคณะทำงานฯ ผู้หนึ่งผู้ใดได้ปฏิบัติขัดแย้งกับหลักสำคัญของข้อตกลงนี้ ผู้นั้นยินดีและเต็มใจจะให้คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ ได้ถามหรือตักเตือนได้แล้วแต่กรณีในลักษณะของกัลยาณมิตร

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

6 คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จักนำประเด็นปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเกณฑ์จริยธรรมมาปรึกษาหารือ เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาระบบให้ดีขึ้นในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ **อย่างน้อยทุก ๆ 6 เดือน**

7 ในกรณีที่ผลการพิจารณายังไม่เป็นที่ยุติ หรือยังไม่ครบเวลาที่ได้กำหนดให้มีการเผยแพร่สู่สาธารณะ คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ มีหน้าที่ร่วมกันรับผิดชอบไม่เปิดเผยผลการพิจารณาแก่บุคคลอื่น

8 คณะอนุกรรมการฯ และคณะทำงานฯ จักลงนามแสดงความบริสุทธิ์ใจในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2551 ตามเกณฑ์จริยธรรมนี้ โดยลงนามในแบบฟอร์มที่กำหนด(ดูภาคผนวก 1)

9 กรณี**คณะจัดทำคู่มือหรือรายละเอียดทางวิชาการที่กำหนดไว้แล้วตามปรัชญาหลักการ และเกณฑ์การจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551** ต้องแสดงความบริสุทธิ์ใจว่าจักปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ปราศจากอคติ เป็นไปตามหลักวิชาการ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ในฐานะที่เป็นบุคคลผู้มีความรู้และประสบการณ์เป็นอย่างดีในการประกอบวิชาชีพ ที่ได้ตระหนักถึงสิทธิผู้ป่วยและสิทธิผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้ยกเว้นเกณฑ์จริยธรรมข้อ 3 และ 4 โดยลงนามในแบบฟอร์มที่กำหนด (ดูภาคผนวก 2)

ปรับปรุงจาก

1. เกณฑ์จริยธรรมในการจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2547
2. จรรยาบรรณของคณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พ.ศ.2545
3. ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2549

องค์ประกอบของคณะทำงานคัดเลือกยาในบัญชียาหลักแห่งชาติ

เพื่อให้การพิจารณาจัดทำบัญชียาหลักแห่งชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงให้มีคณะทำงานคัดเลือกยาในบัญชียาหลักแห่งชาติจำนวน 16 ชุดๆ ละ 13-22 คน โดยมีเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการอีก 2 คน รวมเป็น 10-24 คน องค์ประกอบของคณะทำงานฯ ประกอบด้วย ผู้แทนคณะอนุกรรมการฯ และ ผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์จริยธรรม ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ด้านเภสัชศาสตร์ เวชกรรม ทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ทั้งจากมหาวิทยาลัย

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

สถานพยาบาลปฐมภูมิ ทุติยภูมิและตติยภูมิจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตลอดจน ผู้ที่มีความรู้
ประสบการณ์ด้านเศรษฐศาสตร์ทางยาหรือเศรษฐศาสตร์สาธารณสุข ฯลฯ ในสัดส่วนที่เหมาะสม

คณะทำงานฯ มีหน้าที่พิจารณาเสนอรายการยาเพื่อบรรจุไว้ในบัญชียาหลักแห่งชาติทั้งใน
การนำเข้าและออกจากบัญชี ฯ ตามปรัชญา เกณฑ์จริยธรรม แนวทาง หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่
คณะอนุกรรมการ ฯ กำหนด ด้วยวิธีการประเมินที่สามารถแสดงผลชัดเจน สามารถอธิบายชี้แจงหรือ
เผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้

คณะทำงานคัดเลือกยาในบัญชียาหลักแห่งชาติมี 16 กลุ่มเพื่อทำงาน 16 สาขา ได้แก่

1. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโภชนาการ
2. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคระบบทางเดินอาหาร
3. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาทันตกรรม
4. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคติดเชื้อและวัคซีน
5. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคระบบทางเดินหายใจ โรคภูมิแพ้ โสิต ศอ นาสิก และ
ลาริงซ์วิทยา
6. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาจักษุวิทยา
7. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาออโรปีดิคส์และโรคข้อ
8. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคมะเร็ง โลหิตวิทยาและรังสีรักษา
9. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาประสาทวิทยาและจิตเวชศาสตร์
10. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาวิสัญญีวิทยาและการระงับปวด
11. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคต่อมไร้ท่อ และสูติศาสตร์นรีเวชวิทยา
12. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคผิวหนัง
13. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาเวชศาสตร์นิวเคลียร์และรังสีวินิจฉัย
14. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาอายุรศาสตร์และพิษวิทยา
15. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคหัวใจและหลอดเลือด
16. คณะทำงานคัดเลือกยาสาขาโรคไตและทางเดินปัสสาวะ

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

อักษรย่อ

cap	capsule
COPD	chronic obstructive pulmonary disease
DPI	dry powder inhaler
EC	enteric coated
g	gram
GnRH	gonadotrophin-releasing hormone
hosp	hospital formulary (เภสัชตำรับโรงพยาบาล)
inj	injection
IU	International unit
mcg	microgram
MDI	metered dose inhaler
mEq	milliequivalent
mixt	mixture
mg	milligram
ml	milliliter
mmol	millimole
mOsm	milliosmole
oint	ointment
pwdr	powder
sol	solution
SR	ยาออกฤทธิ์นาน
supp	suppository
susp	suspension
syr	syrup
tab	tablet
U	unit
USP	United States Pharmacopeia

คำชี้แจง

บัญชียาสำหรับโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข

เนื่องจากบัญชียาตามประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงและทบทวนรายการยาให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ส่งผลให้รายการยาจำนวนหนึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ดังนั้น สำนักงานประสานการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ จึงได้จัดทำสัญลักษณ์กำกับไว้ที่ตัวยาเพื่อเป็นการอธิบายข้อแตกต่างที่เปลี่ยนไปจากบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ดังนี้คือ

- **ตัวหน้าที่ชื่อยา** หมายถึง รายการยาที่มีการเพิ่มเติมจากบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2547
- **ขีดเส้นใต้ที่ชื่อยา** หมายถึง รายการยาที่เคยปรากฏอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ.2547 แต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบยา ความแรง บัญชีย่อย ปรับปรุงข้อบ่งใช้ หรือมีการย้ายกลุ่มยาที่แตกต่างไปจากเดิม เป็นต้น
- **มีเครื่องหมาย * หลังชื่อยา** หมายถึง รายการยานั้นได้รับการพิจารณาคัดเลือกโดยผ่านกระบวนการเรื่องการต่อรองราคา การแข่งขันราคา เป็นต้น

การจัดการยาในบัญชีย่อย ๑(2) (รายละเอียดนิยามอยู่ในปรัชญา หลักการและเกณฑ์ในการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551 หน้า ๑)

เนื่องจากในระหว่างที่การจัดวางกลไกกลางพิเศษในกำกับการเข้าถึงยา ภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของ 3 กองทุน ตามบัญชีย่อย ๑(2) ยังไม่เสร็จสิ้นให้ผู้ใช้บัญชีใช้ยาดังกล่าวในลักษณะบัญชีย่อย ไปพลางก่อน กล่าวคือ ต้องมีการตรวจวินิจฉัยและพิจารณาโดยผู้ชำนาญเฉพาะโรคและโรงพยาบาล จะต้องมีระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา (Drug Utilization Evaluation, DUE) โดยต้องมีการเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านั้นเพื่อตรวจสอบในอนาคตได้

สำหรับบัญชียาจากสมุนไพร และ เภสัชตำรับโรงพยาบาลนั้นยังคงมีเนื้อหารายการยาเช่นเดิม (ยกเว้นสูตรตำรับยา Potassium Chloride รูปแบบ Elixir และ Intraperitoneal Dialysis Solution ทุกตำรับในเภสัชตำรับโรงพยาบาลที่ได้มีการตัดออกจากบัญชี) นอกจากนี้กระบวนการทบทวนและปรับปรุงรายการยาในบัญชีหลักๆ จะเป็นระบบที่ dynamic มากขึ้น เพื่อให้รายการยาในบัญชีหลักๆ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตามหลักฐานและข้อมูลทางวิชาการที่มีเข้ามาใหม่ ทำให้สามารถตอบสนองความจำเป็นด้านสุขภาพของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและทันที่

ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา

เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ทางการแพทย์และสาธารณสุขปัจจุบัน และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารระบบยาสำหรับการบริการสาธารณสุขของประเทศอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักปรัชญาวิถีชีวิตพอเพียง

คณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้พิจารณาเห็นชอบให้แก้ไขปรับปรุงบัญชียาหลักแห่งชาติตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ที่ ๒/๒๕๔๗ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ที่ ๑/๒๕๔๘ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑) ลงวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๘

(๓) ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ที่ ๑/๒๕๔๙ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๒) ลงวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(๔) ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(๕) ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ (ฉบับที่ ๕) ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๒ ให้ใช้บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) บัญชียาสำหรับโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข

(๒) บัญชียาจากสมุนไพร

(๓) เกสซ์ตำรับโรงพยาบาล

ข้อ ๓ ในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

“บัญชียาสำหรับโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข” หมายความว่า รายการยาสำหรับใช้ในโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุขที่แนบท้ายประกาศฉบับนี้ซึ่งประกอบด้วยบัญชีย่อย ๕ บัญชี ได้แก่ บัญชี ก บัญชี ข บัญชี ค บัญชี ง และบัญชี จ

“บัญชี ก” หมายความว่า รายการยาสำหรับสถานพยาบาลทุกระดับ เป็นรายการยามาตรฐานที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย มีหลักฐานชัดเจนที่สนับสนุนการใช้ มีประสบการณ์การใช้ในประเทศไทยอย่างพอเพียง และเป็นยาที่ควรได้รับการเลือกใช้เป็นอันดับแรกตามข้อบ่งใช้ของยานั้น

“บัญชี ข” หมายความว่า รายการยาที่ใช้สำหรับข้อบ่งใช้หรือโรคบางชนิดที่ใช้ยาในบัญชี ก ไม่ได้ หรือไม่ได้ผล หรือใช้เป็นยาแทนยาในบัญชี ก ตามความจำเป็น

“บัญชี ค” หมายความว่า รายการยาที่ต้องใช้ในโรคเฉพาะทาง โดยผู้ชำนาญ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการของสถานพยาบาลนั้น ๆ โดยมีมาตรการกำกับการใช้ ซึ่งสถานพยาบาลที่ใช้จะต้องมีความพร้อมตั้งแต่การวินิจฉัยจนถึงการติดตามผลการรักษา เนื่องจากยาในกลุ่มนี้ เป็นยาที่ถ้าใช้ไม่ถูกต้อง อาจเกิดพิษหรือเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยหรือเป็นสาเหตุให้เกิดเชื้อดื้อยาได้ง่าย หรือเป็นยาที่มีแนวโน้มในการใช้ไม่ตรงตามข้อบ่งชี้หรือไม่คุ้มค่าหรือมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด หรือมีหลักฐานสนับสนุนการใช้ที่จำกัด หรือมีประสบการณ์การใช้ในประเทศไทยอย่างจำกัด หรือมีราคาแพงกว่ายาอื่นในกลุ่มเดียวกัน

“บัญชี ง” หมายความว่า รายการยาที่มีหลายข้อบ่งใช้ แต่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งใช้ หรือมีแนวโน้มจะมีการสั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือเป็นรายการยาที่มีราคาแพง จึงเป็นกลุ่มยาที่มีความจำเป็นต้องมีการระบุข้อบ่งใช้และเงื่อนไขการสั่งใช้ยา การใช้บัญชียาหลักแห่งชาติไปอ้างอิง

ในการเบิกจ่ายควรรนำข้อบ่งชี้และเงื่อนไขการสั่งใช้ไปประกอบในการพิจารณาอนุมัติการเบิกจ่าย
จึงจะก่อประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ยาในบัญชี ง จำเป็นต้องใช้สำหรับผู้ป่วยบางราย แต่อาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย
หรือก่อปัญหาเชื่อคือยาที่ร้ายแรง การสั่งใช้ยาซึ่งต้องให้สมเหตุผลเกิดความคุ้มค่าสมประโยชน์จะต้อง
อาศัยการตรวจวินิจฉัยและพิจารณาโดยผู้ชำนาญเฉพาะโรคที่ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
จากสถานฝึกอบรมหรือได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติจากแพทยสภา หรือทันตแพทยสภาเท่านั้น
และโรงพยาบาลจะต้องมีระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา (Drug Utilization
Evaluation, DUE) โดยต้องมีการเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านั้นเพื่อตรวจสอบในอนาคตได้

“บัญชี จ” หมายความว่า

(๑) รายการยาสำหรับโครงการพิเศษของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ที่มี
การกำหนดวิธีการใช้และการติดตามประเมินการใช้ยาตามโครงการ โดยมีหน่วยงานนั้นรับผิดชอบ

(๒) รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ ซึ่งมีการจัดกลไกกลางเป็นพิเศษในกำกับการ
การเข้าถึงยา ภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของระบบประกันสุขภาพของประเทศซึ่งดูแลโดย
กรมบัญชีกลาง (ระบบสวัสดิการรักษายาพยาบาลข้าราชการ) กระทรวงการคลัง สำนักงานประกันสังคม
กระทรวงแรงงาน และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

“รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ” ตามบัญชี จ (๒) หมายความว่า ยาที่
จำเป็นต้องใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย โดยยาที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งชี้ หรือมีแนวโน้ม
จะมีการสั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือเป็นยาที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะโรค หรือใช้เทคโนโลยี
ขั้นสูง และเป็นยาที่มีราคาแพงมาก หรือส่งผลอย่างมากต่อความสามารถในการจ่ายทั้งของสังคมและ
ผู้ป่วย จึงต้องมีระบบกำกับและอนุมัติการสั่งใช้ยา (authorized system) ที่เหมาะสม โดยหน่วยงาน
สิทธิประโยชน์หรือหน่วยงานกลางที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบ่งชี้และเงื่อนไข
การสั่งใช้ยา จึงจะก่อประโยชน์สูงสุด โรงพยาบาลจะต้องมีระบบการกำกับ ประเมินและตรวจสอบการใช้ยา
และมีการเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านั้น เพื่อให้ตรวจสอบโดยกลไกกลางในอนาคตได้

“บัญชียาจากสมุนไพร” หมายความว่า รายการยาจากสมุนไพรที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิม และยาพัฒนาจากสมุนไพร ซึ่งมียาสมุนไพรหรือตัวยาในสูตรตำรับ รูปแบบยา ขอบ่งใช้ ความแรง ขนาดและวิธีใช้ ตามรายละเอียดในบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ยาจากสมุนไพรตามรายการในบัญชี ให้ใช้สำหรับโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข รวมทั้งงานสาธารณสุขมูลฐานด้วย

“เภสัชตำรับโรงพยาบาล” หมายความว่า รายการยาที่โรงพยาบาลสามารถผลิตขึ้นใช้ภายในโรงพยาบาล ตามเภสัชตำรับของโรงพยาบาล หรือตามที่ระบุไว้ในบัญชียาแนบท้ายประกาศฉบับนี้ ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑

มงคล ณ สงขลา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา

**บัญชียาสำหรับโรงพยาบาล
และสถานบริการสาธารณสุข**

กลุ่มยา 1 Gastro-intestinal system

1.1 Antacids and other drugs for dyspepsia

ยา antacids ทุกรายการต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มี acid neutralizing capacity ไม่น้อยกว่า 5 mEq ต่อ 1 tab หรือ 15 ml และ
2. กรณีเป็นสูตรยาผสม ตัวยาสำคัญแต่ละชนิดให้ acid neutralizing capacity ไม่น้อยกว่า 25% ของ total acid neutralizing capacity

1. Aluminium hydroxide	chewable tab, tab, susp, susp (hosp)	ก
2. Aluminium hydroxide + Magnesium hydroxide	chewable tab, tab, susp, susp (hosp)	ก
3. Aluminium hydroxide + Magnesium hydroxide + Simethicone 25-50 mg	chewable tab, tab	ก
4. Compound cardamom mixture (Mist Carminative) เฉพาะสูตรที่ไม่มี Sodium bicarbonate	mixt, mixt (hosp)	ก
5. Simethicone	chewable tab, susp	ก

1.2 Antispasmodics and other drugs altering gut motility

1. Dicycloverine hydrochloride (Dicyclomine hydrochloride)	tab	ก
2. Domperidone	tab (as base/maleate), susp (as base/maleate)	ก
3. Hyoscine-n-butylbromide	tab, syr, sterile sol	ก
4. Metoclopramide	tab, syr, sterile sol	ก
5. Mebeverine hydrochloride	tab	ข

1.3 Ulcer-healing drugs and drugs used in variceal bleeding

1. Omeprazole	EC cap (as base)	ก
2. Ranitidine hydrochloride	film coated tab	ก
3. Omeprazole sodium	sterile pwdr	ข
4. Ranitidine hydrochloride	sterile sol	ข
5. Pantoprazole sodium	sterile pwdr	ค
6. Sucralfate	tab, susp	ค

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3.	Mesalazine (Mesalamine)	EC tab (เฉพาะ 250 mg)	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Mesalazine		
	ใช้เป็นทางเลือกของ Sulfasalazine ในกรณีของผู้ป่วยแพ้ยากลุ่มซัลฟาและต้องการลดอาการข้างเคียงจากการใช้ยา		
4.	Mesalazine (Mesalamine)	rectal supp (เฉพาะ 250, 500 mg)	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Mesalazine		
	ใช้สำหรับ ulcerative colitis ที่บริเวณ sigmoid และ rectum, radiation proctitis		

1.6 Laxatives

1.	Bisacodyl	EC tab, rectal supp	ก	
2.	Castor oil	oil	ก	
3.	Glycerol	rectal supp	ก	
4.	Magnesium hydroxide	susp, susp (hosp)	ก	
5.	Magnesium sulfate	mixt, mixt (hosp), sol, sol (hosp)	ก	
6.	Senna	tab	ก	
7.	Sodium phosphates enema	enema	ก	
	มีตัวยาสําคัญต่อ 100 ml ดังนี้			
	- Sodium biphosphate	15.2-16.8 g	- Sodium phosphate	5.7-6.3 g
8.	Lactulose	syr	ข	
	เงื่อนไขสำหรับยา Lactulose			
	ใช้สำหรับ hepatic encephalopathy และ chronic constipation ในเด็กเล็กอายุน้อยกว่า 5 ปี			
9.	Macrogols (Polyethylene glycol, PEG)	oral pwdr (hosp)	ค	
10.	Sodium phosphate	oral sol	ค	
	เงื่อนไขสำหรับยา Sodium phosphate			
	ใช้สำหรับเตรียมลำไส้ใหญ่เพื่อการผ่าตัด หรือตรวจลำไส้			

1.7 Local preparations for anal and rectal disorders

1.	Local anaesthetic + Astringent	cream, rectal supp	ข
	with/without Anti-inflammatory agent		
	เงื่อนไขสำหรับยา Local anaesthetic + Astringent with/without Anti-inflammatory agent		
	1. หนึ่งรูปแบบให้เลือก 1 สูตร		
	2. ใช้ไม่เกิน 7 วัน		

1.8 Drugs affecting intestinal secretions

1.	Colestyramine (Cholestyramine)	oral pwr	ข
	เงื่อนไขสำหรับยา Colestyramine ใช้ใน bile-acid diarrhoea, short bowel syndrome		
2.	Pancreatic enzymes	cap, tab	ง
	ต้องมี lipase activity ไม่น้อยกว่า 1,200 USP units/cap or tab เงื่อนไขสำหรับยา Pancreatic enzymes ใช้กับผู้ป่วยที่เป็น pancreatic insufficiency		
3.	Ursodeoxycholic acid	cap	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Ursodeoxycholic acid 1. ใช้สำหรับ cholestatic liver disease ได้แก่ primary biliary cirrhosis, sclerosing cholangitis, biliary atresia, neonatal hepatitis, drug-induced chronic cholestasis และ TPN-induced cholestasis 2. ยานี้ใช้ไม่ได้ผลในผู้ป่วย gall stone		

กลุ่มยา 2 Cardiovascular system

2.1 Positive inotropic drugs

1.	Digoxin	tab, elixir, sterile sol	ก
2.	Milrinone lactate	sterile sol	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Milrinone lactate 1. ใช้เพิ่มการบีบตัวของหัวใจในผู้ป่วยหลังการผ่าตัดหัวใจ 2. ใช้ทดแทน dopamine หรือ dobutamine ใน advanced heart failure		

2.2 Diuretics

1.	Furosemide	tab, sterile sol	ก
2.	Hydrochlorothiazide (HCTZ)	tab	ก
3.	Mannitol	sterile sol	ก
4.	Spironolactone	tab	ก
5.	Amiloride hydrochloride +
Hydrochlorothiazide	tab (เฉพาะ 5 + 50 mg)	ข

2.3 Anti - arrhythmic drugs

1.	Atropine sulfate	sterile sol	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

เจ็อนไขสำหรับยา Atropine sulfate

ใช้สำหรับ sinus bradycardia

2. Lidocaine hydrochloride sterile sol ก

เจ็อนไขสำหรับยา Lidocaine hydrochloride

ใช้สำหรับ ventricular arrhythmias

3. Adenosine sterile sol ค

เจ็อนไขสำหรับยา Adenosine

ใช้สำหรับ supraventricular arrhythmias และการตรวจพิเศษทางหัวใจ

4. Amiodarone hydrochloride tab, sterile sol ค

เจ็อนไขสำหรับยา Amiodarone hydrochloride

ใช้สำหรับ supraventricular and ventricular arrhythmias

5. Flecainide acetate tab ง

เจ็อนไขสำหรับยา Flecainide acetate

ใช้กับผู้ป่วยที่ใช้อย่าอื่นควบคุมการเต้นของหัวใจไม่ได้ผล

6. Propafenone hydrochloride tab ง

เจ็อนไขสำหรับยา Propafenone hydrochloride

ใช้กับผู้ป่วยที่ใช้อย่าอื่นควบคุมการเต้นของหัวใจไม่ได้ผล

2.4 Beta-adrenoceptor blocking drugs

1. Atenolol tab ก

2. Metoprolol tartrate tab ก

3. Propranolol hydrochloride tab ก

2.5 Drugs affecting the renin-angiotensin system and some other antihypertensive drugs

2.5.1 Vasodilator antihypertensive drugs

1. Hydralazine hydrochloride tab, sterile pwr ก

เจ็อนไขสำหรับยา Hydralazine hydrochloride

ชนิดฉีดใช้สำหรับ hypertension in pregnancy (crisis), hypertensive crisis

2. Sodium nitroprusside sterile pwr ก

เจ็อนไขสำหรับยา Sodium nitroprusside

ใช้เป็นมาตรฐานการรักษาใน hypertensive urgency

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3.	Minoxidil	tab	ข

2.5.2 Centrally acting antihypertensive drugs

1.	Methyldopa	tab	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Methyldopa

ใช้สำหรับรักษาโรคความดันโลหิตสูงในสตรีมีครรภ์

2.5.3 Alpha-adrenoceptor blocking drugs

1.	Prazosin hydrochloride	tab	ข
2.	Doxazosin mesilate	tab	ค

2.5.4 Angiotensin-converting enzyme inhibitors

1.	Enalapril maleate	tab	ก
2.	Captopril	tab	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Captopril

ใช้เป็นทางเลือกสำหรับ hypertensive urgency ในกรณีที่ไม่มี Sodium nitroprusside เท่านั้น

2.5.5 Angiotensin-II receptor antagonists

1.	Losartan potassium	tab (เฉพาะ 50, 100 mg)	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Losartan potassium

1. ใช้ในกรณีที่ผู้ป่วยใช้ยา ACE inhibitors ไม่ได้ เพราะเกิดอาการไม่พึงประสงค์
2. ใช้กับผู้ป่วยโรคไตที่มีหรือไม่มีโรคเบาหวานร่วมด้วย (diabetic หรือ non-diabetic renal disease)

2.6 Nitrates, calcium-channel blockers and other vasodilators

2.6.1 Nitrates

1.	Glyceryl trinitrate	sterile sol	ก
2.	Isosorbide dinitrate	tab, sublingual tab	ก
3.	Isosorbide mononitrate	tab	ก

2.6.2 Calcium-channel blockers

ยากลุ่มนี้ชนิดที่เป็น short-acting dihydropyridine (เช่น nifedipine immediate release) ไม่แนะนำให้ใช้รักษา essential hypertension, hypertensive crisis และ angina pectoris เนื่องจากมียาอื่นที่ปลอดภัยกว่า

1.	Amlodipine besilate	tab	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2.	Diltiazem hydrochloride	slow release cap/tab (เฉพาะ 90, 120 mg) (ไม่รวมชนิด controlled release)	ก
3.	Verapamil hydrochloride	tab (เฉพาะ 40 mg), SR tab (เฉพาะ 240 mg), sterile sol	ก
4.	Diltiazem hydrochloride	tab	ข
5.	Diltiazem hydrochloride	sterile pwdr	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Diltiazem hydrochloride (sterile pwdr)

ใช้สำหรับ acute hypertensive emergency

6.	Felodipine	SR tab	ค
7.	Manidipine hydrochloride	tab	ค
8.	Nimodipine	tab, sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Nimodipine

ใช้สำหรับป้องกัน further neurological defect ที่เกิดจาก vasospasm ภายหลังจากการเกิด subarachnoid haemorrhage และใช้โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทวิทยาและประสาทศัลยศาสตร์

2.6.3 Other vasodilators

1.	Beraprost sodium	tab	ง
----	------------------	-----	---

เงื่อนไขสำหรับยา Beraprost sodium

ใช้สำหรับ pulmonary hypertension

2.7 Sympathomimetics

2.7.1 Inotropic sympathomimetics

1.	Dopamine hydrochloride	sterile sol	ก
2.	Isoprenaline hydrochloride (Isoproterenol hydrochloride)	sterile sol	ก
3.	Dobutamine hydrochloride	sterile sol	ข

2.7.2 Vasoconstrictor sympathomimetics

1.	Metaraminol tartrate	sterile sol	ก
2.	Norepinephrine (Noradrenaline)	sterile sol (as bitartrate or hydrochloride)	ก
3.	Ephedrine hydrochloride	sterile sol	ค

วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 2

2.7.3 Drugs used in cardiopulmonary resuscitation

1.	Epinephrine (Adrenaline)	sterile sol	ก

2.8 Anticoagulants

1.	Warfarin sodium	tab	ค
2.	Heparin sodium	sterile sol	ค
3.	Enoxaparin sodium	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Enoxaparin sodium

1. ใช้สำหรับ unstable angina pectoris, deep vein thrombosis และ pulmonary embolism
2. ใช้สำหรับ venous stroke และ cardioembolic stroke

2.9 Antiplatelet drugs

1.	Aspirin	tab (เฉพาะ 75-325 mg),
EC tab (เฉพาะ 75-325 mg)	ก
2.	Ticlopidine hydrochloride	tab	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ticlopidine hydrochloride

1. ใช้กับผู้ป่วยที่มีข้อห้ามใช้หรือแพ้ aspirin
 2. ให้ระยะสั้นในการสอดฝังขดลวดค้ำยันผนังหลอดเลือด (Stent)
 3. ใช้ในกรณีที่ใช้ aspirin แล้วยังมี recurrent thrombotic events
 4. ใช้ในกรณีพิเศษ เช่น atrial fibrillation หรือ antiphospholipid syndrome ซึ่งยังอาจไม่จำเป็นต้องใช้หรือไม่สามารถใช้อ anticoagulant ได้
 5. ใช้กับผู้ป่วยที่มี multiple thrombotic risk factors ซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ในระยะสั้น
 6. การใช้ clopidogrel และ ticlopidine ร่วมกับ aspirin นอกเหนือจากกรณี 2 ไม่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ แต่เพิ่มผลข้างเคียงของการตกเลือด (bleeding)
 7. อาจทำให้เกิด neutropenia การสั่งใช้ต้องติดตามระดับเม็ดเลือดขาวทุก 2 สัปดาห์ติดต่อกันใน 3 เดือนแรก จากนั้นควรติดตามเป็นระยะตามควรและตรวจ liver function test
3.	Clopidogrel bisulfate	tab	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Clopidogrel bisulfate

เช่นเดียวกับเงื่อนไขของ ticlopidine ข้อ 1-6

2.10 Fibrinolytic drugs

1.	Streptokinase	sterile pwdr	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2. Alteplase (Recombinant tissue - type sterile pwdr ๑
plasminogen activator)

เงื่อนไขสำหรับยา Alteplase

1. ใช้สำหรับ myocardial ischaemia ในกรณีต่อไปนี้
 - ผู้ป่วยที่แพ้ streptokinase
 - เคยได้รับ streptokinase ภายใน 1 ปี
 - ผู้ป่วยที่มีภาวะหลอดเลือดแดงส่วนปลายอุดตัน
2. ใช้สำหรับ acute arterial ischaemic stroke โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท และผู้ใช้ต้องศึกษาข้อบ่งชี้ ข้อจำกัด และข้อห้ามก่อนใช้ยานี้โดยละเอียดอย่างเคร่งครัด
3. ใช้กับผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อการเกิด massive bleeding และมีหลักฐานยืนยันว่าเป็น Massive Pulmonary Embolism (PE) ที่มี Haemodynamic instability
4. ใช้ในกรณีที่มี acute vascular access thrombosis (หมายถึง A-V Fistula, A-V graft สำหรับทำ Haemodialysis)

2.11 Haemostatics

1. Human thrombin + Calcium chloride sterile sol ๑
+ Fibrinogen + Tranexamic acid

เงื่อนไขสำหรับยา Human thrombin + Calcium chloride + Fibrinogen + Tranexamic acid

1. ใช้สำหรับภาวะเลือดออกจากรูปผิดปกติเหตุ การถอนพิษ การผ่าตัดของผู้ป่วยเลือดออกแล้วหยุดยาก เช่น haemophilia, thrombocytopenia, platelet dysfunction, von Willebrand's disease, congenital factor VII deficiency เป็นต้น
2. ใช้กับผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดซึ่งไม่สามารถหยุดเลือดด้วยวิธีปกติได้ เช่น การผ่าตัดตับ การผ่าตัดหัวใจ การผ่าตัดปอด เป็นต้น

2. Factor VIII concentrate, dried sterile preparation for intravenous use ๑(1)

เงื่อนไขสำหรับยา Factor VIII concentrate, dried

ใช้สำหรับโครงการศึกษาของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่ชื่อว่า “โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ การดูแลผู้ป่วยกลุ่มโรคเลือดออกง่ายฮีโมฟีเลีย ในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้า” เท่านั้น

3. Factor IX concentrate, dried sterile preparation for intravenous use ๑(1)

เงื่อนไขสำหรับยา Factor IX concentrate, dried

เช่นเดียวกับ Factor VIII concentrate, dried

4. Factor IX complex (coagulation factors sterile preparation for intravenous use ๑(1)
II, VII, IX, X) concentrate, dried

เงื่อนไขสำหรับยา Factor IX complex

เช่นเดียวกับ Factor VIII concentrate, dried

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2.12 Lipid-regulating drugs

1.	Gemfibrozil	cap (เฉพาะ 300 mg), tab (เฉพาะ 600 mg)	ก
2.	Nicotinic acid	tab	ก
3.	Simvastatin	tab (เฉพาะ 10, 20 และ 40 mg)	ก
4.	Colestyramine (Cholestyramine)	oral pwdr	ข
5.	Fenofibrate	cap (เฉพาะ 100, 300 mg)	ค

กลุ่มยา 3 Respiratory system

3.1 Bronchodilators

3.1.1 Adrenoceptor agonists

1.	Procaterol hydrochloride	syr	ก
2.	Salbutamol sulfate	tab, syr, DPI, MDI, sol for nebulizer	ก
3.	Terbutaline sulfate	tab, syr, sterile sol	ก
4.	Terbutaline sulfate	DPI, MDI, sol for nebulizer	ก
<p>เงื่อนไขสำหรับยา Terbutaline sulfate (DPI, MDI, sol for nebulizer) ไม่แนะนำให้ใช้สำหรับ COPD</p>			
5.	Procaterol hydrochloride	tab	ข

3.1.2 Compound antimuscarinic bronchodilators

1.	Ipratropium bromide + Fenoterol hydrobromide	MDI, sol for nebulizer	ก
----	---	------------------------	---

3.1.3 Theophylline

1.	Aminophylline	tab, sterile sol	ก
2.	Theophylline	cap, tab, SR cap/tab	ก
3.	Theophylline + Glyceryl guaiacolate	syr (50+30 mg in 5 ml)	ก

หมายเหตุยา Theophylline + Glyceryl guaiacolate

จะนำออกจากบัญชี เมื่อจัดหา theophylline syr ได้ เพราะไม่มีหลักฐานชัดเจนที่สนับสนุนเหตุผลในการใช้ยาสูตรผสม

3.2 Corticosteroids

1.	Beclometasone dipropionate	DPI, MDI	ก
----	----------------------------	----------	---

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2.	Budesonide	DPI, MDI, susp for nebulizer	ก
3.	Budesonide + Formoterol	DPI	ค
4.	Fluticasone	MDI, susp for nebulizer	ค
5.	Salmeterol + Fluticasone	DPI, MDI	ค

3.3 Leukotriene receptor antagonists

1.	Montelukast sodium	chewable tab (เฉพาะ 5 mg), film coated tab (เฉพาะ 10 mg)	ค
----	--------------------	---	---

3.4 Antihistamines

ไม่ควรใช้ antihistamines ในโรคหวัด (common cold) เนื่องจากมีประสิทธิภาพไม่แตกต่างจากยาหลอก (placebo)

1.	Brompheniramine maleate	tab, syr	ก
2.	Chlorpheniramine maleate	cap, tab, syr, sterile sol	ก
3.	Diphenhydramine hydrochloride	cap, sterile sol	ก
4.	Hydroxyzine	tab, syr	ก
5.	Cetirizine hydrochloride	tab, syr	ข
6.	Loratadine	tab, syr	ข

3.5 Pulmonary surfactants

1.	Phospholipids	sterile intratracheal susp	ง
----	---------------	----------------------------	---

(ชนิด Poractant alfa หรือ Beractant)

เงื่อนไขสำหรับยา Phospholipids

ให้เลือกหนึ่งรายการที่จัดซื้อได้ถูกกว่าระหว่าง poractant alfa กับ beractant

3.6 Cough preparations

3.6.1 Cough suppressants

1.	Dextromethorphan hydrobromide	tab, syr	ก
2.	Opium and Glycyrrhiza Mixture Compound (Brown Mixture; Mist. Tussis)	mixt (hosp)	ก
3.	Squill and Ammonia Mixture	mixt (hosp)	ก
4.	Codeine phosphate	tab	ค

ยาเสพติดให้โทษประเภท 2

3.6.2 Expectorant and demulcent cough preparations

1.	Ammonium carbonate and senega mixture	mixt (hosp)	ก
2.	Glyceryl guaiacolate	tab, syr	ก

3.7 Systemic nasal decongestants

1.	Pseudoephedrine hydrochloride	tab, syr	ก
- วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ประเภท 2

3.8 Other respiratory preparations

1.	Aromatic Ammonia Spirit	spirit (hosp)	ก

กลุ่มยา 4 Central nervous system

4.1 Hypnotics and anxiolytics

1.	Chloral hydrate	oral sol (hosp)	ก
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
2.	Chlordiazepoxide	cap, tab	ก
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
3.	Diazepam	cap, tab, sterile sol	ก
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
4.	Lorazepam	tab	ก
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
5.	Clonazepam	tab	ข
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
6.	Dipotassium clorazepate	cap, tab	ข
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
7.	Hydroxyzine	tab, syr	ข

หมายเหตุยา Hydroxyzine

ใช้กับผู้ป่วยเด็กได้

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

8. Alprazolam tab ง
 วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4
 เจ็อนไขสำหรับยา Alprazolam
 ให้ติดตามการสั่งใช้

4.2 Drugs used in psychoses and related disorders

4.2.1 Antipsychotic drugs

1. Chlorpromazine hydrochloride tab, sterile sol ก
 2. Fluphenazine tab (as hydrochloride),sterile sol (as decanoate) ก
 3. Haloperidol tab (as base), oral sol (as base), sterile sol ก
 (as base or decanoate)
 4. Perphenazine tab ก
 5. Trifluoperazine tab ก
 6. Thioridazine hydrochloride tab ข
 7. Clozapine tab ง

เจ็อนไขสำหรับยา Clozapine

ห้ามใช้เป็นยาตัวแรกในการรักษา

8. Flupentixol (Flupenthixol) tab (as hydrochloride),sterile sol (as decanoate) ง

เจ็อนไขสำหรับยา Flupentixol

ใช้ในกรณีใช้ยาอื่นไม่ได้ผล

9. Pimozide tab ง

เจ็อนไขสำหรับยา Pimozide

1. ห้ามใช้เป็นยาตัวแรกในการรักษา

2. ใช้สำหรับ schizophrenia disorder, โรคกลุ่ม psychosis, Gilles de la Tourette syndrome หรือ Tourette's syndrome โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทวิทยา

10. Risperidone syr ง

เจ็อนไขสำหรับยา Risperidone

1. ห้ามใช้เป็นยาตัวแรกในการรักษา

2. ให้เฉพาะกับเด็กและผู้สูงอายุ

11. Zuclopenthixol tab (as hydrochloride), sterile sol/emulsion (as acetate or decanoate) ง

เจ็อนไขสำหรับยา Zuclopenthixol

ใช้ในกรณีใช้ยาอื่นไม่ได้ผล

4.2.2 Antimanic drugs

1.	Carbamazepine	tab	ก
2.	Lithium carbonate	cap, tab	ก
3.	Sodium valproate	EC tab, oral sol	ก
4.	Carbamazepine	SR tab	ข
5.	Sodium valproate	SR tab	ข
6.	Lamotrigine	tab (เฉพาะ 25, 50, 100 mg)	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Lamotrigine

ใช้สำหรับ rapid cycling mood disorder หรือ recurrent mood disorder ที่ไม่ตอบสนองกับการรักษาอื่น

4.3 Antidepressant drugs

1.	Amitriptyline hydrochloride	film coated tab	ก
2.	Fluoxetine hydrochloride	cap, tab	ก
3.	Imipramine hydrochloride	tab	ก
4.	Nortriptyline hydrochloride	tab	ก
5.	Mianserin hydrochloride	tab	ข
6.	Clomipramine hydrochloride	tab	ค
7.	Trazodone hydrochloride	tab	ค

4.4 Central nervous system stimulants

1.	Methylphenidate	tab (เฉพาะ 10 mg)	ค
----	-----------------	-------------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Methylphenidate

ใช้สำหรับ Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD)

4.5 Drugs used in nausea and vertigo

4.5.1 Drugs used in nausea and vomiting

1.	Domperidone	tab (as base/maleate), susp (as base/maleate)	ก
2.	Metoclopramide	tab, syr, sterile sol	ก
3.	Ondansetron	tab (as base or hydrochloride), sterile sol (as hydrochloride)	ง

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

เงื่อนไขสำหรับยา Ondansetron

ใช้ป้องกันอาการอาเจียนเฉียบพลันที่เกิดจากการใช้ยาเคมีบำบัดชนิดฉีดเข้าหลอดเลือดในวันแรกเท่านั้น

4.5.2 Drugs used in vestibular disorders

1. Dimenhydrinate	compressed tab, film coated tab, syr, sterile sol	ก
2. Betahistine mesilate
(Betahistine mesylate)	tab (เฉพาะ 6, 12 mg)	ค

4.6 Analgesics and antipyretics

1. Acetaminophen (Paracetamol)	tab, syr	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Acetaminophen

แนะนำให้ใช้เป็น first-line drug สำหรับ osteoarthritis

2. Aspirin (Acetylsalicylic acid)	compressed tab, film coated tab
(เฉพาะขนาด 300 mg ขึ้นไป) | ก |
|-----------------------------------|--|---|

เงื่อนไขสำหรับยา Aspirin

ห้ามใช้ในเด็กและวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 18 ปี สำหรับลดไข้ แก้ปวด เพราะเสี่ยงต่อการเกิด Reye's syndrome

3. Ibuprofen	film coated tab, susp	ก

4.7 Analgesics

4.7.1 Opioid analgesics

1. Buprenorphine hydrochloride	sublingual tab, sterile sol	ค
วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 3		
2. Codeine phosphate	tab	ค
ยาเสพติดให้โทษประเภท 2		
3. Fentanyl	sterile sol (as citrate), transdermal therapeutic system (as base)	ค
ยาเสพติดให้โทษประเภท 2		

เงื่อนไขสำหรับยา Fentanyl

ใช้กับผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มีความเจ็บปวดรุนแรง

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

4.	Methadone hydrochloride ยาเสพติดให้โทษประเภท 2	tab, oral sol	ค
5.	Morphine sulfate ยาเสพติดให้โทษประเภท 2	cap, tab, SR cap/tab, sterile sol	ค
6.	Nalbuphine hydrochloride	sterile sol	ค
7.	Pethidine hydrochloride ยาเสพติดให้โทษประเภท 2	sterile sol	ค
8.	Tramadol hydrochloride	cap, tab, SR cap/tab, sterile sol	ค

4.7.2 Drugs for neuropathic pain

1.	Amitriptyline hydrochloride	film coated tab	ก
2.	Carbamazepine	tab	ก
3.	Nortriptyline hydrochloride	tab	ก
4.	Carbamazepine	SR tab	ข
5.	Gabapentin	cap (เฉพาะ 100, 300, 400 mg), tab (เฉพาะ 600 mg)	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Gabapentin

ใช้บรรเทาอาการปวดที่เกิดจากความผิดปกติของเส้นประสาทเท่านั้น

หมายเหตุยา Gabapentin

ไม่มีหลักฐานว่ามีประสิทธิภาพในการบรรเทาอาการปวดที่เกิดจากความผิดปกติของกล้ามเนื้อ เนื้อเยื่อ ฟังไฝด กระดูกและข้อ

4.7.3 Antimigraine drugs

4.7.3.1 Drugs for acute migraine attack

1.	Acetaminophen (Paracetamol)	tab	ก
2.	Aspirin (Acetylsalicylic acid)	compressed tab, film coated tab (เฉพาะขนาด 300 mg ขึ้นไป)	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Aspirin

ห้ามใช้ในเด็กและวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 18 ปี สำหรับลดไข้ แก้ปวด เพราะเสี่ยงต่อการเกิด

Reye's syndrome

3.	Ibuprofen	film coated tab	ก
----	-----------	-----------------	---

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

4.	Ergotamine tartrate + Caffeine	compressed tab, film coated tab (เฉพาะ 1 + 100 mg)	ค
----	--------------------------------	---	---

4.7.3.2 Drugs used in the prophylaxis of migraine

1.	Amitriptyline hydrochloride	film coated tab	ก
2.	Propranolol hydrochloride	tab	ก
3.	Cyproheptadine hydrochloride	tab	ข
4.	Metoprolol tartrate	tab	ข
5.	Pizotifen malate	tab	ค
6.	Sodium valproate	EC tab, SR tab	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Sodium valproate

ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท

7.	Topiramate	tab	ง
----	------------	-----	---

เงื่อนไขสำหรับยา Topiramate

- ห้ามใช้เป็นยาตัวแรกในการป้องกันไมเกรน
- ใช้ในกรณีใช้ยาอื่นแล้วไม่ได้ผล

4.8 Antiepileptics

4.8.1 Drugs used in the control of epilepsy

1.	Carbamazepine	tab, syr, susp	ก
2.	Magnesium sulfate	sterile sol	ก
3.	Phenobarbital	tab (as base or sodium)	ก
4.	Phenytoin (as base)	chewable tab	ก
5.	Phenytoin sodium	cap, SR cap	ก
6.	Sodium valproate	EC tab, oral sol	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Sodium valproate

ไม่แนะนำให้ใช้สำหรับ post- traumatic seizure

7.	Carbamazepine	SR tab	ข
8.	Clonazepam	tab	ข
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4		
9.	Sodium valproate	SR tab	ข

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

10. Lamotrigine tab (เฉพาะ 25, 50, 100 mg) ง
 เงื่อนไขสำหรับยา Lamotrigine
 ใช้กับผู้ป่วยที่ใช้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผลโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท
11. Levetiracetam tab (เฉพาะ 250 และ 500 mg) ง
 เงื่อนไขสำหรับยา Levetiracetam
 1. ใช้กับผู้ป่วยที่มีการทำงานของตับบกพร่อง หรือ
 2. ใช้กับผู้ป่วยที่ใช้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท
12. Nitrazepam tab ง
 เงื่อนไขสำหรับยา Nitrazepam
 ใช้สำหรับ infantile spasms โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารประสาทวิทยา
13. Topiramate cap, tab ง
 เงื่อนไขสำหรับยา Topiramate
 ใช้กับผู้ป่วยที่ใช้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท
14. Vigabatrin tab ง
 เงื่อนไขสำหรับยา Vigabatrin
 1. ใช้ควบคุมโรคลมชักโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท
 2. ใช้สำหรับ infantile spasms โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารประสาทวิทยา

4.8.2 Drugs used in status epilepticus

1. Diazepam sterile sol ก
2. Phenobarbital sodium sterile pwdr ก
3. Phenytoin sodium (Diphenylhydantoin) sterile sol ก
4. Sodium valproate sterile pwdr ค
5. Midazolam hydrochloride sterile sol ง
 เงื่อนไขสำหรับยา Midazolam hydrochloride
 ใช้สำหรับ refractory status epilepticus

4.9 Drugs used in movement disorders

1. Atenolol tab ก
 เงื่อนไขสำหรับยา Atenolol
 ใช้สำหรับ essential tremor
2. Diazepam cap, tab ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3.	Levodopa + Benserazide as hydrochloride (Co-beneldopa)	cap/tab (200+50 mg)	ก
4.	Levodopa + Carbidopa as monohydrate (Co-careldopa)	tab (100+25 mg, 250+25 mg)	ก
5.	Propranolol hydrochloride	tab	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Propranolol hydrochloride		
	ใช้สำหรับ essential tremor		
6.	Trihexyphenidyl hydrochloride	tab	ก
7.	Baclofen	tab	ข
8.	Clonazepam	tab	ข
	<i>วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 4</i>		
9.	Levodopa + Benserazide as hydrochloride (Co-beneldopa)	CR cap/dispersible tab (100+25 mg)	ข
10.	Bromocriptine mesilate	tab	ค
11.	Entacapone	tab	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Entacapone		
	ใช้โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในกรณีที่ใช้ยาอื่นไม่ได้ผล		
12.	Piribedil	SR tab (เฉพาะ 50 mg)	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Piribedil		
	ใช้โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น		
13.	Botulinum toxin type A	sterile pwdr (เฉพาะ 100 และ 500 iu)	จ(2)
	เงื่อนไขสำหรับยา Botulinum toxin type A		
	1. ใช้บรรเทาอาการเกร็งและ/หรือกระตุกของกล้ามเนื้อเฉพาะผู้ใหญ่ที่เป็นโรคใบหน้ากระตุกครึ่งซีก (Hemifacial spasm) หรือ Focal dystonia ที่เกิดเฉพาะตำแหน่งที่กล้ามเนื้อคอ (Cervical dystonia หรือ spasmodic torticollis)		
	2. แนวทางการกำกับใช้ยา เบิกจ่ายค่ายาต้องเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนด		

4.10 Drugs used in substance dependence

1.	Clonidine hydrochloride	tab	ข
----	-------------------------	-----	---

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

เงื่อนไขสำหรับยา Clonidine hydrochloride

ใช้สำหรับ heroin withdrawal

2. Methadone hydrochloride oral sol ง

เงื่อนไขสำหรับยา Methadone hydrochloride

ใช้สำหรับผู้ป่วยติดเฮโรอีน

กลุ่มยา 5 Infections

5.1 Antibacterial drugs

5.1.1 Penicillins

1.	Phenoxymethylpenicillin potassium
(Penicillin V)	cap, tab, syr	ก
2.	Benzylpenicillin (Penicillin G)	sterile pwdr (as sodium or potassium)	ก
3.	Benzathine benzylpenicillin
(Penicillin G benzathine)	sterile pwdr	ก
4.	Procaine benzylpenicillin
(Penicillin G procaine)	sterile sol/susp	ก
5.	Dicloxacillin sodium	cap, dry syr	ก
6.	Cloxacillin sodium	sterile pwdr	ก
7.	Amoxicillin trihydrate	cap, dry syr	ก
8.	Ampicillin sodium	sterile pwdr	ก
9.	Amoxicillin trihydrate +
Potassium clavulanate (Co-amoxiclav)	tab, dry syr (เฉพาะ 156, 312 mg)	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Amoxicillin trihydrate + Potassium clavulanate

ใช้สำหรับการติดเชื้อ *H. influenzae* ที่ดื้อต่อ ampicillin, *M. catarrhalis* และ melioidosis หรือการติดเชื้อผสมบางชนิด

10. Amoxicillin sodium + Potassium clavulanate (Co-amoxiclav) sterile pwdr ง

เงื่อนไขสำหรับยา Amoxicillin trihydrate + Potassium clavulanate

1. เลือกหนึ่งรายการระหว่าง co-amoxiclav กับ ampicillin sodium + sulbactam sodium ที่จัดซื้อได้ถูกกว่า
2. ใช้รักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียแกรมลบที่ผลิต beta-lactamase
3. ใช้รักษาโรคติดเชื้อผสมระหว่างแบคทีเรียชนิด aerobes และ anaerobes

11. Ampicillin sodium + Sulbactam sodium sterile pwdr ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ampicillin sodium + Sulbactam sodium

เช่นเดียวกับ amoxicillin sodium + potassium clavulanate sterile pwdr

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

12. Piperacillin sodium + sterile pwdr ง
 Tazobactam sodium
เงื่อนไขสำหรับยา Piperacillin sodium + Tazobactam sodium
1. ใช้เป็น empiric therapy สำหรับ nosocomial pneumonia , skin and soft tissue infection และ febrile neutropenia
 2. ใช้เป็น specific therapy สำหรับ nosocomial infection เมื่อพิสูจน์เชื้อได้
 3. ใช้ในกรณีพิเศษตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ

5.1.2 Cephalosporins, cephamycins, and other beta-lactams

1. Cefalexin (Cephalexin) cap, dry syr ก
เงื่อนไขสำหรับยา Cefalexin
 ใช้สำหรับการติดเชื้อแบคทีเรียแกรมบวกโดยเฉพาะอย่างยิ่ง *S. aureus* ในผู้ป่วยที่แพ้ penicillin แบบไม่รุนแรงและการติดเชื้อในชุมชนจากแบคทีเรียแกรมลบบางชนิด เช่น *E. coli* เป็นต้น
2. Cefazolin sodium sterile pwdr ก
เงื่อนไขสำหรับยา Cefazolin sodium
 ใช้ป้องกันการติดเชื้อภายหลังการผ่าตัด
3. Cefuroxime axetil tab, dry syr ข
เงื่อนไขสำหรับยา Cefuroxime axetil
 ใช้เป็น empiric treatment สำหรับ community-acquired pneumonia
4. Cefuroxime sodium sterile pwdr ค
5. Cefotaxime sodium sterile pwdr ค
เงื่อนไขสำหรับยา Cefotaxime sodium
1. ใช้สำหรับโรคติดเชื้อในระบบประสาทส่วนกลางที่เกิดจากแบคทีเรียแกรมลบโดยเฉพาะในเด็กแรกเกิด เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิด kernicterus
 2. ใช้สำหรับการติดเชื้อ penicillin resistant *S. pneumoniae* (PRSP)
 3. ใช้สำหรับการติดเชื้อแบคทีเรียแกรมลบบางกรณีในผู้ป่วยที่ไตทำงานบกพร่อง
6. Ceftriaxone sodium sterile pwdr ค
เงื่อนไขสำหรับยา Ceftriaxone sodium
 ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) ของ cefotaxime ยกเว้นการติดเชื้อในทารกแรกเกิด
7. Ceftazidime sterile pwdr ค
เงื่อนไขสำหรับยา Ceftazidime

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

ใช้สำหรับการติดเชื้อ *P. aeruginosa* และ melioidosis

8. Cefdinir cap, dry syr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Cefdinir**
1. ใช้สำหรับ skin and soft tissue infection กรณีที่ใช้ยาอื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล
 2. ใช้สำหรับ transitional therapy ตามหลัง parenteral third generation cephalosporin กรณี respiratory infection ในเด็ก
9. Cefixime cap, dry syr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Cefixime**
- ใช้สำหรับ switch therapy ในการรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ
10. Cefoperazone sodium + Sulbactam sterile pwdr ง
sodium (Sulperazone sodium)
- เงื่อนไขสำหรับยา Cefoperazone sodium + Sulbactam sodium**
1. ใช้เป็น empiric therapy เมื่อสงสัยว่ามี nosocomial infection
 2. ใช้เป็น specific therapy สำหรับการติดเชื้อ *Acinobacter* spp.
11. Cefoxitin sodium sterile pwdr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Cefoxitin sodium**
1. ใช้สำหรับการติดเชื้อ Non-tuberculosis *Mycobacterium* spp. (atypical mycobacterium) เท่านั้น ไม่แนะนำให้ใช้รักษาโรคติดเชื้ออื่น ๆ เพราะเป็น beta-lactamase inducer
 2. ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) สำหรับป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัดในช่องท้องซึ่งเป็นไปตามแนวทางการใช้ยาต้านจุลชีพเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัด
12. Imipenem + Cilastatin sodium sterile pwdr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Imipenem + Cilastatin sodium**
1. เลือกหนึ่งรายการระหว่าง imipenem + cilastatin sodium กับ meropenem ที่จัดซื้อได้ถูกกว่า
 2. ใช้สำหรับโรคติดเชื้อในโรงพยาบาลที่เกิดจากแบคทีเรียรูปแท่งแกรมลบที่ดื้อยาหลายชนิด (multidrug resistant, MDR) ซึ่งควรมีผลการทดสอบความไวทางห้องปฏิบัติการมายืนยัน
 3. ใช้ในกรณีพิเศษตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ
13. Meropenem sterile pwdr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Meropenem**
- เช่นเดียวกับ imipenem + cilastatin sodium

5.1.3 Tetracyclines

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Doxycycline hyclate (Doxycycline hydrochloride)	cap, tab	ก
2.	Tetracycline hydrochloride	cap, tab	ก

5.1.4 Aminoglycosides

1.	Neomycin sulfate	tab	ก
----	------------------	-----	---

เงื่อนไขสำหรับยา Neomycin sulfate

ใช้สำหรับป้องกันการติดเชื้อจากการผ่าตัดลำไส้ใหญ่แบบไม่ฉุกเฉิน

2.	Gentamicin sulfate	sterile sol	ก
3.	Amikacin sulfate	sterile sol	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Amikacin sulfate

ใช้สำหรับการติดเชื้อแบคทีเรียแกรมลบชนิดที่ดื้อต่อ gentamicin และ/หรือ netilmicin

หมายเหตุยา Amikacin sulfate

จัดเป็นบัญชี ค เมื่อใช้รักษา multidrug resistant tuberculosis (MDR-TB) โดยเป็น second line drug

4.	Netilmicin sulfate	sterile sol	ง
----	--------------------	-------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Netilmicin sulfate

ใช้เฉพาะการติดเชื้อแบคทีเรียแกรมลบที่ดื้อต่อยา gentamicin และ/หรือ amikacin ซึ่งต้องมีผลการทดสอบความไวทางห้องปฏิบัติการมายืนยัน

5.1.5 Macrolides

1.	Erythromycin	susp/dry syr (as stearate, estolate, ethylsuccinate)	ก
2.	Roxithromycin	cap, tab (เฉพาะ 100, 150 mg)	ก
3.	Midecamycin acetate	dry syr	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Midecamycin acetate

1. ใช้สำหรับการติดเชื้อของทางเดินหายใจส่วนบนในกรณีติดเชื้อดื้อต่อ 14-15 member ring macrolide
2. ใช้สำหรับการติดเชื้อทางเดินหายใจส่วนบนที่มีการใช้ loratadine และ/หรือ theophylline ร่วมด้วย

4.	Azithromycin	cap, dry syr	ง
----	--------------	--------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Azithromycin

1. ใช้สำหรับการติดเชื้อของทางเดินหายใจ ในกรณีที่ใช้ยาอื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล
2. ใช้สำหรับป้องกันการติดเชื้อ *Mycobacterium avium* Complex (MAC) ในผู้ป่วยเอดส์

5.	Clarithromycin	tab, dry syr	ง
----	----------------	--------------	---

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

เงื่อนไขสำหรับยา Clarithromycin

1. ใช้สำหรับการติดเชื้อของทางเดินหายใจ ในกรณีที่ใช้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล
2. ใช้ในข้อบ่งใช้พิเศษสำหรับโรคติดเชื้อ non-tuberculous *Mycobacterium* spp. (atypical mycobacterium)
3. ใช้ใน triple therapy หรือ quadruple therapy สำหรับกำจัดเชื้อ *H.pylori* หลังจากได้รับการตรวจยืนยันว่ามีเชื้อแล้ว หรือใช้สำหรับ complicated ulcer ที่ไม่ได้เกิดจากการใช้ยา NSAIDs

5.1.6 Quinolones

1. Norfloxacin	tab	ก
2. Ofloxacin	tab	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Ofloxacin

ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) ในการรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียที่เรียกว่าแกรมลบ

หมายเหตุยา Ofloxacin

จัดเป็นบัญชี ค เมื่อใช้เป็น second line drug ในการรักษาวัณโรค

3. Ciprofloxacin hydrochloride	tab	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ciprofloxacin hydrochloride

1. ใช้เป็น sequential therapy ต่อเนื่องจากยาฉีด
2. ใช้ในกรณีพิเศษตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ

4. Ciprofloxacin lactate	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ciprofloxacin lactate

1. ใช้สำหรับรักษาการติดเชื้อแบคทีเรียที่เรียกว่าแกรมลบ
2. ใช้ในกรณีพิเศษตามคำแนะนำของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคติดเชื้อ

5. Levofloxacin	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Levofloxacin

ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) ในการรักษา severe community acquired pneumonia ที่สงสัย Drug Resistant *S. Pneumoniae* (DRSP) หรือ atypical pathogen

5.1.7 Some other antibacterials

1. Chloramphenicol sodium succinate	sterile powdr	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Chloramphenicol sodium succinate

1. ใช้สำหรับ bacterial meningitis ในกรณีที่ใช้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล
2. ใช้สำหรับ scrub typhus ในกรณีที่ใช้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้ผล

2. Metronidazole	cap (as base), tab (as base), susp (as benzoate),	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

- sterile sol (as base)
3. Clindamycin cap (as hydrochloride), sterile sol (as phosphate) ข
- เงื่อนไขสำหรับยา Clindamycin**
1. ใช้สำหรับการติดเชื้อแบคทีเรียชนิด anaerobes, แบคทีเรียแกรมบวกชนิดรุนแรงในผู้ป่วยที่แพ้ยาคลุ่มเบตาแลคตาม แบบ type I (anaphylaxis หรือ urticaria) หรือการติดเชื้อผสมระหว่างแบคทีเรียแกรมบวกและ anaerobe
 2. ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) ในการป้องกันหรือรักษา *Pneumocystis carinii* pneumonia (PCP) ในผู้ป่วยเอดส์
 3. ไม่ควรใช้รักษาโรคติดเชื้อนอกเหนือไปจากข้อ 1 เนื่องจากความเสี่ยงต่อการเกิด Antibiotics Associated Colitis (AAC)
- หมายเหตุยา Clindamycin**
ACC เกิดได้กับยาต้านจุลชีพที่ออกฤทธิ์กว้างทุกชนิด แม้แต่ amoxicillin
4. Lincomycin hydrochloride sterile sol ข
- เงื่อนไขสำหรับยา Lincomycin hydrochloride**
ใช้สำหรับการติดเชื้อแบคทีเรียแกรมบวก (methicillin sensitive *Staphylococcus* หรือ *Streptococcus*) ที่มีอาการรุนแรงน้อยถึงปานกลาง
5. Fosfomycin sodium sterile pwdr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Fosfomycin sodium**
ใช้สำหรับการติดเชื้อ methicillin resistant *S. aureus* (MRSA) ที่มีอาการรุนแรงน้อยถึงปานกลาง โดยใช้ร่วมกับยาอื่นเพื่อป้องกันการดื้อยา
6. Sodium fusidate tab ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Sodium fusidate**
ใช้สำหรับการติดเชื้อ methicillin resistant *S. aureus* (MRSA) ที่มีอาการไม่รุนแรงถึงรุนแรงปานกลาง หรือใช้ใน switch therapy ต่อจากยาฉีด โดยใช้ร่วมกับยาอื่นเพื่อป้องกันการดื้อยา
7. Vancomycin hydrochloride sterile pwdr ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Vancomycin hydrochloride**
ใช้สำหรับการติดเชื้อ methicillin resistant *S. aureus* (MRSA) ที่รุนแรง หรือการติดเชื้อ methicillin resistant *S. epidermidis* (MRSE)

5.1.8 Sulphonamides and trimethoprim

1. Sulfadiazine tab ก
2. Sulfamethoxazole + Trimethoprim cap, tab, susp, sterile sol ก
(Co-trimoxazole)

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3.	Trimethoprim	tab	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Trimethoprim

ใช้ร่วมกับยาอื่นในการรักษาปอดอักเสบจากเชื้อ *Pneumocystis carinii*

5.1.9 Antituberculous drugs

1.	Ethambutol hydrochloride	tab	ก
2.	Isoniazid	tab	ก
3.	Pyrazinamide	tab	ก
4.	Rifampicin	cap, tab, dry syr, syr	ก
5.	Streptomycin sulfate	sterile pwdr	ก
6.	Amikacin sulfate	sterile sol	ค

หมายเหตุยา Amikacin sulfate

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน 5.1.4

7.	Cycloserine	cap	ค
8.	Ethionamide	tab	ค
9.	Isoniazid + Rifampicin	cap/tab (เฉพาะ 100+150 mg และ 150+300 mg)	ค
10.	Isoniazid + Rifampicin + Pyrazinamide + Ethambutol hydrochloride	tab (เฉพาะ 75 + 150 + 400 + 275 mg)	ค
11.	Kanamycin sulfate	sterile pwdr	ค
12.	Ofloxacin	tab	ค

หมายเหตุยา Ofloxacin

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน 5.1.6

13.	Para-aminosalicylic acid (PAS)	EC tab	ค

5.1.10 Antileprotic drugs

1.	Clofazimine	cap	ก
2.	Dapsone	tab	ก

5.2 Antifungal drugs

1.	Fluconazole	cap	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Fluconazole

ใช้สำหรับ invasive fungal infection บางชนิด

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2.	Griseofulvin	tab	ก
3.	Ketoconazole	cap, tab	ก
4.	Nystatin	oral susp	ก
5.	Fluconazole	cap	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Fluconazole

ใช้สำหรับ dermatomycoses

6.	Itraconazole	cap	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Itraconazole

ใช้สำหรับโรคติดเชื้อ *Penicilliosis marneffei*, cryptococcosis, vaginal candidiasis และ dermatomycoses

7.	Amphotericin B	sterile pwdr (ไม่รวม liposomal)	ค
8.	Fluconazole	sterile sol	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Fluconazole

ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) ของ amphotericin B ในการรักษา cryptococcosis หรือ candidiasis เมื่อผู้ป่วยไม่สามารถใช้ amphotericin B ได้

9.	Itraconazole	oral sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Itraconazole

- ใช้กับผู้ป่วยที่รับประทานยา capsule ไม่ได้
- เป็นยาแทน (alternative drug) สำหรับ invasive fungal infection

5.3 Antiviral drugs

5.3.1 Non-antiretrovirals

1.	Aciclovir (Acyclovir)	tab	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Aciclovir

- ใช้สำหรับการติดเชื้อไวรัส varicella - zoster และ herpes simplex ในผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- ใช้รักษาและควบคุม recurrent herpes simplex infection ที่รุนแรง
- ใช้สำหรับการติดเชื้อ herpes zoster
- ใช้สำหรับโรคสุกใสในผู้ใหญ่ ไม่แนะนำให้ใช้สำหรับเด็ก เพราะอาการข้างเคียงจากโรคไม่รุนแรง

2.	Aciclovir sodium (Acyclovir sodium)	sterile pwdr/sol	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Aciclovir sodium

- ใช้สำหรับการติดเชื้อ herpes virus และ varicella - zoster ในผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- ใช้สำหรับ herpetic encephalitis และ herpes ophthalmitis

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3. ใช้กับทารกแรกเกิดที่มารดาป่วยเป็นโรคไข้สุกใสในช่วง 5 วันก่อนคลอดและในช่วง 2 วันหลังคลอดเพื่อป้องกันโรคไข้สุกใสในเด็กแรกเกิด (neonate chickenpox)

3. Ganciclovir sodium sterile pwdr ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ganciclovir sodium

ใช้สำหรับการติดเชื้อ cytomegalovirus

4. Lamivudine (3TC) tab (เฉพาะ 100, 150 mg) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Lamivudine

1. ใช้สำหรับ chronic hepatitis B ทั้ง HBeAg positive และ negative โดยมีระดับ ALT สูงกว่าปกติ 2 เท่า เป็นเวลา 6 เดือน มี HBV DNA มากกว่า 100,000 copies/ml และมีผล liver histology ที่แสดง necroinflammation HAI Score มากกว่าหรือเท่ากับ 3

2. ใช้สำหรับ compensated และ decompensated cirrhosis ที่มี HBV DNA มากกว่า 10,000 copies/ml

หมายเหตุยา Lamivudine

ระดับ ALT ที่ผิดปกติต้องวินิจฉัยแยกโรคอื่น ๆ ที่ทำให้ ALT สูงกว่าปกติ เช่น fatty liver, drug-induced hepatitis

5.3.2 Antiretrovirals

ยากลุ่มนี้เป็นยาตามนโยบายเอดส์แห่งชาติของกรมควบคุมโรค สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

1.	Didanosine (ddl)	tab, oral pwdr	จ(1)
2.	Efavirenz (EFV)	cap, tab	จ(1)
3.	Indinavir sulfate (IDV)	cap	จ(1)
4.	Lamivudine (3TC)	tab (เฉพาะ 100, 150 mg), syr	จ(1)
5.	Lamivudine + Stavudine + Nevirapine	tab (เฉพาะ 150+30+200 mg และ 150+40+200 mg)	จ(1)
6.	Lopinavir + Ritonavir	cap, oral sol	จ(1)
7.	Nelfinavir mesilate (NFV)	tab, dry syr	จ(1)
8.	Nevirapine mesilate (NVP)	tab, susp	จ(1)
9.	Ritonavir (RTV)	cap, oral sol	จ(1)
10.	Saquinavir (SQV)	cap (as base or mesilate)	จ(1)
11.	Stavudine (d4T)	cap, dry syr	จ(1)
12.	Zidovudine (AZT)	cap, oral sol	จ(1)
13.	Zidovudine + Lamivudine (AZT+3TC)	tab (เฉพาะ 300+150 mg)	จ(1)

5.4 Antiprotozoal drugs

5.4.1 Antimalarials

1.	Chloroquine phosphate	tab	ก
2.	Primaquine phosphate	tab	ก
3.	Quinine	tab (as sulfate), sterile sol (as dihydrochloride)	ก
4.	Artesunate	tab (ไม่รวม lactab และ rectocap), sterile pwdr	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Artesunate

ใช้รักษามาลาเรียตามข้อกำหนดในแนวทางการบำบัดรักษาหรือการใช้ยาฉบับปัจจุบันของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

5.	Mefloquine hydrochloride	tab	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Mefloquine hydrochloride

เช่นเดียวกับ artesunate

5.4.2 Other antiprotozoal drugs

1.	Metronidazole	cap (as base), tab (as base), susp (as benzoate), sterile sol (as base)	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Metronidazole

ใช้สำหรับ amoebiasis, giardiasis และ urogenital trichomoniasis

2.	Pyrimethamine	tab	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Pyrimethamine

ใช้สำหรับโรคติดเชื้อ *Toxoplasma* โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง และผู้ป่วยเอดส์

3.	Pentamidine isetionate
(Pentamidine isethionate) | sterile pwdr | ง |
|----|---|--------------|---|

เงื่อนไขสำหรับยา Pentamidine isetionate

ใช้สำหรับป้องกันหรือรักษาปอดอักเสบที่เกิดจาก *Pneumocystis carinii* ที่ติดต่อยา co-trimoxazole หรือ trimethoprim

5.5 Anthelmintics

1.	Albendazole	tab, susp	ก
2.	Diethylcarbamazine citrate	tab	ก
3.	Mebendazole	tab, susp, susp (hosp)	ก
4.	Niclosamide	tab	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

5.	Praziquantel	tab	ก
6.	Pyrantel embonate (Pyrantel pamoate)	tab, susp	ก

5.6 Antiseptics

1.	Benzalkonium chloride	sol	ก
2.	Chlorhexidine gluconate	sol (aqueous), sol (เฉพาะ 0.5% in 70% alcohol)	ก
3.	Chloroxylonol	sol	ก
4.	Cresol	sol (เฉพาะ 50%)	ก
5.	Ethyl alcohol	sol, sol (hosp)	ก
6.	Formaldehyde	sol	ก
7.	Gentian violet	sol (paint)	ก
8.	Hydrogen peroxide	sol	ก
9.	Nitrofurazone (Nitrofurazone)	oint, oint (hosp)	ก
10.	Potassium permanganate	pwdr	ก
11.	Povidone-iodine	sol, sol (hosp)	ก
12.	Thiomersal (Thimerosal)	tincture, tincture (hosp)	ก
13.	Tincture of iodine (Iodine in alcohol)	sol, sol (hosp)	ก

กลุ่มยา 6 Endocrine system

6.1 Drugs used in diabetes

6.1.1 Insulins

1.	Biphasic isophane insulin (Soluble insulin + Isophane insulin)	sterile susp	ก
2.	Isophane insulin (NPH; Isophane protamine insulin)	sterile susp	ก
3.	Soluble insulin (Neutral insulin; insulin injection)	sterile sol	ก
4.	Insulin aspart	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Insulin aspart

ใช้เฉพาะกรณีผู้ป่วยเกิด hypoglycaemia บ่อยเมื่อใช้ conventional insulin หรือ เพื่อควบคุมภาวะ postprandial hyperglycaemia

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

5. Biphasic insulin lispro sterile susp ings
(Insulin lispro + Insulin lispro protamine)
เงื่อนไขสำหรับยา Biphasic insulin lispro
เช่นเดียวกับ insulin aspart

6.1.2 Oral antidiabetic drugs

1. Glibenclamide tab (เฉพาะ 2.5, 5 mg) ก
2. Gliclazide tab (เฉพาะ 80 mg) ก
3. Glipizide tab ก
4. Metformin hydrochloride tab ก
5. Acarbose tab ค

เงื่อนไขสำหรับยา Acarbose

ใช้สำหรับผู้ป่วยเบาหวานบางรายที่มีระดับน้ำตาลหลังอาหารสูง

หมายเหตุยา Acarbose

การใช้ยาให้ได้ผลควรรับประทานพร้อมอาหารมื้อแรก

6. Pioglitazone hydrochloride tab (เฉพาะ 15, 30 mg) ings

เงื่อนไขสำหรับยา Pioglitazone hydrochloride

ใช้เป็นยาชนิดที่สามเพิ่มเติมหลังจากใช้ยา sulfonylurea และ metformin แล้วเกิด secondary failure หรือใช้เมื่อแพ้ยา metformin หรือ sulfonylurea

7. Repaglinide tab (เฉพาะ 0.5, 1, 2 mg) ings

เงื่อนไขสำหรับยา Repaglinide

ใช้เฉพาะกับผู้ป่วยที่จำเป็นต้องใช้ยากลุ่ม sulfonylurea และแพ้ sulfonamides

6.2 Thyroid and antithyroid drugs

6.2.1 Thyroid hormones

1. Levothyroxine sodium tab ก
(L-thyroxine sodium)
2. Liothyronine sodium tab ings

เงื่อนไขสำหรับยา Liothyronine sodium

ใช้แทน levothyroxine sodium ชั่วคราว ระหว่างรอทำ thyroid scan

6.2.2 Antithyroid drugs

1. Lugol 's solution (Aqueous iodine oral oral sol ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

solution, Strong iodine solution)

2.	Propylthiouracil	tab	ก
3.	Saturated solution of potassium iodide (SSKI)	oral sol (hosp)	ก
4.	Thiamazole (Methimazole)	tab	ก

6.3 Corticosteroids

1.	Dexamethasone	cap (as base), tab (as base),
sterile sol (as sodium phosphate or acetate)	ก
2.	Hydrocortisone	sterile pwdr (as sodium succinate),
sterile susp (as acetate)	ก
3.	Prednisolone	cap, tab	ก
4.	Fludrocortisone acetate	tab	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Fludrocortisone acetate

ใช้สำหรับ replacement therapy ใน adrenocortical insufficiency

5.	Methylprednisolone	sterile pwdr/susp (as hemisuccinate or sodium succinate or acetate)	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Methylprednisolone

1. ใช้สำหรับ induction ในการปลูกถ่ายอวัยวะ

2. ใช้รักษา acute rejection, SLE ชนิดรุนแรง, glomerulonephritis ชนิดรุนแรง, vasculitis, aplastic anaemia,

idiopathic thrombocytopenic purpura, demyelinating disease

6.4 Sex hormones

6.4.1 Female sex hormones

1.	Medroxyprogesterone acetate	tab	ก
2.	Norethisterone	tab	ก
3.	Conjugated estrogens	tab	ข
4.	Estradiol valerate	tab	ข
5.	Hydroxyprogesterone caproate	sterile oily sol for inj	ข
6.	Conjugated estrogens	sterile pwdr	ค

6.4.2 Male sex hormones and antagonists

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Testosterone enantate
(Testosterone enanthate)	sterile oily sol for inj	ค
2.	Cyproterone acetate	tab	ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Cyproterone acetate**
ใช้สำหรับ hirsutism

6.5 Hypothalamic and pituitary hormones

6.5.1 Hypothalamic and anterior pituitary hormones

1.	Chrorionic gonadotrophin (Human
Chorionic Gonadotrophin; HCG) | sterile pwdr | ง |
|----|--|--------------|---|
- เงื่อนไขสำหรับยา Chrorionic gonadotrophin**
ใช้สำหรับกระตุ้นการเคลื่อนตัวของอัณฑะ ในผู้ป่วยเด็กที่มี undescended testis และใช้ทดสอบการทำงานของอัณฑะ (HCG test)
2.	Tetracosactide (Cosyntropin)	sterile pwdr	ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Tetracosactide**
ใช้สำหรับวินิจฉัยโรคทางต่อมไร้ท่อ

6.5.2 Posterior pituitary hormones and antagonists

1.	Chlorpropamide	tab	ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Chlorpropamide**
ใช้สำหรับ partial central diabetes insipidus กรณีที่ไม่สามารถจัดหายา desmopressin ได้
2.	Desmopressin acetate (DDAVP)	tab, nasal spray, nasal sol, sterile sol	ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Desmopressin acetate**
- ใช้สำหรับ diabetes insipidus
 - ชนิดเม็ดใช้เฉพาะกับผู้ป่วยที่ไม่สามารถใช้ยาทางจมูกได้

6.6 Drugs affecting bone metabolism

1.	Calcitonin-salmon	sterile sol	ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Calcitonin-salmon**
- ใช้กับผู้ป่วย osteoporosis ที่มี acute pain หลังภาวะ fracture
 - ใช้กับผู้ป่วย severe hypercalcemia
2.	Disodium pamidronate	sterile pwdr/sol	ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Disodium pamidronate**

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1. ใช้สำหรับ severe hypercalcemia
2. ใช้สำหรับมะเร็งเต้านมที่แพร่กระจายไปที่กระดูก หรือ multiple myeloma ที่เอกซเรย์พบ osteolytic lesions
3. ไม่แนะนำให้ใช้ในกรณีที่ไม่มี specific treatment ร่วมด้วย เช่น chemotherapy หรือ hormone therapy

6.7 Other endocrine drugs

6.7.1 Bromocriptine and other dopaminergic drugs

1. Bromocriptine mesilate tab ค

เงื่อนไขสำหรับยา Bromocriptine mesilate

ใช้สำหรับ prolactinoma และ amenorrhea ที่มี/ ไม่มี galactorrhea

6.7.2 Drugs affecting gonadotrophins

1. Leuprorelin acetate sterile pwdr (เฉพาะ 3.75 mg as base) จ(2)

เงื่อนไขสำหรับยา Leuprorelin acetate

- ใช้สำหรับ central precocious puberty

กลุ่มยา 7 Obstetrics, gynaecology, and urinary-tract disorders

7.1 Drugs used in obstetrics

7.1.1 Prostaglandins, prostaglandins antagonists and oxytocics

1. Methylergometrine maleate sterile sol ก
2. Oxytocin sterile sol ก
3. Alprostadil sterile sol (เฉพาะ 0.5 mg/ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Alprostadil

ใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจแต่กำเนิดที่ต้องพึ่ง ductus arteriosus

4. Indomethacin sodium sterile pwdr ง

เงื่อนไขสำหรับยา Indomethacin sodium

ใช้กับผู้ป่วยเด็กที่ต้องการปิด patent ductus arteriosus

5. Sulprostone sterile pwdr ง

เงื่อนไขสำหรับยา Sulprostone

ใช้สำหรับช่วยชีวิตผู้ป่วย severe post-partum haemorrhage

7.1.2 Myometrial relaxants

1. Salbutamol sulfate tab ก
2. Terbutaline sulfate tab, sterile sol ก

7.2 Treatment of vaginal and vulval conditions

1.	Clotrimazole	vaginal tab	ก
2.	Nystatin	vaginal tab	ก
3.	Conjugated estrogens	vaginal cream	ข

7.3 Contraceptives

1.	Ethinylestradiol + Levonorgestrel	tab (เฉพาะ 30 + 150 mcg)	ก
2.	Levonorgestrel	implant 6 rods	ก
3.	Levonorgestrel	tab (เฉพาะ 750 mcg)	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Levonorgestrel

ใช้สำหรับคุมกำเนิดกรณีฉุกเฉินเท่านั้น

4.	Medroxyprogesterone acetate	sterile susp	ก
5.	Ethinylestradiol + Desogestrel	tab (เฉพาะ 20 + 150 mcg)	ข
6.	Ethinylestradiol + Gestodene	tab (เฉพาะ 20 + 75 mcg)	ข
7.	Lynestrenol	tab (เฉพาะ 0.5 mg)	ข

7.4 Drugs for genito-urinary disorders

7.4.1 Drugs for benign prostatic hyperplasia

1.	Alfuzosin hydrochloride	SR tab (เฉพาะ 10 mg)	ค
2.	Doxazosin mesilate	immediate release tab (เฉพาะ 2 และ 4 mg)	ค
3.	Finasteride	tab	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Finasteride

- ใช้สำหรับต่อมลูกหมากโตขนาดใหญ่มากกว่า 3 cm และ/หรือ
- ใช้ในกรณีค่า PSA มากกว่า 4 ng/ml และไม่ใช้มะเร็งต่อมลูกหมาก

7.4.2 Drugs for urinary frequency, enuresis, and incontinence

1.	Oxybutynin hydrochloride	immediate release tab	ค
----	--------------------------	-----------------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Oxybutynin hydrochloride

- ใช้เฉพาะ urge incontinence ไม่ใช้สำหรับ stress incontinence
- ไม่ใช้สำหรับ nocturnal enuresis (ปัสสาวะรดที่นอนในเด็ก)

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3. ยามีประสิทธิภาพต่ำ ประโยชน์ที่ได้ไม่ชัดเจน ผลข้างเคียงเกิดได้บ่อย และมีค่าใช้จ่ายสูง ควรพิจารณาใช้
อย่างรอบคอบ
2. Trospium chloride tab ค
- เงื่อนไขสำหรับยา Trospium chloride**
1. สำหรับ urge incontinence ไม่ใช่สำหรับ stress incontinence
 2. ใช้เฉพาะผู้ป่วยที่ใช้ Oxybutynin hydrochloride ไม่ได้ เนื่องจากมีอาการไม่พึงประสงค์
 3. ไม่ใช่สำหรับ nocturnal enuresis (ปัสสาวะรดที่นอนในเด็ก)
 4. ยามีประสิทธิภาพต่ำ ประโยชน์ที่ได้ไม่ชัดเจน ผลข้างเคียงเกิดได้บ่อย และมีค่าใช้จ่ายสูง ควรพิจารณาใช้
อย่างรอบคอบ

7.4.3 Drugs used in alkalinisation of urine

1. Potassium citrate	oral sol (hosp), dry pwdr for oral sol (hosp)	ก
2. Sodium citrate and citric acid
(Shohl's solution)	oral sol (hosp)	ก
3. Sodium citrate + Potassium citrate	oral sol (hosp)	ก

กลุ่มยา 8 Malignant disease and immunosuppression

8.1 Cytotoxic drugs

8.1.1 Alkylating drugs

1. Busulfan	tab	ค
2. Chlorambucil	tab	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Chlorambucil

กรณีโรคไตให้ใช้กรณี idiopathic membranous glomerulonephritis

3. Cyclophosphamide	tab, sterile pwdr	ค
4. Melphalan	tab	ค
5. Ifosfamide	sterile pwdr	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ifosfamide

1. ใช้สำหรับ non-Hodgkin's lymphoma ชนิด relapse หรือ refractory มะเร็งกลุ่มเนื้อเยื่ออ่อนและกระดูก
2. ใช้กับเด็กที่เป็น sarcoma หรือ solid tumours ต่างๆ โดยเฉพาะ neuroblastoma
3. ใช้เป็น second-line treatment สำหรับ germ cell tumour

8.1.2 Cytotoxic antibiotics

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Bleomycin	sterile pwdr (as sulfate or as hydrochloride)	ค
2.	Dactinomycin	sterile pwdr	ค
3.	Doxorubicin hydrochloride	sterile pwdr/ susp/ sol	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Doxorubicin hydrochloride		
	ไม่ใช้กับผู้ป่วยโรคหัวใจ		
4.	Idarubicin hydrochloride	sterile pwdr	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Idarubicin hydrochloride		
	ใช้กับผู้ป่วย acute myelogenous leukemia		
5.	Mitomycin	sterile pwdr/ sol	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Mitomycin		
	1. ใช้เป็น alternative ของ BCG สำหรับมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ โดยให้ยาด้วยวิธี intravesical เพราะมีพิษน้อยกว่าชนิดฉีด		
	2. ใช้รักษามะเร็งปอดและมะเร็งปากมดลูกระยะลุกลามเฉพาะที่ โดยให้ยาด้วยวิธี injection		
6.	Mitoxantrone hydrochloride	sterile pwdr/ sol	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Mitoxantrone hydrochloride		
	1. ใช้สำหรับมะเร็งต่อมน้ำเหลืองและ acute myelogenous leukemia		
	2. มีพิษต่อหัวใจน้อยกว่า doxorubicin		

8.1.3 Antimetabolites

1.	Cytarabine	sterile pwdr/ sol	ค
2.	Fluorouracil	sterile sol	ค
3.	Mercaptopurine	tab	ค
4.	Methotrexate	tab (as base or sodium), sterile pwdr/ sol
(as sodium)	ค
5.	Capecitabine	tab	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Capecitabine		
	1. ใช้สำหรับ advanced breast cancer โดยใช้เป็น second/third line drug		
	2. ใช้สำหรับ advanced colon cancer		
	3. ไม่ใช่เป็น adjuvant therapy ใน colon cancer		
	4. ควรทำ DUE ทุก 4 - 6 เดือน		
6.	Gemcitabine hydrochloride	sterile pwdr	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Gemcitabine hydrochloride		

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1. ใช้สำหรับ advanced lung cancer, advanced pancreatic cancer และ advanced bladder cancer
2. ควรทำ DUE ทุก 4 - 6 เดือน

7. Tioguanine (Thioguanine) tab ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tioguanine

ใช้สำหรับ chronic myeloid leukemia, acute lymphocytic leukemia, acute non-lymphocytic leukemia

8.1.4 Vinca alkaloids and etoposide

1. Etoposide cap (as base), sterile sol (as base) ค
2. Vinblastine sulfate sterile pwdr/ sol ค
3. Vincristine sulfate sterile pwdr/ sol ค

8.1.5 Other antineoplastic drugs

1. Asparaginase (Crisantapase) sterile pwdr ค
2. Cisplatin sterile pwdr/ sol ค
3. Carboplatin sterile pwdr/sol ง

เงื่อนไขสำหรับยา Carboplatin

ใช้สำหรับ non-small cell lung cancer มะเร็งที่ศีรษะหรือลำคอ และมะเร็งรังไข่

4. Hydroxycarbamide (Hydroxyurea) cap ง

เงื่อนไขสำหรับยา Hydroxycarbamide

1. ใช้สำหรับรักษาโรคกลุ่ม myeloproliferative disorder, chronic myeloid leukemia
2. มีคุณสมบัติกระตุ้นให้เซลล์มะเร็งตอบสนองต่อรังสีรักษาดีขึ้น

5. Paclitaxel sterile sol ง

เงื่อนไขสำหรับยา Paclitaxel

1. ใช้สำหรับมะเร็งเต้านมที่ไม่ตอบสนองต่อ doxorubicin hydrochloride
2. ใช้สำหรับมะเร็งรังไข่ และ advanced non-small cell lung cancer
3. ควรทำ DUE ทุก 4 - 6 เดือน

8.2 Drugs affecting the immune response

1. Dexamethasone cap (as base) , tab (as base), sterile sol (as sodium phosphate or acetate) ก
2. Prednisolone cap, tab ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

3.	Azathioprine	tab	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Azathioprine		
	กรณี multiple sclerosis ให้ใช้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทวิทยา		
4.	Ciclosporin (Cyclosporin)	cap, oral sol, sterile sol, oral susp	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Ciclosporin		
	กรณีผู้ป่วยไตมีเงื่อนไขคือ		
	1. กรณีปลูกถ่ายไตให้ใช้ยารับประทานชนิด microemulsion สำหรับ maintenance therapy		
	2. ใช้กับผู้ป่วยที่เกิด minimal change disease (MCD) ที่มี relapse บ่อยหรือ focal segmental glomerulo-sclerosis (FSGS) ที่ติดต่อกับ prednisolone และ cyclophosphamide		
5.	Methylprednisolone	sterile pwdr/susp (as hemisuccinate or sodium succinate or acetate)	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Methylprednisolone		
	1. ใช้สำหรับ induction ในการปลูกถ่ายอวัยวะ		
	2. ใช้รักษา acute rejection ในการปลูกถ่ายอวัยวะ (renal allograft acute rejection), SLE ชนิดรุนแรง, glomerulonephritis ชนิดรุนแรง, vasculitis, aplastic anaemia, idiopathic thrombocytopenic purpura, demyelinating disease		
6.	Antithymocyte immunoglobulin, Rabbit (ATG)	sterile pwdr/ sol	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Antithymocyte immunoglobulin, Rabbit		
	1. ใช้เป็น first line drug ในการรักษาภาวะ renal allograft acute rejection ที่มีพยาธิสภาพที่รุนแรง		
	2. ใช้กับผู้ป่วยที่ไม่ตอบสนองต่อ pulse methylprednisolone		
	3. ใช้เป็น first-line drug ในการรักษา severe aplastic anaemia		
7.	Basiliximab	sterile pwdr	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Basiliximab		
	ใช้เป็น induction therapy ในผู้ป่วยปลูกถ่ายไต		
8.	Mycophenolate mofetil	cap	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Mycophenolate mofetil		
	1. ใช้กับผู้ป่วยปลูกถ่ายไตในระยะ maintenance therapy		
	2. ใช้เป็น alternative ในกรณีที่ผู้ป่วยใช้ cyclophosphamide หรือ azathioprine ไม่ได้หรือไม่ได้ผล หรือมีผลข้างเคียงจากการใช้ยา cyclophosphamide หรือ azathioprine		
9.	Tacrolimus	cap, sterile sol (concentrate for infusion)	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Tacrolimus		

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

- ชนิดรับประทานให้กับผู้ป่วยปลูกถ่ายไตในระยะ maintenance therapy กรณีมีผลข้างเคียงจากการใช้ยา ciclosporin เช่น severe gum hypertrophy, hirsutism เป็นต้น
 - ชนิดรับประทานให้กับผู้ป่วยปลูกถ่ายไตระยะ maintenance therapy หลังเกิดภาวะ acute rejection ที่รุนแรง
 - ให้กับผู้ป่วยปลูกถ่ายตับ
10. BCG (Bacillus Calmette-Guérin) freeze-dried powder for bladder instillation ง
- เงื่อนไขสำหรับยา BCG**
ใช้สำหรับมะเร็งกระเพาะปัสสาวะชนิด superficial bladder cancer
11. Immunoglobulin sterile pwdr/ sol จ(2)
(IVIG, Human immunoglobulin)
- เงื่อนไขสำหรับยา Immunoglobulin**
- ใช้สำหรับ Acute phase of Kawasaki disease
 - ใช้สำหรับ Primary antibody deficiency disorder
 - ใช้สำหรับโรค Idiopathic thrombocytopenic purpura (ITP) และ autoimmune hemolytic anaemia (AIHA) ที่ไม่ตอบสนองต่อยาตามขั้นตอนของมาตรฐานการรักษา และมีอาการรุนแรงที่อาจเกิดเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้
 - ใช้สำหรับ Guillain-Barré syndrome และ Myasthenia gravis โดยผู้เชี่ยวชาญด้านประสาทวิทยา
 - ใช้สำหรับ Pemphigus, Toxic epidermal necrolysis
 - ใช้สำหรับ Hemaphagocytic lymphohistiocytosis (HLH)
 - แนวทางการกำกับใช้ยา เบิกจ่ายค่ายาต้องเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนด
12. Sirolimus (Rapamycin) oral sol (เฉพาะ 1 mg/ml), tab (เฉพาะ 1 mg) ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Sirolimus**
ให้กับผู้ป่วยปลูกถ่ายไตในกรณี maintenance therapy ที่ต้องการหลีกเลี่ยงการใช้ prednisolone หลีกเลี่ยงพิษต่อไตจากยา ciclosporin หรือ tacrolimus

8.3 Sex hormones and hormone antagonists in malignant disease

8.3.1 Progestogens, anti-estrogens and enzyme inhibitors

1. Tamoxifen citrate tab ค
- เงื่อนไขสำหรับยา Tamoxifen**
ใช้สำหรับมะเร็งเต้านม
2. Anastrozole tab (เฉพาะ 1 mg) ง
- เงื่อนไขสำหรับยา Anastrozole**
- เลือกหนึ่งรายการระหว่าง anastrozole, exemestane และ letrozole ที่จัดซื้อได้ถูกกว่า

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2. ใช้สำหรับ metastatic breast cancer และ post menopause ที่มีผล hormone receptor เป็นผลบวก

3. ไม่แนะนำให้ใช้เป็น adjuvant treatment ของ breast cancer

3. Exemestane tab (เฉพาะ 25 mg) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Exemestane

เช่นเดียวกับ anastrozole

4. Letrozole tab (เฉพาะ 2.5 mg) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Letrozole

เช่นเดียวกับ anastrozole

5. Megestrol acetate tab ง

เงื่อนไขสำหรับยา Megestrol acetate

ใช้รักษามะเร็งเต้านมระยะลุกลามที่ไม่ตอบสนองต่อ tamoxifen

8.3.2 Prostate cancer

1. Flutamide tab ง

เงื่อนไขสำหรับยา Flutamide

ใช้เป็น monotherapy สำหรับการรักษามะเร็งต่อมลูกหมากในระยะแพร่กระจายโดยเป็น second-line drug ของ bilateral orchiectomy

กลุ่มยา 9 Nutrition and blood

9.1 Whole blood, blood products and drugs used in some blood disorders

9.1.1 Whole blood and blood products

1. Fresh dried plasma ก

เงื่อนไขสำหรับยา Fresh dried plasma

ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) ของ fresh frozen plasma กรณีที่จัดซื้อยาได้ถูกกว่า

2. Fresh frozen plasma ก

3. Frozen cryoprecipitate ก

4. Leukocyte depleted packed red cell ก

5. Leukocyte depleted platelet ก

6. Lyophilized cryoprecipitate ก

7. Packed red cell ก

8. Platelet concentration, random donor ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

9. Platelet concentration, single donor	ก
10. Whole blood	ก
11. Packed red cell, irradiated	ง
เงื่อนไขสำหรับยา Packed red cell, irradiated	
ใช้กับผู้ป่วยซึ่งได้รับการปลูกถ่ายไขกระดูก	
12. Platelet concentrate, irradiated	ง
เงื่อนไขสำหรับยา Platelet concentrate, irradiated	
ใช้กับผู้ป่วยซึ่งได้รับการปลูกถ่ายไขกระดูก	

9.1.2 Drugs used in hypoplastic, haemolytic and renal anaemias

1. Folic acid	tab (เฉพาะไม่น้อยกว่า 5 mg)	ก
2. Oxymetholone	tab	ข
3. Deferoxamine mesilate	sterile pwdr	ค
(Desferrioxamine mesilate)		
หมายเหตุยา Deferoxamine mesilate		
ดูรายละเอียดเพิ่มเติมในกลุ่ม 16		
4. Iron sucrose	sterile sol	ค
เงื่อนไขสำหรับยา Iron sucrose		
ใช้สำหรับรักษา iron deficiency anemia ในผู้ป่วย chronic kidney disease ที่ได้รับการล้างไตร่วมกับการให้ epoetin therapy		
5. Antithymocyte immunoglobulin, rabbit	sterile pwdr/ sol	ง
(ATG)		
เงื่อนไขสำหรับยา Antithymocyte immunoglobulin, rabbit		
ใช้เป็น first-line drug ในการรักษา severe aplastic anaemia		
หมายเหตุยา Antithymocyte immunoglobulin, rabbit		
ดูรายละเอียดเพิ่มเติมใน 8.2		
6. Epoetin alfa (epoetin alpha)	sterile pwdr/ sol	จ(2)
(เฉพาะ 1000, 2000, 3000, 4000, 5000 IU)		
เงื่อนไขสำหรับยา Epoetin alfa		
ใช้สำหรับโรคโลหิตจางจากโรคไตเรื้อรัง ที่หาสาเหตุอื่นๆ แล้วไม่พบ และมีรายละเอียดแนวทางการซื้อตามที่กำหนด		
7. Epoetin beta	sterile sol (เฉพาะ 2000, 3000, 5000 IU)	จ(2)

เจ็อนไขสำหรับยา Epoetin beta

เช่นเดียวกับ Epoetin alfa

9.1.3 Drugs used in bone marrow transplantation

1.	Filgrastim	sterile sol	ง
	เจ็อนไขสำหรับยา Filgrastim		
	1. เลือกรายการ ระหว่าง filgrastim และ lenograstim ที่จัดซื้อได้ถูกกว่า		
	2. ใช้สำหรับปลูกถ่ายไขกระดูกหรือเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด เพื่อเคลื่อนย้าย progenitor cells จากไขกระดูกออกมาในเลือดของผู้ให้หรือผู้ป่วย เพื่อนำไปใช้ทั้งใน allogeneic และ autologous transplantation		
	3. ไม่แนะนำให้ใช้สำหรับ febrile neutropenia เพราะการใช้ยาไม่เพิ่ม overall survival หรือลด infection related mortality		
2.	Lenograstim	sterile pwdr	ง
	เจ็อนไขสำหรับยา Lenograstim		
	เช่นเดียวกับ filgrastim		

9.2 Fluids and electrolytes

1.	Dextran in normal saline with/without dextrose	sterile sol	ก
2.	Glucose with/without sodium chloride	sterile sol	ก
3.	Intermittent peritoneal dialysis	sterile sol	ก
4.	Potassium acetate	sterile sol (hosp)	ก
5.	Potassium chloride	syr (hosp), sterile sol	ก
6.	Potassium citrate	oral sol (hosp), dry pwdr for oral sol (hosp)	ก
7.	Sodium acetate	sterile sol (hosp)	ก
8.	Sodium bicarbonate	tab, sterile sol	ก
9.	Sodium chloride	tab (เฉพาะ 300 mg), sterile sol	ก
10.	Sodium lactate intravenous infusion compound (Hartmann's solution for injection; Ringer - Lactate solution for injection)	sterile sol	ก
11.	Water for injection	sterile sol	ก
12.	Calcium polystyrene sulfonate	oral pwdr	ข
13.	Continuous ambulatory	basic bag sol, double bag sol	ค

peritoneal dialysis

9.3 Vitamins

1.	Folic acid	tab (ไม่น้อยกว่า 5 mg)	ก
2.	Multivitamins	syr	ก
	มีวิตามินอย่างน้อย 8 ชนิดที่ให้ปริมาณยาต่อวัน ดังนี้		
	- Vitamin A 1,300 - 2,000 IU	- Vitamin B ₆ ≥ 0.5 mg	
	- Vitamin D 200 - 1,000 IU	- Vitamin B ₁₂ ≥ 0.9 mcg	
	- Vitamin B ₁ ≥ 0.5 mg	- Niacinamide ≥ 6 mg	
	- Vitamin B ₂ ≥ 0.5 mg	- Vitamin C ≥ 40 mg	
	หมายเหตุ มีปริมาณใกล้เคียงกับปริมาณสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันในเด็กอายุ 1 - 3 ปี		
3.	Multivitamins	drop	ก
	มีวิตามินอย่างน้อย 8 ชนิดที่ให้ปริมาณยาต่อวัน ดังนี้		
	- Vitamin A 1,300 - 2,000 IU	- Vitamin B ₆ ≥ 0.3 mg	
	- Vitamin D 200 - 1,000 IU	- Vitamin B ₁₂ ≥ 0.5 mcg	
	- Vitamin B ₁ ≥ 0.3 mg	- Niacinamide ≥ 4 mg	
	- Vitamin B ₂ ≥ 0.4 mg	- Vitamin C ≥ 35 mg	
	หมายเหตุ
มีปริมาณใกล้เคียงกับปริมาณสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันในทารกอายุ 6 - 11 เดือน		
4.	Multivitamins	cap, tab	ก
	มีวิตามินอย่างน้อย 9 ชนิดที่ให้ปริมาณยาต่อวัน ดังนี้		
	- Vitamin A 2,000 - 5,600 IU	- Vitamin B ₁₂ ≥ 1.8 mcg	
	- Vitamin D 200 - 2,000 IU	- Niacinamide ≥ 12 mg	
	- Vitamin B ₁ ≥ 0.9 mg	- Folic acid ≥ 300 mcg	
	- Vitamin B ₂ ≥ 0.9 mg	- Vitamin C ≥ 45 mg	
	- Vitamin B ₆ ≥ 1.0 mg		
	หมายเหตุ		
	1. มีปริมาณใกล้เคียงกับปริมาณสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันในเด็กอายุ 9 - 12 ปี และผู้ใหญ่		
	2. ผลิตภัณฑ์ที่มีแร่ธาตุผสมอยู่ด้วย ควรรับประทานที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย หากเติมแร่ธาตุมากกว่า 1 ชนิดอาจมีปัญหาดูดซึมได้		
5.	Vitamin A	cap, tab (เฉพาะ 25,000-50,000 IU ต่อ 1 cap/tab)	ก
6.	Vitamin B ₁	tab (เฉพาะ 100 mg), sterile sol	ก
7.	Vitamin B ₁₂ (Cyanocobalamin ,	tab (เฉพาะไม่ต่ำกว่า 100 mcg),	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

	Hydroxocobalamin)	sterile sol (เฉพาะ 1 mg)	
8.	Vitamin B ₂	tab (เฉพาะไม่ต่ำกว่า 10 mg)	ก
9.	Vitamin B ₆	tab (เฉพาะไม่ต่ำกว่า 50 mg), sterile sol	ก
10.	Vitamin C	tab (เฉพาะ 50, 100 mg)	ก
11.	Vitamin D ₂ (Ergocalciferol)	cap	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Vitamin D₂

เป็น first line drug ในผู้ป่วยที่มีภาวะขาดวิตามิน D

12.	Vitamin K ₁ (Phytomenadione)	sterile sol	ก
13.	Vitamin B complex	cap, tab	ก

มีวิตามินอย่างน้อย 7 ชนิดที่ให้ปริมาณยาต่อวัน ดังนี้

- Vitamin B ₁	≥ 0.9 mg	- Folic acid	≥ 300 mg
- Vitamin B ₂	≥ 0.9 mg	- Niacinamide	≥ 12 mg
- Vitamin B ₆	≥ 1.0 mg	- Pantothenic acid	≥ 4 mg
- Vitamin B ₁₂	≥ 1.8 mcg		

หมายเหตุ

มีปริมาณใกล้เคียงกับปริมาณสารอาหารที่ควรได้รับประจำวันในเด็กอายุ 9 - 12 ปี และผู้ใหญ่

14.	Vitamin C	sterile sol	ข
15.	Vitamin B complex	sterile sol	ข

ประกอบด้วย Vitamin B₁, B₂, B₆ และ Niacinamide

16.	Alfacalcidol	cap, tab	ค
-----	--------------	----------	---

(1 alpha-hydroxyvitamin D₃)

เงื่อนไขสำหรับยา Alfacalcidol

1. ใช้กับผู้ป่วย kidney disease stage 5 (หรือ end stage kidney disease ที่มี 1. ระดับแคลเซียมในเลือดต่ำ 2. hyperparathyroidism)
2. ใช้กับผู้ป่วยที่มีภาวะพร่องฮอร์โมนพาราไทรอยด์อย่างรุนแรงและฉับพลัน

17.	Vitamin E	emulsion (hosp)	ค
-----	-----------	-----------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Vitamin E

สำหรับทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักตัวน้อยหรือเกิดก่อนกำหนด

9.4 Intravenous nutrition

1.	Amino acid solution for newborns	sterile sol	ค
----	----------------------------------	-------------	---

1) มีกรดอะมิโนจำเป็นทั้ง 9 ชนิด คือ

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

isoleucine, leucine, lysine, methionine,
phenylalanine, threonine, tryptophan,
valine, histidine และอย่างน้อยต้องมี
tyrosine, cysteine และ arginine

2) ไม่มี sugar alcohol

2.	Amino acid solution ชนิด high branched chain amino acid มีสัดส่วนของ branch chain amino acid 35-45% ของ total amino acid	sterile sol	ค
3.	Amino acid solution ชนิด high essential amino acid มีสัดส่วนของ essential amino acid > 60% ของ total amino acid	sterile sol	ค
4.	Amino acids with/without minerals	sterile sol	ค
5.	Complete water-soluble and fat soluble vitamins preparation ที่ได้จากการผสม ตำรับที่มี Fat soluble vitamins 4 ชนิด คือ A, D, E, K กับ ตำรับที่มี water soluble vitamins 9 ชนิด คือ B ₁ , B ₂ , B ₆ , B ₁₂ , niacinamide, folic acid, pantothenic acid, biotin และ Vitamin C	preparation for intravenous use (sterile pwdr/sol/emulsion)	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Complete water-soluble and fat soluble vitamins preparation

ใช้กับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

6.	Dextrose solution with minerals with electrolytes ที่มี dextrose ไม่น้อยกว่า 20% และมี mineral อย่างน้อย 2 ชนิด	sterile sol	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Dextrose solution with minerals with electrolytes

ยานี้มีความเข้มข้นของน้ำตาลสูงจึงห้ามให้ทาง peripheral vein ต้องให้ทาง central vein เท่านั้น

7.	Fat emulsion ประกอบด้วย long chain triglycerides และ phospholipids ซึ่งมีหรือไม่มี medium chain triglycerides (MCT)	sterile emulsion (เฉพาะ 10%, 20%)	ค
8.	Multiple trace minerals solution อย่างน้อยต้องประกอบด้วย Zn,Cu และ I	sterile sol	ค

9.5 Minerals

1. Aluminium hydroxide	tab, susp, susp (hosp)	ก
2. Calcium carbonate	cap, tab	ก
3. Calcium gluconate	sterile sol	ก
4. Ferrous sulfate	cap, tab, oral sol, drop	ก
5. Magnesium hydroxide	tab, susp, susp (hosp)	ก
6. Magnesium sulfate	sterile sol	ก
7. Sodium fluoride	tab, oral sol	ก

หมายเหตุยา Sodium fluoride

ระวังการใช้ในพื้นที่ที่มี fluoride สูง เพราะอาจทำให้เกิด fluorosis

8. Trace element solution	oral sol (hosp)	ก
อย่างน้อยต้องประกอบด้วย Zn, Cu, I, Cr		
9. Zinc sulfate	oral sol (hosp)	ก
10. Ferrous fumarate	cap, tab, oral sol, susp	ข
11. Copper sulfate solution	sterile sol (hosp)	ค
12. Dipotassium hydrogen phosphate	sterile sol	ค
13. Oral acidic phosphate solution	oral sol (hosp)	ค
(Joulie's solution) มีตัวยาลำคัญ คือ		
Potassium phosphate และ/หรือ Sodium		
phosphate monobasic/dibasic		
14. Oral neutral phosphate solution	oral sol (hosp)	ค
มีตัวยาลำคัญ คือ Potassium phosphate		
และ/หรือ Sodium phosphate		
monobasic/dibasic		
15. Zinc sulfate	cap, tab, sterile sol (hosp)	ค

กลุ่มยา 10 Musculoskeletal and joint diseases

10.1 Drugs used in rheumatic diseases and gout

10.1.1 Non-steroidal anti-inflammatory drugs

1. Aspirin	tab, EC tab	ก
------------	-------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Aspirin

 ไม่ใช่สำหรับโรค gout

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

2.	Diclofenac sodium	EC tab, sterile sol	ก
3.	Ibuprofen	film coated tab, susp	ก
4.	Indomethacin	cap	ก
5.	Naproxen	compressed tab (as base)	ก
6.	Piroxicam	cap (as base), compressed tab (as base), film coated tab (as base)	ข

10.1.2 Disease-modifying antirheumatic drugs (DMARDs)

1.	Chloroquine phosphate	tab	ข
2.	Hydroxychloroquine sulfate	tab	ข
3.	Azathioprine	tab	ค
4.	Penicillamine (D-Penicillamine)	cap	ค
5.	Sulfasalazine	immediate release tab, EC tab	ค
6.	Ciclosporin (Cyclosporin)	cap, oral sol, sterile sol	ค
7.	Methotrexate	tab (as base or sodium), sterile pwr/sol (as sodium)	ค
8.	Sodium aurothiomalate	sterile sol	ค

10.1.3 Drugs for treatment of gout and hyperuricaemia

1.	Colchicine	tab	ก
2.	Allopurinol	tab	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Allopurinol

ห้ามใช้รักษา acute gout

3.	Probenecid	film coated tab	ก
----	------------	-----------------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Probenecid

ห้ามใช้รักษา acute gout

4.	Benzbromarone	tab	ค
----	---------------	-----	---

เงื่อนไขสำหรับยา Benzbromarone

1. ห้ามใช้รักษา acute gout

2. ระวังการใช้ เนื่องจากมีรายงานการเกิด cytolytic liver damage ทำให้ผู้ป่วยถึงแก่ชีวิต หรือต้องเปลี่ยนตับ

10.2 Drugs used in neuromuscular disorders

10.2.1 Drugs which enhance neuromuscular transmission

1. Pyridostigmine bromide	tab	ก
2. Neostigmine methylsulfate	sterile sol	ข

10.2.2 Skeletal muscle relaxants

1. ยากลุ่มนี้ใช้บรรเทาอาการหดเกร็งของกล้ามเนื้อที่เป็นรุนแรงในโรคบางชนิด เช่น บาดทะยัก การบาดเจ็บของไขสันหลัง และ multiple sclerosis
2. ไม่ใช้ยากลุ่มนี้กับอาการหดเกร็งกล้ามเนื้อจากการเล่นกีฬาหรือการบาดเจ็บ
3. ควรใช้ยากลุ่มนี้ด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากการลด muscle tone อาจเพิ่ม disability ให้กับผู้ป่วย

1. Diazepam	cap, tab, sterile sol	ก
2. Baclofen	tab	ข
3. Tizanidine hydrochloride	tab	ข

10.3 Drugs for relief of soft-tissue inflammation

10.3.1 Rubifacients

1. Methyl salicylate cream compound	cream (hosp)	ก
2. Methyl salicylate ointment compound
(Analgesic Balm)	oint (hosp)	ก

กลุ่มยา 11 Eye

11.1 Anti-infective eye preparations

11.1.1 Antibacterials and eye wash solution

1. Boric acid	eye wash sol	ก
2. Chloramphenicol	eye drop, eye oint	ก
3. Tetracycline hydrochloride	eye oint	ก
4. Polymyxin B sulfate + Neomycin sulfate
+ Gramicidin	eye drop	ข
5. Fusidic acid	eye drop (in gel base)	ค

หมายเหตุยา Fusidic acid

ยาเปลี่ยนเป็นของเหลวเมื่อยาสัมผัสลูกตา

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

6. Tobramycin eye drop, eye oint ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tobramycin

ใช้เป็นยาแทน (alternative drug) สำหรับการติดเชื้อรุนแรงปานกลางที่ตา หรือเมื่อแพ้ polymyxin หรือ neomycin

11.1.2 Antibacterials with corticosteroids

1. การใช้ยากลุ่มนี้ควรอยู่ในความดูแลของผู้เชี่ยวชาญ เพราะยาที่มีใช้จำกัด หากใช้ไม่ถูกต้องอาจไม่ปลอดภัย
2. ห้ามใช้ในตาแดงที่ยังมิได้รับการตรวจวินิจฉัยสาเหตุที่ชัดเจน เพราะอาจเกิดอันตรายได้ เช่น การใช้ในตาแดงที่เกิดจากเชื้อ herpes simplex virus อาจทำให้เกิดแผลที่กระจกตาไปจนถึงตาบอดได้ เป็นต้น
3. ใช้สำหรับการอักเสบรุนแรงในลูกตาส่วนหน้าหรือหลังผ่าตัด และป้องกันการติดเชื้อแบคทีเรียในกลุ่มเสี่ยง

1. Dexamethasone sodium phosphate + eye drop ค
Neomycin sulfate
2. Dexamethasone sodium phosphate + eye oint ค
Framycetin sulfate + Gramicidin
3. Dexamethasone sodium phosphate + eye drop ค
Chloramphenicol + Tetrahydrozoline hydrochloride

11.1.3 Antifungals

1. Natamycin eye susp ง

เงื่อนไขสำหรับยา Natamycin

ใช้สำหรับการติดเชื้อราที่แผลกระจกตา

11.1.4 Antivirals

1. Aciclovir (Acyclovir) eye oint ค

11.2 Corticosteroids and other anti-inflammatory preparations

1. Antazoline hydrochloride + eye drop ก
Tetrahydrozoline hydrochloride
2. Fluorometholone eye susp (as base) ค

เงื่อนไขสำหรับยา Fluorometholone

ใช้รักษาเยื่อぶตาอักเสบที่ไม่ได้เกิดจากการติดเชื้อ เช่นภูมิแพ้ การระคายเคือง เป็นต้น
หมายเหตุยา Fluorometholone

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

การใช้ยานี้ต้องระวังการติดเชื้อราที่กระจกตา การเกิด steroid glaucoma และการใช้ยาติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้เกิด steroid cataract

3. Prednisolone acetate eye susp ค

เงื่อนไขสำหรับยา Prednisolone acetate

1. ใช้รักษากระจกต้ออักเสบหลังจากการติดเชื้อไวรัส ม่านต้ออักเสบหรือหลังผ่าตัด
2. ใช้รักษาตาแดงชนิดที่เกิดจากการระคายเคืองเช่น ต้อลม ต้อเนื้ออักเสบ เป็นต้น

4. Sodium cromoglicate eye drop ค
(Cromolyn sodium)

11.3 Mydriatics and cycloplegics

1. Atropine sulfate eye drop ค
2. Cyclopentolate hydrochloride eye drop ค
3. Phenylephrine hydrochloride eye drop ค
4. Tropicamide eye drop ค

11.4 Drugs for treatment of glaucoma

1. Glycerol oral sol (hosp) ก
2. Acetazolamide tab ก
3. Pilocarpine eye drop (as hydrochloride or nitrate) ก
4. Timolol maleate eye drop ก
5. Betaxolol hydrochloride eye susp/sol ค
6. Brimonidine tartrate eye drop ค

เงื่อนไขสำหรับยา Brimonidine tartrate

1. กรณีใช้ beta-blocker ไม่ได้ผล
2. ใช้เสริมเพื่อให้ได้ระดับความดันตาที่ปลอดภัย

7. Brinzolamide eye susp ค
8. Bimatoprost eye drop ง

เงื่อนไขสำหรับยา Bimatoprost

ใช้เฉพาะกรณีที่ใช้ยารักษาต้อหินชนิดอื่นแล้วความดันตายังไม่ลดลงอยู่ในขั้นที่ปลอดภัย

11.5 Local anaesthetics

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Tetracaine hydrochloride	eye drop	ก
	เจลือนไขสำหรับยา Tetracaine hydrochloride		
	ห้ามให้ผู้ป่วยนำกลับบ้าน		

11.6 Tear deficiency, ocular lubricants and astringents

1.	Hypromellose (with preservative)	eye drop	ก
2.	Carbomer (with preservative, with/without sorbitol)	eye gel	ข
3.	Povidone (preservative free)	eye drop	ง
	เจลือนไขสำหรับยา Povidone (preservative free)		
	ใช้กับผู้ป่วยตาแห้งปานกลางถึงตาแห้งมาก ที่ใช้น้ำตาเทียมที่มี preservative ไม่ได้		
4.	White petrolatum + Mineral oil + Liquid lanolin anhydrous (preservative free)	eye oint	ง
	เจลือนไขสำหรับยา White petrolatum + Mineral oil + Liquid lanolin anhydrous (preservative free)		
	ใช้กับผู้ป่วยตาแห้งปานกลางถึงตาแห้งมาก ที่ใช้น้ำตาเทียมที่มี preservative ไม่ได้		
5.	Acetylcysteine (N-acetylcysteine)	eye drop	ง
	เจลือนไขสำหรับยา Acetylcysteine		
	ใช้สำหรับละลาย mucus ของน้ำตาในผู้ป่วยโรคกระจกตาที่มี mucus ผิดปกติ		
6.	Dried protein-free dialysate of calf blood	eye gel	ง
	เจลือนไขสำหรับยา Dried protein-free dialysate of calf blood		
	ใช้เพิ่มการสมานของแผลที่กระจกตา		

11.7 Ocular diagnostic and peri-operative preparations

1.	Balance salt	sol for ocular/intraocular irrigation	ค
2.	Carbachol	sterile sol for intraocular use	ค
	เจลือนไขสำหรับยา Carbachol		
	ใช้หัดม่านตาระหว่างการผ่าตัด		
3.	Diclofenac sodium with preservative	eye drop	ค
4.	Fluorescein sodium	sterile sol for inj	ค
5.	Sodium chondroitin sulfate + Sodium hyaluronate	sterile sol for intraocular use	ค
6.	Sodium hyaluronate	sterile sol for intraocular use	ค

กลุ่มยา 12 Ear, nose, oropharynx and oral cavity

12.1 Drugs acting on the ear

1.	Chloramphenicol	ear drop	ก
2.	Sodium bicarbonate	ear drop (hosp)	ก
3.	Dexamethasone + Framycetin sulfate + Gramicidin	ear drop/oint (เฉพาะ 0.5 mg + 5 mg + 0.05 mg in 1 ml or 1 g)	ค
4.	Polymyxin B sulfate + Neomycin sulfate + Hydrocortisone	ear drop (เฉพาะ 1000 U + 3400 U + 10 mg in 1 ml)	ค
5.	Ofloxacin	ear drop	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ofloxacin

ใช้สำหรับหูชั้นนอกที่ติดเชื้อ chloramphenicol

หมายเหตุยา Ofloxacin

ควรมี guideline ที่ชัดเจนกำกับการใช้ยานี้ เพราะการใช้ยาอาจส่งผลให้เกิดปัญหาเชื้อดื้อต่อยากลุ่ม quinolones

12.2 Drugs acting on the nose

12.2.1 Drugs used in nasal allergy

1.	Beclometasone dipropionate	nasal spray	ข
	เงื่อนไขสำหรับยา Beclometasone dipropionate		
	ใช้กับผู้ป่วยอายุ 6 ปีขึ้นไป		
2.	Budesonide	nasal spray	ข
	เงื่อนไขสำหรับยา Budesonide		
	ใช้กับผู้ป่วยอายุ 6 ปีขึ้นไป		
3.	Fluticasone propionate	nasal spray	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Fluticasone propionate		
	ใช้กับผู้ป่วยเด็กอายุ 4 ปีขึ้นไป		
4.	Triamcinolone acetonide	nasal spray	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Triamcinolone acetonide		
	ใช้กับผู้ป่วยเด็กอายุ 4 ปีขึ้นไป		

12.2.2 Topical nasal decongestants

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Ephedrine hydrochloride	nasal drop (hosp) (เฉพาะ 0.5-3%)	ก
	วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทประเภท 2		
2.	Oxymetazoline hydrochloride	nasal drop, nasal spray	ข

12.3 Drugs acting on the oropharynx and oral cavity

12.3.1 Drugs used in treatment of oral ulcer

1.	Borax (in glycerin)	sol, sol (hosp)	ก
2.	Chlorhexidine gluconate	mouthwash sol (เฉพาะ 0.1-0.2% w/v)	ก
3.	Fluocinolone acetonide	oral cream (hosp), oral gel (hosp), sol (hosp)	ก
4.	Talbot's solution	sol (hosp)	ก
5.	Iodine Paint, compound	sol (hosp)	ก
6.	Iodoform (in ether)	sol (hosp)	ข

12.3.2 Oropharyngeal antifungal drugs

1.	Clotrimazole	lozenge	ก
2.	Miconazole nitrate	oral gel	ก
3.	Nystatin	oral susp	ก

12.3.3 Antiseptics for root canal treatment

1.	Camphorated parachlorophenol	sol (hosp)	ก
2.	Camphorated phenol	sol (hosp)	ก
3.	Chlorhexidine gluconate	sol (hosp) (เฉพาะ 2%)	ก
4.	Clove oil	oil	ก
5.	EDTA	sol (hosp) (เฉพาะ 14% หรือ 17%)	ก
6.	Formocresol
(Cresolated formaldehyde,
Formaldehyde and Cresol solution)	sol (hosp)	ก
7.	Sodium hypochlorite	sol (hosp)	ก

12.3.4 Drugs used in prevention and treatment of dental plaque and caries

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Chlorhexidine gluconate	mouthwash sol (เฉพาะ 0.1-0.2%w/v)	ก
2.	Sodium fluoride	tab, oral sol	ก

หมายเหตุยา Sodium fluoride

ระวังการใช้ในพื้นที่ที่มี fluoride สูง เพราะอาจทำให้เกิด fluorosis

12.3.5 Other dental preparations

1.	Adrenaline	sterile sol	ก
2.	Artificial saliva
(Saliva substitutes)	sol (hosp)	ก
3.	Hydrogen peroxide	mouthwash sol (1.5% w/v)	ก
4.	Sodium chloride	sterile sol	ก
5.	Special mouthwash
ที่มีตัวยาสกัดคือ chloroxylenol	mouthwash sol (hosp)	ก
6.	Tincture of iodine	sol, sol (hosp)	ก
7.	Zinc oxide	powdr (hosp)	ก

หมายเหตุยา Zinc oxide

ใช้อุดคลองรากฟันที่ใช้บัดเคี้ยวหรือใช้สำหรับอุดฟันชั่วคราวที่ต้องการให้ remove ออกได้ง่าย

8.	Zinc oxide with zinc acetate	powdr (hosp)	ก

หมายเหตุยา Zinc oxide with zinc acetate

ใช้สำหรับอุดคลองรากฟันและอุดชั่วคราวที่ต้องการความแข็งแรงมาก

9.	Carnoy's solution	sol (hosp)	ค
10.	White head varnish	varnish (hosp)	ค

กลุ่มยา 13 Skin

13.1 Anti-infective skin preparations

13.1.1 Antibacterial preparations

1.	Sulfadiazine silver (Silver sulfadiazine)	cream	ก
2.	Fusidic acid	cream	ข
3.	Sodium fusidate	oint	ข
4.	Mupirocin	oint	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Mupirocin

จำกัดการใช้เฉพาะ Methicillin - resistant *S.aureus* (MRSA)

13.1.2 Antifungal preparations

1.	Benzoic acid + Salicylic acid (Whitfield's ointment)	oint, oint (hosp)	ก
2.	Saturated solution of potassium iodide (SSKI)	sol (hosp)	ก
3.	Sodium thiosulfate	sol, sol (hosp)	ก
4.	Clotrimazole	cream	ก
5.	Ketoconazole	cream	ก
6.	Tolnaftate	cream	ก

13.1.3 Parasiticial preparations

1.	Permethrin	cream (hosp) (เฉพาะ 5%)	ก
2.	Benzyl benzoate	emulsion/lotion	ก
3.	Sulfur (Sulphur)	oint	ก
4.	Lindane (Gamma benzene hexachloride)	cream (เฉพาะ 0.3 - 1%), gel (เฉพาะ 0.3 - 1%)	ค

เงื่อนไขสำหรับยา Lindane

1. ทายาบนผิวหนังที่แห้งเพียงครั้งเดียวในการรักษาเห็ดหรือเหาหนึ่งครั้ง เว้นแต่กรณีการรักษาเหาให้ใช้ซ้ำได้หลังให้ยา 7 วัน
2. การทายาเกินกำหนดหรือการทาบริเวณที่มีแผลหรือการใช้กับผู้ป่วยที่มี seizure disorder อาจทำให้เกิดพิษต่อระบบ CNS ซึ่งบางรายอาจชักและถึงแก่ชีวิตได้

13.2 Emollient and barrier preparations

1.	Aluminium acetate (Aluminium subacetate)	sol (hosp)	ก
2.	Mineral oil	oil (hosp)	ก
3.	Olive oil	oil	ก
4.	Urea	cream (hosp), oint (hosp)	ก
5.	White petrolatum	oint (hosp)	ก
6.	Zinc oxide	oint (hosp), paste (hosp)	ก
7.	Zinc sulfate	lotion (hosp)	ก

13.3 Topical antipruritics

1.	Calamine	lotion	ก
2.	Menthol + Phenol + Camphor	ทุก topical dosage form (hosp)	ก

13.4 Topical corticosteroids

1.	Hydrocortisone acetate	cream	ก
2.	Prednisolone	cream	ก
3.	Betamethasone dipropionate	cream, oint	ก
4.	Betamethasone valerate	cream	ก
5.	Triamcinolone acetonide	cream, lotion	ก
6.	Clobetasol propionate	cream	ก
7.	Betamethasone dipropionate + Salicylic acid	oint (เฉพาะ 0.05% + 3%)	ก

เงื่อนไขสำหรับยา Betamethasone dipropionate + Salicylic acid

ใช้สำหรับ psoriasis

8.	Betamethasone valerate	lotion, sol	ข
9.	Desoximetasone (Desoxymethasone)	cream	ข
10.	Clobetasol propionate	lotion, oint	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Clobetasol propionate

ใช้สำหรับโรคผิวหนังเรื้อรังที่ไม่ตอบสนองต่อยาอื่น

11.	Mometasone furoate	cream	ง
-----	--------------------	-------	---

เงื่อนไขสำหรับยา Mometasone furoate

ใช้กรณีต้องใช้อย่างเป็นเวลานานในบริเวณใบหน้า ซอกพับและอวัยวะเพศ

13.5 Other preparations for psoriasis (excluding topical corticosteroids)

1.	Coal tar	ทุก topical dosage form (hosp)	ก
2.	Salicylic acid	lotion (hosp)	ก
3.	Dithranol (Anthralin)	oint	ก
4.	Methotrexate	tab (as base or sodium)	ข

เงื่อนไขสำหรับยา Methotrexate

ใช้สำหรับ severe resistant psoriasis

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

5.	Methoxsalen	tab, topical sol (paint)	ค
6.	Calcipotriol	oint	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Calcipotriol

ใช้ในกรณีที่ไม่ตอบสนองต่อ coal tar หรือ topical steroid

7.	Acitretin	cap	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Acitretin

1. ใช้สำหรับ erythrodermic psoriasis
2. ใช้สำหรับ severe plaque type psoriasis ที่ไม่ตอบสนองต่อยาอื่นหรือมีข้อห้ามในการใช้ methotrexate
3. ใช้สำหรับรักษาโรคผิวหนังเรื้อรังอื่น ๆ ที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาทั่วไป โดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านตจวิทยา

8.	Ciclosporin (Cyclosporin)	cap, oral sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ciclosporin

เช่นเดียวกับ acitretin

13.6 Preparations for warts and calluses

1.	Podophyllin (Podophyllum resin)	paint (hosp)	ก
2.	Salicylic acid	oint (hosp), paste (hosp)	ก
3.	Silver nitrate	sol (hosp), crystal (hosp), stick (hosp)	ก
4.	Trichloroacetic acid	sol (hosp)	ก
5.	Salicylic acid + Lactic acid	sol	ข

กลุ่มยา 14 Immunological products and vaccines

1.	BCG vaccine
(Bacillus Calmette-Guérin)	inj	ก
2.	Diphtheria-Tetanus vaccine ทั้งชนิด DT
(children type) และ dT (adult type)	inj	ก
3.	Diphtheria-Tetanus-Pertussis vaccine
(whole cell) (DTPw)	inj	ก
4.	Hepatitis B vaccine (HB)	inj	ก
5.	Japanese encephalitis vaccine (JE)	inj	ก
6.	Measles-Mumps-Rubella vaccine (MMR)	inj	ก
7.	Measles vaccine	inj	ก
8.	Poliomyelitis vaccine, live attenuated	oral sol/susp	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

	(OPV)		
9.	Rubella vaccine	inj	ก
10.	Tetanus toxoid (Tetanus vaccine)	inj	ก
11.	Anti-D immunoglobulin, human	inj	ก
12.	Diphtheria antitoxin	inj	ก
13.	Rabies immunoglobulin, horse (ERIG)	inj	ก
14.	Rabies vaccines ยกเว้นชนิด human diploid cell vaccine (HDCV)	inj	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Rabies vaccines		
	ใช้สำหรับ post-exposure protection		
15.	Tetanus antitoxin, horse	inj	ก
16.	Tetanus antitoxin, human (Antitetanus immunoglobulin, human)	inj	ข
	เงื่อนไขสำหรับยา Tetanus antitoxin, human		
	ใช้สำหรับผู้ที่แพ้ tetanus antitoxin, horse		
17.	Rabies immunoglobulin, human (HRIG)	inj	ข
	เงื่อนไขสำหรับยา Rabies immunoglobulin, human		
	ใช้สำหรับผู้ที่แพ้ rabies immunoglobulin, horse (ERIG)		
18.	Rabies vaccines ยกเว้นชนิด human diploid cell vaccine (HDCV)	inj	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Rabies vaccines		
	ใช้สำหรับ pre-exposure protection		
19.	Hepatitis B immunoglobulin, human	inj	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Hepatitis B immunoglobulin, human		
	ใช้ร่วมกับการฉีด hepatitis B vaccine เฉพาะทารกแรกเกิดจากมารดาที่เป็นพาหะของไวรัสตับอักเสบบี หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่เกิดอุบัติเหตุสัมผัสเลือดจากการทำงานตามแนวปฏิบัติของสถานพยาบาลนั้น ๆ		

กลุ่มยา 15 Anaesthesia

15.1 General anaesthesia

15.1.1 Intravenous anaesthetics

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Propofol	sterile emulsion	ค
2.	Thiopental sodium (Thiopentone sodium)	sterile pwdr	ค
3.	Ketamine hydrochloride	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Ketamine hydrochloride

ใช้กับเด็กและผู้ใหญ่ที่หาเส้นเลือดสำหรับให้น้ำเกลือไม่ได้ และใช้ในกรณีผู้ป่วยมีความดันโลหิตต่ำ

15.1.2 Inhalational anaesthetics

1.	Halothane	volatile liquid	ค
2.	Isoflurane	volatile liquid	ค
3.	Sevoflurane	volatile liquid	ค

15.1.3 Muscle relaxants (Neuromuscular blocking drugs)

1.	Atracurium besilate	sterile sol	ค
2.	Cisatracurium besilate	sterile sol	ค
3.	Pancuronium bromide	sterile sol	ค
4.	Rocuronium bromide	sterile sol	ค
5.	Suxamethonium chloride (Succinylcholine chloride)	sterile pwdr/sol	ค
6.	Vecuronium bromide	sterile pwdr	ค

15.1.4 Sedative and analgesic peri-operative drugs

1.	Diazepam	cap, tab, sterile sol	ก
2.	Fentanyl citrate <i>ยาเสพติดให้โทษประเภท 2</i>	sterile sol	ค
3.	Morphine sulfate <i>ยาเสพติดให้โทษประเภท 2</i>	sterile sol	ค
4.	Pethidine hydrochloride <i>ยาเสพติดให้โทษประเภท 2</i>	sterile sol	ค
5.	Midazolam hydrochloride	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Midazolam hydrochloride

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

ใช้เตรียมยาระงับความรู้สึกทั่วตัว และใช้รักษาผู้ป่วยที่มีอาการกระวนกระวายหรือชัก หลังให้ยาระงับความรู้สึก

6. Midazolam maleate tab ง

เงื่อนไขสำหรับยา Midazolam maleate

ใช้เตรียมผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึก (premedication) เท่านั้น โดยเบิกได้วันละไม่เกิน 2 เม็ด ต่อผู้ป่วยหนึ่งราย

15.1.5 Anticholinesterases and antimuscarinic drugs used in anaesthesia

1. Atropine sulfate sterile sol ก

เงื่อนไขสำหรับยา Atropine sulfate

ใช้แก้ฤทธิ์ยาหย่อนกล้ามเนื้อ

2. Neostigmine methylsulfate sterile sol ก

เงื่อนไขสำหรับยา Neostigmine methylsulfate

ใช้แก้ฤทธิ์ยาหย่อนกล้ามเนื้อ

15.2 Local anaesthesia

1. Benzocaine gel, oint ก
2. Lidocaine + Prilocaine cream ก
3. Lidocaine hydrochloride gel, oint, spray, sterile sol (dental cartridge), ก
sterile sol (local infiltration), viscous sol
4. Lidocaine hydrochloride + Epinephrine sterile sol (local infiltration), ก
sterile sol (dental cartridge)
5. Mepivacaine hydrochloride sterile sol (dental cartridge) ก
6. Mepivacaine hydrochloride + sterile sol (dental cartridge) ก
Epinephrine
7. Bupivacaine hydrochloride sterile sol (local infiltration) ข
8. Bupivacaine hydrochloride sterile sol (spinal, epidural) ค

กลุ่มยา 16 Antidotes

ยาในกลุ่มนี้หลายชนิดไม่ปรากฏเป็นยาในบัญชีนี้ เนื่องจากเป็นยากำพร้า (orphan drugs) ที่มีปัญหาการจัดหา และไม่มีทะเบียนตำรับยาแต่ควรส่งเสริมให้มีการจัดหามาใช้และควรอนุมัติให้เบิกจ่ายได้

เบอร์โทรศัพท์ของศูนย์พิษวิทยา เช่น ศูนย์พิษวิทยา ร.พ.รามาริบัติ โทร.02 201 1083 ศูนย์พิษวิทยา ร.พ.ศิริราช โทร.02 419 7007

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

1.	Acetylcysteine (N-acetylcysteine)	sterile sol	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Acetylcysteine		
	ใช้แก้พิษที่เกิดจากการได้รับ paracetamol เกินขนาด		
2.	Antivenom sera	sterile preparation	ก
	- งูเห่า		
	- งูจงอาง		
	- งูสามเหลี่ยม		
	- งูเขียวหางไหม้		
	- งูแมวเซา		
	- งูกะปะ		
	- งูทับสมิงคลา		
3.	Atropine sulfate	sterile sol	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Atropine sulfate		
	ใช้ต้านพิษ cholinesterase inhibitors (เช่น organophosphates, carbamates) และภาวะ cholinergic crisis		
4.	Bentonite magma	susp (hosp)	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Bentonite magma		
	ใช้ดูดซับสาร paraquat		
5.	Benzatropine mesilate	sterile sol	ก
	(Benztropine mesylate)		
	เงื่อนไขสำหรับยา Benztropine mesilate		
	ใช้สำหรับ dystonia ที่เกิดจากยา		
6.	Calcium gluconate	sterile sol	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Calcium gluconate		
	1. ใช้บำบัดพิษที่เกิดจาก hydrofluoric acid และ calcium channel blockers		
	2. ให้ฉีดเข้าเส้นเลือดอย่างช้าๆ การฉีดเร็วอาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้		
7.	Charcoal, activated	pwdr	ก
	เงื่อนไขสำหรับยา Charcoal, activated		
	ใช้ดูดซับสารพิษทั่วไป		
8.	Diazepam	sterile sol	ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

- เงื่อนไขสำหรับยา Diazepam**
ใช้บำบัดอาการชักที่เกิดจากยา หรือ สารพิษ
9. Diphenhydramine hydrochloride cap, sterile sol ก
เงื่อนไขสำหรับยา Diphenhydramine hydrochloride
ใช้บำบัดภาวะ dystonia เนื่องจากยาในเด็กและในผู้ใหญ่
10. Ethanol sterile sol ก
เงื่อนไขสำหรับยา Ethanol
ใช้บำบัดพิษจาก methanol และ ethylene glycol
11. Macrogols (Polyethylene glycol, PEG) oral powdr (hosp) ก
เงื่อนไขสำหรับยา Macrogol
ใช้ทำหัตถการล้างกระเพาะและลำไส้ (whole bowel irrigation) กรณีได้รับสารพิษ หรือล้างผิวหนัง กรณีสัมผัส phenol
12. Naloxone hydrochloride sterile sol ก
เงื่อนไขสำหรับยา Naloxone hydrochloride
1. ใช้บำบัดอาการพิษจากสารกลุ่ม opioids และ clonidine
2. ใช้บำบัดภาวะกดการหายใจที่ไม่ทราบสาเหตุ
13. Pralidoxime chloride (2-PAM) sterile powdr ก
เงื่อนไขสำหรับยา Pralidoxime chloride
ใช้บำบัดพิษที่เกิดจาก organophosphates
14. Sodium bicarbonate sterile sol (เฉพาะ 44.6 mEq) ก
เงื่อนไขสำหรับยา Sodium bicarbonate
1. ใช้บำบัดภาวะ hyperkalemia และพิษที่เกิดจากสาร tricyclic antidepressants, antiarrhythmics type I
2. ใช้ปรับสมดุลภาวะให้เป็นด่าง เพื่อเร่งการกำจัดสารพิษ เช่น salicylates, metformin, phenformin เป็นต้น
15. Vitamin K₁ (Phytomenadione) sterile sol ก
เงื่อนไขสำหรับยา Vitamin K₁
ใช้บำบัดพิษจากยา anticoagulants (coumarin derivatives)
16. Sodium calcium edentate sterile sol ค
(Edetate calcium disodium, Calcium EDTA)
เงื่อนไขสำหรับยา Sodium calcium edentate
ใช้บำบัดพิษจาก ตะกั่ว สังกะสี และแมงกานีส

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

17. Cyclophosphamide sterile pwdr ค
เจ็อนไซสำหรับยา Cyclophosphamide
 ใช้บำบัดพิษจากสาร paraquat ภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์พิษวิทยา
18. Deferoxamine mesilate sterile pwdr ค
 (Desferrioxamine mesilate)
เจ็อนไซสำหรับยา Deferoxamine mesilate
 ใช้กำจัดพิษจากธาตุเหล็กสูงผิดปกติเฉียบพลัน (acute iron overload)
19. Penicillamine (D-Penicillamine) cap ค
เจ็อนไซสำหรับยา Penicillamine
 1. ใช้บำบัดอาการพิษจากสารทองแดง ตะกั่ว ปรอท และสารหนู
 2. ระงับการใช้ในสตรีมีครรภ์เพราะเป็นสาร teratogen
20. Protamine sulfate sterile sol ค
เจ็อนไซสำหรับยา Protamine sulfate
 ใช้ในกรณีที่มีเลือดออกมากผิดปกติจากการได้รับ heparin เกินขนาด
21. Sodium nitrite sterile sol (hosp) ค
เจ็อนไซสำหรับยา Sodium nitrite
 ใช้บำบัดพิษจากไซยาไนด์ และไฮโดรเจนซัลไฟด์
22. Vitamin B₆ (Pyridoxine hydrochloride) sterile sol (เฉพาะ 50 mg) ค
เจ็อนไซสำหรับยา Vitamin B₆
 ใช้บำบัดพิษจากยา Isoniazid และเห็ดสมองวัว (*Gyrometra spp.*)
23. Calcium folinate (Leucovorin calcium) cap, tab, sterile pwdr/sol ง
เจ็อนไซสำหรับยา Calcium folinate
 1. ใช้บำบัดพิษจากสาร folic acid antagonists, methotrexate, trimethoprim และ pyrimethamine
 2. ใช้ป้องกันพิษจาก methotrexate เฉพาะกรณีใช้ยานี้ในขนาดสูง
 3. ให้ร่วมกับ fluorouracil (5-FU) ในการบำบัดมะเร็งลำไส้
 4. ใช้บำบัดพิษจาก methanol
24. Flumazenil sterile sol ง
เจ็อนไซสำหรับยา Flumazenil
 ใช้บำบัดอาการสงบประสาทที่เกิดจากการใช้ยาในกลุ่ม benzodiazepines เกินขนาด
25. Mesna sterile sol ง

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

เงื่อนไขสำหรับยา Mesna

ใช้เฉพาะกับผู้ป่วยที่ได้รับยา ifosfamide หรือ cyclophosphamide ขนาดสูง (มากกว่า 1.5 g/m²) เพื่อใช้ป้องกันอุบัติการณ์ปัสสาวะเป็นเลือด

26. Norepinephrine (Noradrenaline) sterile sol (as bitartrate or hydrochloride) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Norepinephrine

ใช้บำบัดภาวะความดันโลหิตตกเนื่องจากยา เช่น ยากลุ่ม beta-blockers, calcium channel blockers และ theophylline เป็นต้น

27. Phenobarbital sodium sterile pwdr ง
(Phenobarbitone sodium)

เงื่อนไขสำหรับยา Phenobarbital sodium

ใช้บำบัดอาการชักที่เกิดจากยา

กลุ่มยา 17 Contrast media and Radiopharmaceuticals

17.1 X – ray contrast media, iodinated

17.1.1 Drugs used in urography and computed tomography

1. Iopromide sterile sol (เฉพาะ 300 และ 370 mg/ml as iodine), ง
(50 ml, 100 ml)

เงื่อนไขสำหรับยา Iopromide

ใช้สำหรับ urography และ computed tomography (CT)

หมายเหตุยา Iopromide

ขนาด 300 mg/ml ใช้กับเครื่องเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ชนิด multi-slice CT ส่วน 370 mg/ml ใช้กับชนิด single-slice CT

2. Meglumine Ioxitalamate + Sodium Ioxitalamate sterile sol (เฉพาะ 350 mg/ml as iodine), (50 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Meglumine Ioxitalamate + Sodium Ioxitalamate

ใช้สำหรับ urography ในกรณีผู้ป่วยไม่มีความเสี่ยง

17.1.2 Drugs used in angiography

1. Iohexol sterile sol (เฉพาะ 300 mg/ml as iodine), (100 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Iohexol

ใช้สำหรับ interventional neuroradiology

2. Iopromide sterile sol (เฉพาะ 300 mg/ml as iodine), (100 ml) ง

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

เงื่อนไขสำหรับยา Iopromide

ใช้สำหรับ diagnostic angiography และ body interventional radiology

17.1.3 Drugs used in myelography

1. Iopamidol sterile sol (เฉพาะ 300 mg/ml as iodine), (10 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Iopamidol

ใช้สำหรับ myelography

17.1.4 Drugs used in cardiovascular catheterization

1. Iobitridol sterile sol (เฉพาะ 300 และ 350 mg/ml as iodine), (50 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Iobitridol

ใช้สำหรับ cardiovascular catheterization เฉพาะผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยที่มีภาวะความเสี่ยงทางไต

2. Iopromide sterile sol (เฉพาะ 300 และ 370 mg/ml as iodine), (50 ml, 100 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Iopromide

ใช้สำหรับ cardiovascular catheterization เฉพาะผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดแดงส่วนปลาย และผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลว

3. Meglumine Ioxitalamate + Sodium Ioxitalamate sterile sol (เฉพาะ 350 mg/ml as iodine), (50 ml, 100 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Meglumine Ioxitalamate + Sodium Ioxitalamate

ใช้สำหรับ cardiovascular catheterization ในกรณีผู้ป่วยไม่มีความเสี่ยง

17.1.5 Drugs used in Intracavitary, Hysterosalpingography (HSG),

Urethrography, Voiding cysto-urethrography

1. Meglumine Ioxitalamate + Sodium Ioxitalamate sterile sol (เฉพาะ 350 mg/ml as iodine), (50 ml, 100 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Meglumine Ioxitalamate + Sodium Ioxitalamate

ใช้สำหรับ Intracavitary, Hysterosalpingography (HSG), Urethrography, Voiding cysto-urethrography

17.2 X – ray contrast media, non - iodinated

1. Barium sulfate powdr for oral susp ก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

หมายเหตุยา Barium sulfate

ต้องเป็น Barium sulfate ที่บริสุทธิ์และใช้ในทางการแพทย์สำหรับการตรวจวินิจฉัยโรคเท่านั้น

17.3 Magnetic resonance imaging contrast media (MRI diagnostic agents)

1. Meglumine gadopentetate sterile sol (เฉพาะ 469 mg/ml of gadopentetic acid), (10 ml, 15 ml) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Meglumine gadopentetate

ใช้สำหรับ MRI

17.4 Radiopharmaceuticals

1. Tc-99m dextran sterile sol for inj (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m dextran

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคการอุดตันของระบบทางเดินน้ำเหลือง (Lymphatic obstruction)

2. Tc-99m diethylene triamine penta acetic acid (DTPA) sterile sol for inj (hosp), aerosol for inhalation (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m diethylene triamine penta acetic acid

1. ใช้เพื่อการคำนวณหาค่า Glomerular filtration rate (GFR) ในโรคไต
2. ใช้เพื่อการตรวจวินิจฉัยโรคทางเดินหายใจ (ventilation lung scan)
3. ใช้เพื่อการตรวจวินิจฉัยการอุดตันของทางเดินปัสสาวะ

3. Tc-99m dimercaptosuccinic acid V (DMSA [V]) sterile sol for inj (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m dimercaptosuccinic acid V

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรค medullary thyroid cancer

4. Tc-99m dimercaptosuccinic acid (DMSA) sterile sol for inj (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m dimercaptosuccinic acid

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคการอักเสบของเนื้อไต

5. Tc-99m iminodiacetic acid (IDA) sterile sol for inj (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m iminodiacetic acid

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคทางเดินน้ำดี

6. Tc-99m methylene diphosphonate (MDP) sterile sol for inj (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m methylene diphosphonate

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคกระดูกและข้อ หรือ การแพร่กระจายของมะเร็งไปยังกระดูก

บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2551

7. Tc-99m phytate sterile sol for inj (hosp), aerosol for inhalation (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m phytate

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรคตับ, ม้าม และปอด

8. Tc-99m sulfur colloid sterile sol for inj (hosp) ง

เงื่อนไขสำหรับยา Tc-99m sulfur colloid

ใช้สำหรับตรวจวินิจฉัยโรค reticuloendothelial system

บัญชียาจาก สมุนไพร

กลุ่มที่ 1 บัญชียาจากสมุนไพรที่มีการใช้ตามองค์ความรู้ดั้งเดิม

1.1 ยารักษากลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)

(1) ยาหอมเทพจิตร	ยาผง ยาเม็ด
(2) ยาหอมนวโกฐ	ยาผง ยาเม็ด

1.2 ยารักษากลุ่มอาการทางระบบทางเดินอาหาร

(1) ยาถ่าขี้เกลือฝรั่ง	ยาเม็ด
(2) ยาธาตุนรรจบ	ยาผง ยาเม็ดลูกกลอน
(3) ยาประสะกานพลู	ยาผง
(4) ยาเหลืองปิดสมุทร	ยาเม็ด

1.3 ยารักษากลุ่มอาการทางสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา

(1) ยาประสะไพล	ยาผง

1.4 ยาแก้ไข้

(1) ยาแก้ไข้ห้ารากล	ยาผง ยาเม็ด
(2) ยาเจียวหอม	ยาผง
(3) ยาจันทน์ลีลา	ยาแคปซูล ยาผง และยาเม็ด

1.5 ยาแก้ไข้และขับเสมหะ

(1) ยาประสะมะแว้ง	ยาเม็ด

1.1 ยารักษากลุ่มอาการทางระบบไหลเวียนโลหิต (แก้ลม)

(1) ยาหอมเทพจิตร

ชื่อยา

ยาหอมเทพจิตร

รูปแบบยา

ยาผง ยาเม็ด (200 มิลลิกรัม /เม็ด)

สูตรตำรับ^{1,2}

1. ดอกพิทูล ดอกนูนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง ดอกบัวชม ดอกบัวเพื่อน
หน้ากสิ่งละ 4 ส่วน ดอกมะลิ หน้าก 184 ส่วน
2. โกฐสอ โกฐเขมา โกฐหัวบัว โกฐเชียง โกฐจุฬาลัมพา โกฐกระดุก โกฐก้านพร้าว
โกฐพุงปลา โกฐชฎามังสี หน้ากสิ่งละ 4 ส่วน

บัญชียาจากสมุนไพร

	<ol style="list-style-type: none">เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนตาตุ๊กแตน เทียนเขาวพานี เทียนสัตตบุษย์ เทียนเกล็ดหอย เทียนตากบ หนักสิ่งละ 4 ส่วนฝิวมะกรูด ฝิวมะงั่ว ฝิวมะนาว ฝิวส้มตรังกานูหรือส้มจุก ฝิวส้มจีน ฝิวส้มโอ ฝิวส้มเขียวหวาน หนักสิ่งละ 4 ส่วน ฝิวส้มซ่า หนัก 28 ส่วนลูกจันทน์ ดอกจันทน์ ลูกกระวาน กานพลู จันทน์แดง จันทน์ขาวหรือจันทน์ชะมด กฤษณา กระลำพัก ขอนดอก ชะลูด อบเชย เปราะหอม แผลงหอม หนักสิ่งละ 2 ส่วนการบูร หนัก 1 ส่วน พิมเสน หนัก 4 ส่วน
ข้อบ่งใช้	<ol style="list-style-type: none">แก้ลมกองละเอียด ได้แก่ อาการหน้ามืด ตาลาย สวิงสวาย (อาการที่รู้สึกใจหวิว วิงเวียน คลื่นไส้ ตาพร่าจะเป็นลม) ใจสั่นบำรุงดวงจิตให้ชุ่มชื้น (ทำให้รู้สึกสบายใจ อารมณ์แจ่มใส คลายเครียด)
ขนาดและวิธีใช้	ชนิดเม็ด ครั้งละ 5-7 เม็ด (1-1.4 กรัม) เมื่อมีอาการ ไม่ควรเกินวันละ 3 ครั้ง ชนิดผง ครั้งละ 1-1½ ช้อนชา (1-1.4 กรัม) ละลายน้ำสุก 2-4 ช้อนโต๊ะ เมื่อมีอาการ ไม่ควรเกินวันละ 3 ครั้ง
ข้อห้ามใช้	ห้ามใช้ในเด็กทารก
ข้อควรระวัง	- ระวังระวังการใช้ยาเกินขนาดในผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของตับ ไตและทางเดินปัสสาวะ เนื่องจากอาจเกิดพิษจากการบูร ³ - ระวังระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้ - การรับประทานเกินขนาดอาจมีอาการใจสั่น เนื่องจากตำรับยามีผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด
อาการไม่พึงประสงค์	ยังไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(2) ยาหอมนวโกฐ

ชื่อยา	ยาหอมนวโกฐ
รูปแบบยา	ยาผง ยาเม็ด (200 มิลลิกรัม/เม็ด)
สูตรตำรับ ^{2,4}	1. โกฐสอ โกฐเขมา โกฐหัวบัว โกฐเชียง โกฐจุฬาลัมพา โกฐกระดูก โกฐก้านพร้าว โกฐพุงปลา โกฐชฎามังสี หนักสิ่งละ 4 ส่วน

บัญชียาจากสมุนไพร

2. เทียนดำ เทียนแดง เทียนขาว เทียนข้าวเปลือก เทียนตาตัดแต่น เทียนเขาวาฬ เทียนสัตตบงกช เทียนเกล็ดหอย เทียนตากบ หนักสิ่งละ 4 ส่วน
3. เปลือกสมุลเว้ง หนุ่ยดินนกก แฝกหอม เปลือกชะลูด เปราะหอม รากไคร้เครือ เนื้อไม้ ขอนดอก หนักสิ่งละ 4 ส่วน
4. จิงแห้ง คีปี้ เจตมูลเพลิงแดง สะค้าน ขี้พูลู หนักสิ่งละ 3 ส่วน
5. หัวหมู ลูกกระวาน กานพลู ดอกจันทน์ ลูกจันทน์ อบเชยญวน ลูกผักชีลา แก่นสน หนักสิ่งละ 4 ส่วน
6. สักขี ลูกราชตัด ลูกสารพัดพิษ จันทน์เทศ จันทน์แดง ลูกกระดอม บอระเพ็ด หนักสิ่งละ 4 ส่วน
7. เกสรบัวหลวง ดอกบุนนาค ดอกพิกุล ดอกสารภี ดอกมะลิ กระลำพัก หนักสิ่งละ 4 ส่วน
8. เนื้อลูกมะขามป้อม เนื้อลูกสมอพิเภก ชะเอมเทศ หนักสิ่งละ 4 ส่วน
9. พิมเสน หนัก 1 ส่วน

ข้อบ่งใช้

1. แก่ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ
2. แก่ลมปลายไข้ (หลังจากฟื้นไข้แล้วยังมีอาการเช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด อ่อนเพลีย)

ขนาดและวิธีใช้

ชนิดผง

ครั้งละ 1-2 ช้อนชา ละลายน้ำกระสาย 2-4 ช้อนโต๊ะ ทุก 3 ชั่วโมง
เมื่อมีอาการ วันละไม่เกิน 3 ครั้ง

ชนิดเม็ด

ครั้งละ 5-10 เม็ด ละลายน้ำกระสาย 2-4 ช้อนโต๊ะ ทุก 3 ชั่วโมง
เมื่อมีอาการ วันละไม่เกิน 3 ครั้ง

น้ำกระสายยาที่ใช้

- กรณี แก่ลมวิงเวียน คลื่นเหียน อาเจียน (ลมจุกแน่นในอก) ในผู้สูงอายุ ใช้น้ำลูกผักชี (15 กรัม) หรือเทียนดำ (15 กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา
- กรณี แก่ลมปลายไข้ (หลังจากฟื้นไข้แล้วยังมีอาการเช่น คลื่นเหียน วิงเวียน เบื่ออาหาร ท้องอืด อ่อนเพลีย) ใช้ก้านสะเดา (33 ก้าน หรือ 15 กรัม) ลูกกระดอม (7 ลูก หรือ 15 กรัม) และ บอระเพ็ด (7 องคุลี หรือ 15 กรัม) ต้มเป็นน้ำกระสายยา
- ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ให้ใช้น้ำสุกแทน

ข้อห้ามใช้

ยังไม่มีข้อมูล

ข้อควรระวัง

- ระวังการแพ้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ระวังการใช้ในสตรีมีครรภ์ ไม่ควรใช้ติดต่อกันเกิน 5 วัน

บัญชียาจากสมุนไพรม

อาการไม่พึงประสงค์ ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม -

1.2 ยารักษาอาการทางระบบทางเดินอาหาร

(1) ยาถ่ายดีเกลือฝรั่ง

ชื่อยา	ยาถ่ายดีเกลือฝรั่ง
รูปแบบยา	ยาเม็ด (500 มิลลิกรัม/เม็ด)
สูตรตำรับ ²	1. ดีเกลือฝรั่ง หนัก 20 ส่วน ยาดำ หนัก 4 ส่วน 2. โบมะกา โบมะขาม โบส้มป่อย ฝักคูน รากจี่กาแดง รากจี่กาขาว รากตองแตก ฝักส้มป่อย สมอไทย สมอติงู เถาวัลย์เปรียง หนักสิ่งละ 1 ส่วน จี๋เหล็กทั้ง 5 หนัก 1 ส่วน 3. หัวหอม หนัก 1 ส่วน 4. หญ้าไทร ใบไผ่ป่า หนักสิ่งละ 1 ส่วน
ข้อบ่งใช้	แก้อาการท้องผูก กรณีที่ใช้ยาอื่นแล้วไม่ได้ผล
ขนาดและวิธีใช้	ครั้งแรก 2 เม็ด วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน ถ้าไม่ถ่ายคืนต่อไปให้เพิ่มขนาดได้อีกครั้งละ 1 เม็ด แต่ไม่เกิน 5 เม็ดต่อวัน (ตามธาตุหนักธาตุเบา)
ข้อห้ามใช้	- ห้ามใช้ในสตรีมีครรภ์ - ห้ามใช้ในภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction/ileus) ⁵ - ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีภาวะผิดปกติเฉียบพลันที่ทางเดินอาหาร (acute gastrointestinal conditions) เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ⁵
ข้อควรระวัง	- เนื่องจากเป็นยาถ่ายอย่างแรง ผู้ป่วยอ่อนเพลียมากหรือมีภาวะขาดน้ำไม่ควรใช้ยานี้ - เมื่อถ่ายแล้วให้เว้นอย่างน้อย 2 วันแล้วจึงใช้ยานี้อีกครั้ง - ระวังการใช้ยาในผู้สูงอายุ ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติของไตหรือตับ (renal/hepatic impairment) ^{5,6} เนื่องจากยามีส่วนประกอบของแมกนีเซียม
อาการไม่พึงประสงค์	ปวดเสียดท้อง ⁶
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(2) ยาธาตุบรรจบ

ชื่อยา	ยาธาตุบรรจบ
รูปแบบยา	ยาผง ยาเม็ดลูกกลอน (500 มิลลิกรัม/เม็ด)
สูตรตำรับ²	จิง โกฐเขมา โกฐฟงปลา โกฐเชียง โกฐสอ เทียนดำ เทียนขาว เทียนสกัดนุษย์ เทียนยาวพาลี เทียนแดง ลูกจันทน์ ดอกจันทน์ กานพลู การบูร เปลือกสมุลแว้ง ลูกกระวาน ลูกผักชีลา ใบพิมเสน รากไคร้เครือ ดีปลี เปราะหอม หนักสิ่งละ 4 ส่วน โกฐก้านพร้าว หนัก 8 ส่วน เนื้อลูกสมอไทย หนัก 16 ส่วน
ข้อบ่งใช้	1. บรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูก หรือมีเลือดปนและท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้ 2. บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ
ขนาดและวิธีใช้	ชนิดผง ผู้ใหญ่ ครั้งละ 1 ช้อนชา (1 กรัม) ละลายน้ำกระสายยา 2-4 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6-12 ปี ครั้งละ ½ ช้อนชา (500 มิลลิกรัม) ละลายน้ำกระสายยา 1-2 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ น้ำกระสายยาที่ใช้ <ul style="list-style-type: none"> ● กรณีบรรเทาอาการอุจจาระธาตุพิการ ท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ ใช้เปลือกแคหรือเปลือกสะเดา หรือเปลือกลูกทิมต้มกับ น้ำปูนใสเป็นน้ำ กระสายยา ● กรณี บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ ใช้กระเทียม 3 กลีบ พุชงน้ำร้อน หรือใช้ใบกะเพราต้มเป็นน้ำกระสายยา ● ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ให้ใช้น้ำสุกแทน ชนิดเม็ดลูกกลอน ผู้ใหญ่ ครั้งละ 2 เม็ด (1 กรัม) วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6-12 ปี ครั้งละ 1 เม็ด (500 มิลลิกรัม) วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล

บัญชียาจากสมุนไพรม

ข้อควรระวัง	ในกรณีท้องเสีย ใช้ไม่เกิน 1 วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์
อาการไม่พึงประสงค์	ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(3) ยาประสะกานพลู

ชื่อยา	ยาประสะกานพลู
รูปแบบยา	ยาผง
สูตรตำรับ ^{2,7}	<ol style="list-style-type: none">1. กานพลู หนัก 131 ส่วน2. เปลือกชิก หนัก 10 ส่วน ขมิ้นชัน หนัก 8 ส่วน เปลือกเพกา เปลือกจี้ฮ้าย หนัก สิ่งละ 4 ส่วน3. จิงแห้ง คีปสี หนักสิ่งละ 3 ส่วน ไพล เจตมูลเพลิงแดง สะค่าน ช้าพลู หนักสิ่งละ 2 ส่วน พริกไทย หนัก 1 ส่วน วานน้ำ หัวกระชาย การบูร หนักสิ่งละ 4 ส่วน4. แฝกหอม เปราะหอม กรุงเขมา ไบกระวาน ลูกกระวาน ลูกผักชีลา หนักสิ่งละ 4 ส่วน เนื้อไม้ ลูกจันทน์ หนักสิ่งละ 8 ส่วน5. เทียนดำ เทียนขาว โกฐสอ โกฐกระดุก หนักสิ่งละ 4 ส่วน6. รากข้าวสาร หนัก 8 ส่วน รากไคร้เครือ รากแจง หนักสิ่งละ 4 ส่วน7. กำมะถันเหลือง หนัก 4 ส่วน
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการปวดท้อง จุกเสียด แน่นเฟ้อจากอาหารไม่ย่อย เนื่องจากธาตุไม่ปกติ
ขนาดและวิธีใช้	ผู้ใหญ่ ครั้งละ 1 ช้อนชา (1 กรัม) ละลายน้ำกระสายยา 2-4 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง เมื่อมีอาการ น้ำกระสายยาที่ใช้ <ul style="list-style-type: none">● ใช้ไพลเผาไฟพอสุกผสมกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสาย● ถ้าหาน้ำกระสายยาไม่ได้ให้ใช้น้ำสุกแทน
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	- ระมัดระวังการใช้ในสตรีมีครรภ์ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 5 วัน - ผู้ป่วยที่มีไข้สูงไม่ควรรับประทาน
อาการไม่พึงประสงค์	ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(4) ยาเหลืองปิดสมุทร

ชื่อยา	ยาเหลืองปิดสมุทร
รูปแบบยา	ยาเม็ด (100 มิลลิกรัม/เม็ด)
สูตรตำรับ^{2,8}	แห้วหมู ขมิ้นอ้อย เปลือกเพกา รากกล้วยดิบ กระเทียมคั่ว ดิปลี ชันช้อย ครั้ง สีเสียดเทศ สีเสียดไทย ใบเทียน ใบทับทิม หนักสิ่งละ 1 ส่วน ขมิ้นชัน หนัก 6 ส่วน
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการท้องเสียชนิดที่ไม่เกิดจากการติดเชื้อ เช่น อุจจาระไม่เป็นมูก หรือมีเลือดปนและท้องเสียชนิดที่ไม่มีไข้
ขนาดและวิธีใช้	<p>ผู้ใหญ่</p> <p>ครั้งละ 10 เม็ด (1 กรัม) ละลายน้ำกระสายยา 2-4 ช้อนโต๊ะ</p> <p>ทุก 3-5 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ</p> <p>เด็กอายุ 3-5 เดือน</p> <p>ครั้งละ 2 เม็ด (200 มิลลิกรัม) ละลายน้ำกระสายยา 1-2 ช้อนโต๊ะ</p> <p>ทุก 3-5 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ</p> <p>เด็กอายุ 6-12 เดือน</p> <p>ครั้งละ 3-4 เม็ด (300-400 มิลลิกรัม) ละลายน้ำกระสายยา 1-2 ช้อนโต๊ะ</p> <p>ทุก 3-5 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ</p> <p>เด็กอายุ 1-12 ปี</p> <p>ครั้งละ 5-7 เม็ด (500-700 มิลลิกรัม) ละลายน้ำกระสายยา 1-2 ช้อนโต๊ะ</p> <p>ทุก 3-5 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ</p> <p>น้ำกระสายยาที่ใช้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ใช้น้ำเปลือกลูกทับทิมหรือเปลือกแคต้มกับน้ำปูนใสเป็นน้ำกระสายยา สำหรับเด็กเล็กให้ผสมกับน้ำกระสายยา ใช้รับประทานหรือกวาดก็ได้ ● ถ้าน้ำกระสายยาไม่ได้ให้ใช้น้ำสุกแทน
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	ใช้ไม่เกิน 1 วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์
อาการไม่พึงประสงค์	ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

1.3 ยารักษากลุ่มอาการทางสูติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา

(1) ยาประสะไพล

ชื่อยา	ยาประสะไพล
รูปแบบยา	ยาผง
สูตรตำรับ ^{2,9}	ผิวมะกรูด หัวว่านนํ้า กระเทียม หัวหอม พริกไทย ดีปลี จิง ขมิ้นอ้อย เทียนดำ เกลือสินเธาว์ หนักสิ่งละ 8 ส่วน การบูร หนัก 1 ส่วน ไพล หนัก 81 ส่วน
ข้อบ่งใช้	1. ระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ 2. ขับน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอดบุตร
ขนาดและวิธีใช้	กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ครั้งละ 1 ช้อนชา (1 กรัม) ละลายน้ำสุก 2-4 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เป็นเวลา 3-5 วัน เมื่อระดูมาให้หยุดรับประทาน กรณีขับน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอดบุตร ครั้งละ 1 ช้อนชา (1 กรัม) ละลายน้ำสุก 2-4 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เป็นเวลา 15 วัน ให้หยุดรับประทาน
ข้อห้ามใช้	- สตรีมีครรภ์ห้ามรับประทาน - สตรีที่มีระดูมากกว่าปกติห้ามรับประทาน
ข้อควรระวัง	- ควรระมัดระวังการใช้ยาเกินขนาดในผู้ป่วยโรคตับ เนื่องจากยามีการบูรเป็นส่วนประกอบ ³ - กรณีระดูมาไม่สม่ำเสมอหรือมาน้อยกว่าปกติ ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 2 เดือน - กรณีขับน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอดบุตร ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน
อาการไม่พึงประสงค์	ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

1.4 ยาแก้ไข้

(1) ยาแก้ไข้ห้ารากล

ชื่อยา	ยาแก้ไข้ห้ารากล
รูปแบบยา	ยาผง ยาเม็ด (300 มิลลิกรัม/เม็ด)
สูตรตำรับ²	มีตัวยาลหลัก 5 รายการ คือ รากย่านาง รากคนทา รากมะเดื่อชุมพร รากชิงช้า รากท้าวขาม่มม หนักสิ่งละ 1 ส่วน หรือมีตัวยาคือไปนี้ตัวหนึ่งตัวใดหรือหลายตัว เป็นยารอง คือ ก้านสะเดา หล้าแพรก บอระเพ็ด ชิงช้าชาติ ลูกใต้ใบ ฟ้าทะลายโจร แก่นจันทน์เทศ แก่นจันทน์แดง ใบพิมเสน โกงสุล โกงสุก้านพร้าว โกงสุพาลัมพา รากปลาไหลเผือก ลูกกระดอม หล้าตีนนก ต้นเหมือดคน รากไคร้เครือ กรุงเขมา เมล็ดในฝักเพกา ขี้กาทั้งสอง หนักสิ่งละไม่เกิน 1 ส่วน
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการไข้
ขนาดและวิธีใช้	<p>ชนิดผง</p> <p>ผู้ใหญ่ ครั้งละ 1-1½ ช้อนชา (1-1.5 กรัม) ละลายน้ำสุก 2-4 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ</p> <p>เด็ก อายุ 6-12 ปี ครั้งละ ½-1 ช้อนชา (500 มิลลิกรัม - 1 กรัม) ละลายน้ำสุก 1-2 ช้อนโต๊ะ วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ</p> <p>ชนิดเม็ด</p> <p>ผู้ใหญ่ ครั้งละ 3-5 เม็ด (900 มิลลิกรัม - 1.5 กรัม) วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ</p> <p>เด็ก อายุ 6-12 ปี ครั้งละ 2-3 เม็ด (600 – 900 มิลลิกรัม) วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ</p>
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันในเด็ก และ 7 วันในผู้ใหญ่ แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

บัญชียาจากสมุนไพร

อาการไม่พึงประสงค์	ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	สตรีที่มีไข้ต่ำหรือไข้ระหว่างมีประจำเดือนแนะนำให้ใช้จันทน์ลีลาเป็นลำดับแรก

(2) ยาเขียวหอม

ชื่อยา	ยาเขียวหอม
รูปแบบยา	ยาผง
สูตรตำรับ ²	ใบพิมเสน ใบผักกระโลม ใบหมากผู้ ใบหมากเมีย ใบสันพร้าวหอม รากแฝกหอม เปราะหอม แก่นจันทน์เทศหรือแก่นจันทน์ชะมด แก่นจันทน์แดง ว่านกีบแรด ว่านร้อนทอง เนระพูสี พิชนาสน์ มหาสดำ รากไคร้เครือ ดอกพิกุล ดอกบุนนาค ดอกสารภี เกสรบัวหลวง หนักสิ่งละ 1 ส่วน
ข้อบ่งใช้	1. บรรเทาอาการไข้ ร้อนใน กระจายน้ำ 2. แก้พิษหัด พิษสุกใส (บรรเทาอาการไข้จากหัดและสุกใส)
ขนาดและวิธีใช้	ผู้ใหญ่ ครั้งละ 1 ช้อนชา (1 กรัม) ละลายน้ำกระสายยา 2-4 ช้อนโต๊ะ ทุก 4-6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6-12 ปี ครั้งละ ½ ช้อนชา (500 มิลลิกรัม) ละลายน้ำกระสายยา 1-2 ช้อนโต๊ะ ทุก 4-6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ น้ำกระสายยาที่ใช้ <ul style="list-style-type: none">• กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนใน กระจายน้ำ ใช้น้ำสุก หรือน้ำดอกมะลิ เป็นน้ำกระสายยา• กรณีแก้พิษหัด พิษสุกใส ละลายน้ำรากผักชีต้ม เป็นน้ำกระสายยา ทั้งรับประทาน และชโลม หมายเหตุ การชโลมใช้ยาผงละลายน้ำ 1 ต่อ 3 แล้ว ชโลม (ประพรม) ทิ้งตามตัวบริเวณที่ตุ่มใส ยังไม่แตก ข้อห้ามใช้ ยังไม่มีข้อมูล ข้อควรระวัง - ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก - กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนใน กระจายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน ในเด็ก และ 7 วันในผู้ใหญ่ แล้วอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์

บัญชียาจากสมุนไพรมะนาว

- กรณีแก้พิษหัด พิษสุกใส หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 15 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษา แพทย์

อาการไม่พึงประสงค์

ไม่มีรายงาน

ข้อมูลเพิ่มเติม

ในทางการแพทย์แผนไทยแนะนำให้ผู้ป่วยหัด สุกใส ห้ามรับประทานอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจากผิดสำแดง (ทำให้หัด สุกใส หลบใน)

(3) ยาจันทน์ลีลา

ชื่อยา

ยาจันทน์ลีลา

รูปแบบยา

ยาแคปซูล (ผงยา 250 มิลลิกรัม/แคปซูล และ 500 มิลลิกรัม/แคปซูล)

ยาผง และยาเม็ด (500 มิลลิกรัม/เม็ด)

สูตรตำรับ^{2,10}

โกฐสอ โกฐเขมา โกฐจุฬาลัมพา แก่นจันทน์ขาวหรือแก่นจันทน์ชมพู แก่นจันทน์แดง ลูกกระดอม บอระเพ็ด รากปลาไหลเผือก หนักสิ่งละ 4 ส่วน พิมเสน หนัก 1 ส่วน

ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

ขนาดและวิธีใช้

ชนิดแคปซูล (ผงยา 250 มิลลิกรัม)

ผู้ใหญ่

ครั้งละ 4-8 แคปซูล (1-2 กรัม) ทุก 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6-12 ปี

ครั้งละ 2-4 แคปซูล (500 มิลลิกรัม – 1 กรัม) ทุก 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ชนิดเม็ด หรือ แคปซูล (ผงยา 500 มิลลิกรัม)

ผู้ใหญ่

ครั้งละ 2-4 เม็ด/แคปซูล (1-2 กรัม) ทุก 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6-12 ปี

ครั้งละ 1-2 เม็ด/แคปซูล (500 มิลลิกรัม – 1 กรัม) ทุก 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ชนิดผง

ผู้ใหญ่

ครั้งละ 1-2 ช้อนชา (1-2 กรัม) ละลายน้ำสุก 2-4 ช้อนโต๊ะ

ทุก 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6-12 ปี

ครั้งละ ½-1 ช้อนชา (500 มิลลิกรัม – 1 กรัม) ละลายน้ำสุก 1-2 ช้อนโต๊ะ

ทุก 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

บัญชียาจากสมุนไพรมะ

ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก - หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันในเด็ก และ 7 วันในผู้ใหญ่ แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
อาการไม่พึงประสงค์	ไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

1.5 ยาแก้ไอและขับเสมหะ

(1) ยาประสะมะแว้ง

ชื่อยา	ยาประสะมะแว้ง
รูปแบบยา	ยาเม็ด (200 มิลลิกรัม/เม็ด)
สูตรตำรับ ²	ลูกมะแว้งต้น ลูกมะแว้งเครือ หนักสิ่งละ 8 ส่วน ใบสวาด ใบตานหม่อน ใบกะเพรา หนักสิ่งละ 4 ส่วน ขมิ้นอ้อย หนัก 3 ส่วน สารส้ม หนัก 1 ส่วน
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการไอ มีเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ ช่วยขับเสมหะ
ขนาดและวิธีใช้	ละลายน้ำมะนาวแทรกเกลือรับประทานหรือใช้อม ผู้ใหญ่ ครั้งละ 5-7 เม็ด (1-1.4 กรัม) เมื่อมีอาการ เด็ก อายุ 6-12 ปี ครั้งละ 1-2 เม็ด (200-400 มิลลิกรัม) เมื่อมีอาการ
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	- ไม่ควรใช้ติดต่อกันนานเกิน 15 วัน หากอาการไม่ดีขึ้นควรปรึกษาแพทย์ - ในผู้ป่วยที่ต้องจำกัดการใช้เกลือไม่ควรใช้น้ำมะนาวแทรกเกลือ
อาการไม่พึงประสงค์	ยังไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

บัญชียาจากสมุนไพร

เอกสารอ้างอิง

1. พิศณุประสาทเวช, พระยา. เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑. ธนบุรี. โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ ๒๔๕๖. หน้า ๗๔.
2. สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา. 26 มิถุนายน พ.ศ.2542. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ยาสามัญประจำบ้านแผนโบราณ.
3. American Botanical Council. The Complete German Commission E Monographs Therapeutic Guide to Herbal Medicines. Austin, Texas: Intregrative Medicine Communications 1998. p. 101.
4. พิศณุประสาทเวช, พระยา. เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑. ธนบุรี. โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ ๒๔๕๖. หน้า ๗๓-๔.
5. British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain. BNF 50 (September 2005) British National Formulary. 50 ed. London: Pharmaceutical Press 2005. p.62.
6. Sweetman, Sean C. Martindale: The complete Drug Reference 2005. 34 ed. London: Pharmaceutical Press 2005.p. 1228-30.
7. พิศณุประสาทเวช, พระยา. เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑. ธนบุรี. โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ ๒๔๕๖. หน้า ๕๕.
8. พิศณุประสาทเวช, พระยา. เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑. ธนบุรี. โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ ๒๔๕๖. หน้า ๕๘.
9. พิศณุประสาทเวช, พระยา. เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑. ธนบุรี. โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ ๒๔๕๖. หน้า ๖๕.
10. พิศณุประสาทเวช, พระยา. เวชศึกษา แพทย์ศาสตร์สังเขป เล่ม ๑. ธนบุรี. โรงพิมพ์พาณิชย์เจริญ ๒๔๕๖. หน้า ๖๑.

กลุ่มที่ 2 บัญชียาพัฒนาจากสมุนไพร

2.1 ยารักษาอาการของระบบทางเดินอาหาร

(1) ขมิ้นชัน	ยาแคปซูล
(2) จิง	ยาแคปซูล ยาผง
(3) ชุมเห็ดเทศ	ยาผง
(4) ฟ้าทะลายโจร	ยาแคปซูล ยาเม็ด และยาเม็ดลูกกลอน

2.2 ยารักษาอาการของระบบทางเดินหายใจ

(1) ฟ้าทะลายโจร	ยาแคปซูล ยาเม็ด และยาเม็ดลูกกลอน

2.3 ยารักษาอาการของระบบผิวหนัง

(1) บัวบก	ยาครีม
(2) พญาขอ	ยาครีม ยาโลชั่น สารละลาย (solution) สำหรับป้ายปาก

2.4 ยาใช้ภายนอกสำหรับบรรเทาอาการปวดและอักเสบ

(1) พริก	ยาเจล
(2) ไพล	ยาครีม

2.1 ยารักษาอาการของระบบทางเดินอาหาร

(2) ขมิ้นชัน

ชื่อยา	ขมิ้นชัน (<i>Curcuma longa</i> L. , <i>Curcuma domestica</i> Valetton (ชื่อพื้นเมือง))
รูปแบบและความแรง	ยาแคปซูล ที่มีผงแห้งขมิ้นชันแห้ง 250 มิลลิกรัม ข้อบ่งใช้ บรรเทาอาการแน่นจุกเสียด
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานครั้งละ 2 - 4 แคปซูล (500 มิลลิกรัม – 1 กรัม) วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน
ข้อห้ามใช้	ห้ามใช้ในผู้ที่ท่อน้ำดีอุดตัน ผู้ที่ไวต่อยานี้ ผู้ป่วยโรคนี้ควรปรึกษาแพทย์ก่อนใช้ยา
ข้อควรระวัง	- ควรระมัดระวังการใช้ในหญิงมีครรภ์ ยกเว้นภายใต้การดูแลของแพทย์ - ควรระวังการใช้ในเด็ก เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลด้านประสิทธิผลและความปลอดภัย
อาการไม่พึงประสงค์	ผิวหนังอักเสบจากการแพ้
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

บัญชียาจากสมุนไพร

(2) จิง

ชื่อยา	จิง (<i>Zingiber officinale</i> Roscoe)
รูปแบบและความแรง	ยาแคปซูล ที่มีผงเหง้าจิง(แห้ง) 250 มิลลิกรัม และ 500 มิลลิกรัม ยาผง ที่มีเหง้าจิง(แห้ง) ชองละ 1 กรัม
ข้อบ่งใช้	1. บรรเทาอาการท้องอืด จุกเสียด แน่นท้อง 2. ป้องกันและบรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียน จากการเมาเรือ เมาเรือ 3. ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด
ขนาดและวิธีใช้	- ฤทธิ์บรรเทาอาการท้องอืด ขับลม จุกเสียด แน่นท้อง รับประทาน 2-4 กรัมต่อวัน - ฤทธิ์บรรเทาอาการคลื่นไส้ อาเจียนจากการเมาเรือ เมาเรือ รับประทานวันละ 1-2 กรัม - ฤทธิ์ป้องกันอาการคลื่นไส้ อาเจียน หลังการผ่าตัด รับประทานครั้งละ 1 กรัม ก่อนการผ่าตัด 1 ชั่วโมง
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	- ควรระวังในการรับประทานจิงร่วมกับยาในกลุ่ม anticoagulant - ผู้ป่วยโรคนี้ควรปรึกษาแพทย์ก่อนรับประทานจิง - ไม่แนะนำให้รับประทานในเด็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบ
อาการไม่พึงประสงค์	อาการแสบร้อนบริเวณทางเดินอาหาร อาการระคายเคืองบริเวณปากและคอ
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(3) ชุมเห็ดเทศ

ชื่อยา	ชุมเห็ดเทศ (<i>Senna alata</i> (L.) Roxb. , <i>Cassia alata</i> L. (ชื่อพ้อง))
รูปแบบและความแรง	ยาผง ที่มีใบชุมเห็ดเทศแห้ง ชองละ 3 กรัม
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการท้องผูก
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานครั้งละ 1 - 2 ชอง (3 - 6 กรัม) ชงในน้ำเดือด 120 มิลลิลิตร นาน 10 นาที วันละ 1 ครั้ง ก่อนนอน
ข้อห้ามใช้	ผู้ป่วยที่มีภาวะทางเดินอาหารอุดตัน (gastrointestinal obstruction)
ข้อควรระวัง	- ระวังการใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี หรือในผู้ป่วย inflammatory bowel disease - การรับประทานยาในขนาดสูงอาจทำให้เกิดไตอักเสบ (nephritis) - ไม่ควรใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน เพราะจะทำให้ท้องเสีย ซึ่งส่งผลให้มีการสูญเสีย น้ำและเกลือแร่มากเกินไป โดยเฉพาะโปแตสเซียม

บัญชียาจากสมุนไพร

	<ul style="list-style-type: none">- เนื่องจากแอนทราควิโนนในใบชุมเห็ดเทศมีฤทธิ์กระตุ้นให้ลำไส้ใหญ่มีการบีบตัวเพื่อขับถ่าย การใช้ติดต่อกันเป็นระยะเวลานานจะทำให้ลำไส้ใหญ่ชินต่อยา ถ้าไม่ใช้จะไม่ถ่ายเช่นเดียวกับยาระบายอื่นที่มีฤทธิ์กระตุ้นลำไส้ใหญ่ เช่น มะขามแขก- ระมัดระวังการใช้ในหญิงตั้งครรภ์และให้นมบุตร
อาการไม่พึงประสงค์	อาจทำให้เกิดอาการปวดมวนท้อง เนื่องจากการบีบตัวของลำไส้ใหญ่
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(4) ฟ้าทะลายโจร

ชื่อยา	ฟ้าทะลายโจร (<i>Andrographis paniculata</i> (Burm. f.) Wall. ex Nees)
รูปแบบและความแรง	ยาแคปซูล ยาเม็ด ยาเม็ดลูกกลอน (ผงฟ้าทะลายโจรแห้ง 250 มิลลิกรัม, 500 มิลลิกรัม)
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการท้องเสียไม่ติดเชื้อ
ขนาดและวิธีใช้	รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 2 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน
ข้อห้ามใช้	<ul style="list-style-type: none">- ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟ้าทะลายโจร- สตรีตั้งครรภ์และให้นมบุตร ไม่ควรใช้เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้
ข้อควรระวัง	<ul style="list-style-type: none">- อาจทำให้เกิดอาการแพ้ (allergic reaction) ได้ตั้งแต่อาการผื่นคัน ลมพิษ จนถึงอาการแพ้ขั้นรุนแรงแบบ anaphylactic shock ถ้าให้โดยการฉีดหรือในขนาดสูง- หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการชาหรืออ่อนแรง- หากใช้ฟ้าทะลายโจรติดต่อกัน 3 วันแล้วไม่หาย หรือมีอาการรุนแรงขึ้นระหว่างใช้ยา ควรหยุดใช้และไปพบแพทย์- เนื่องจากมีความเป็นไปได้ที่จะเกิด anaphylactic reaction ของสารสกัดฟ้าทะลายโจร จึงไม่ควรใช้ในรูปแบบยาฉีด
อาการไม่พึงประสงค์	อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร หรือมีอาการปวดแหว่ วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น และอาจเกิดลมพิษได้ หากมีอาการดังกล่าวควรหยุดใช้ฟ้าทะลายโจรและเปลี่ยนไปใช้ยาอื่นแทน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

2.2 ยารักษากลุ่มอาการของระบบทางเดินหายใจ

(1) ฟีทละลายโจร

ชื่อยา	ฟีทละลายโจร (<i>Andrographis paniculata</i> (Burm. f.) Wall. ex Nees)
รูปแบบและความแรง	ยาแคปซูล ยาเม็ด ยาเม็ดลูกกลอน (ผงฟีทละลายโจรแห้ง 250 มิลลิกรัม, 500 มิลลิกรัม)
ข้อบ่งใช้	<ol style="list-style-type: none"> 1. บรรเทาอาการเจ็บคอ 2. บรรเทาอาการของโรคหวัด (common cold) เช่น เจ็บคอ อ่อนเพลีย ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ น้ำมูกไหล เป็นต้น
ขนาดและวิธีใช้	<ul style="list-style-type: none"> - บรรเทาอาการเจ็บคอ รับประทานครั้งละ 3-6 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน - บรรเทาอาการหวัด รับประทานครั้งละ 1.5 - 3 กรัม วันละ 4 ครั้ง หลังอาหารและก่อนนอน
ข้อห้ามใช้	<ul style="list-style-type: none"> - ห้ามใช้ในผู้ที่มีอาการแพ้ฟีทละลายโจร - สตรีตั้งครรภ์และให้นมบุตรไม่ควรใช้เนื่องจากอาจทำให้เกิดทารกวิรูปได้ - ห้ามใช้ฟีทละลายโจรสำหรับแก้เจ็บคอในกรณีต่างๆต่อไปนี้ - ในผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอเนื่องจากติดเชื้อ <i>Streptococcus</i> group A - ในผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคไตอักเสบ เนื่องจากเคยติดเชื้อนี้ - ในผู้ป่วยที่มีประวัติเป็นโรคหัวใจรูห์มาติก - ในผู้ป่วยที่มีอาการเจ็บคอเนื่องจากการติดเชื้อแบคทีเรีย และมีอาการรุนแรง เช่น มีตุ่มหนองในคอ มีไข้สูง หนาวสั่น
ข้อควรระวัง	<ul style="list-style-type: none"> - อาจทำให้เกิดอาการแพ้ (allergic reaction) ได้ตั้งแต่อาการคัน ลมพิษ จนถึงอาการแพ้ขั้นรุนแรงแบบ anaphylactic shock ถ้าให้โดยการฉีดหรือในขนาดสูง - หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้แขนขามีอาการชาหรืออ่อนแรง - หากใช้ฟีทละลายโจรติดต่อกัน 3 วันแล้วไม่หาย หรือมีอาการรุนแรงขึ้นระหว่างใช้ยา ควรหยุดใช้และไปพบแพทย์ - เนื่องจากมีความเป็นไปได้ที่จะเกิด anaphylactic reaction ของสารสกัดฟีทละลายโจร จึงไม่ควรใช้ในรูปแบบยาฉีด
อาการไม่พึงประสงค์	อาจทำให้เกิดอาการผิดปกติของทางเดินอาหาร เช่น ปวดท้อง ท้องเดิน คลื่นไส้ เบื่ออาหาร หรือมีอาการปวดแหวะ วิงเวียนศีรษะ ใจสั่น และอาจเกิดลมพิษได้ หากมีอาการดังกล่าวควรหยุดใช้ฟีทละลายโจรและเปลี่ยนไปใช้อื่นแทน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

2.3 ยารักษากลุ่มอาการของระบบผิวหนัง

(1) บัวบก

ชื่อยา	บัวบก (<i>Centella asiatica</i> (L.) Urb.)
รูปแบบและความแรง	ครีม ที่มีสารสกัดจากใบบัวบกสด 7 % w/w
ข้อบ่งใช้	ใช้สมานแผล
ขนาดและวิธีใช้	ทำความสะอาดแผลด้วยยาฆ่าเชื้อก่อนทายา ใช้ทาบริเวณที่เป็นแผลวันละ 1-3 ครั้ง หรือตามแพทย์สั่ง
ข้อห้ามใช้	ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่แพ้สมุนไพรในวงศ์ Umbelliferae (Apiaceae)
ข้อควรระวัง	ควรหลีกเลี่ยงการใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน
อาการไม่พึงประสงค์	เคยมีรายงานว่า การทาสารสกัดใบบัวบกชนิดขี้ผึ้งหรือผงบางชนิดอาจทำให้เกิดผื่นแพ้สัมผัส (allergic contact dermatitis) ได้
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(2) พญาขอ

ชื่อยา	พญาขอ (<i>Clinacanthus nutans</i> (Burm. f.) Lindau.)
รูปแบบและความแรง	ครีม ที่มีสารสกัดพญาขอ 4-5% สารละลาย (สำหรับป้ายปาก) ที่มีสารสกัดพญาขอในกลีเซอริน 2.5 – 4% โลชั่น ที่มีสารสกัดพญาขอ 1.25%
ข้อบ่งใช้	1. ครีม บรรเทาอาการของ เริมและงูสวัด 2. ยาป้ายปาก รักษาแผลในปาก (aphthous ulcer) 3. โลชั่น บรรเทาอาการ ผดผื่นคัน ลมพิษ ตุ่มคัน
ขนาดและวิธีใช้	ทาบริเวณที่มีอาการ วันละ 5 ครั้ง
ข้อห้ามใช้	ยังไม่มีข้อมูล
ข้อควรระวัง	ยังไม่มีข้อมูล
อาการไม่พึงประสงค์	ยังไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

2.4 ยาใช้ภายนอกสำหรับบรรเทาอาการปวดและอักเสบ

(1) พริก

ชื่อยา	พริก (<i>Capsicum annuum</i> L., <i>Capsicum frutescens</i> L.)
รูปแบบและความแรง	เจล ที่มีสารสกัดจากผลพริก โดยมีปริมาณ capsaicin 0.025%)
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการปวดข้อ ปวดกล้ามเนื้อ (musculoskeletal pain)
ขนาดและวิธีใช้	ทาบริเวณที่ปวด 3-4 ครั้งต่อวัน
ข้อห้ามใช้	- ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่แพ้ capsaicin - ห้ามสัมผัสบริเวณตา - ระวังอย่าทาเจลบริเวณผิวหนังที่บอบบางหรือบริเวณผิวหนังที่แตก เนื่องจากทำให้เกิดอาการระคายเคือง
ข้อควรระวัง	- การใช้ร่วมกับยารักษาโรคหัวใจ จำพวก angiotensin-converting enzyme inhibitor (ACE inhibitor) อาจทำให้เกิดอาการไอเพิ่มขึ้น - อาจเพิ่มการดูดซึมของยาโรคหอบหืด คือ theophylline ชนิดออกฤทธิ์เนิ่นนาน - ควรระวังเมื่อใช้เจลพริกพร้อมกับยากลุ่มต่อไปนี้ <ul style="list-style-type: none"> • Angiotensin converting enzyme inhibitors • Anticoagulants • Antiplatelet agents • Barbiturates • Low molecular weight heparins • Theophylline • Thrombolytic agents
อาการไม่พึงประสงค์	ผิวหนังแดง ปวด แสบร้อน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

(2) ใพล

ชื่อยา	ใพล (<i>Zingiber montanum</i> (Koenig) Link ex Dietr., <i>Zingiber cassumunar</i> Roxb. (ชื่อพ้อง))
รูปแบบและความแรง	ครีม (น้ำมันใพล 14%)
ข้อบ่งใช้	บรรเทาอาการบวม ฟกช้ำ เคล็ดขัดยอก
ขนาดและวิธีใช้	ทาและถูเบาๆ บริเวณที่มีอาการวันละ 2 - 3 ครั้ง
ข้อห้ามใช้	- ห้ามทาบริเวณขอบตาและเนื้อเยื่ออ่อน - ห้ามทาบริเวณผิวหนังที่มีบาดแผลหรือมีแผลเปิด
ข้อควรระวัง	ไม่แนะนำให้ใช้กับสตรีมีครรภ์ หรือระหว่างให้นมบุตรและกับเด็กเล็ก
อาการไม่พึงประสงค์	ยังไม่มีรายงาน
ข้อมูลเพิ่มเติม	-

เภสัชตำรับ
โรงพยาบาล

รายการเภสัชตำรับโรงพยาบาล

1. สูตรตำรับยาของเภสัชตำรับโรงพยาบาล

CREAMS

Betamethasone Dipropionate Cream (0.05%w/w of betamethasone)

Betamethasone Dipropionate	0.0643 g
(equivalent to Betamethasone 0.05 g)	
Non-ionic Buffered Cream Base q.s.	100.00 g

Group : 13.4 Topical Corticosteroids

Betamethasone Valerate Cream (0.1%w/w of betamethasone)

Betamethasone Valerate (equivalent to Betamethasone 0.1 g)	0.1214 g
Non-ionic Buffered Cream Base q.s.	100.00 g

Group : 13.4 Topical Corticosteroids

Hydrocortisone Acetate Cream (1%w/w of Hydrocortisone acetate)

Hydrocortisone Acetate	1.00 g
Non-ionic Buffered Cream Base q.s.	100.00 g

Group : 13.4 Topical Corticosteroids

Methyl Salicylate Cream Compound

Methyl Salicylate	15.00 ml
Menthol	6.00 g
Eugenol	2.00 ml
Cajuput Oil	1.20 ml
Turpentine Oil	1.50 ml
Cetyl Alcohol	1.75 g

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Stearyl Alcohol	1.75 g
Glyceryl Stearate and PEG-100 Stearate mixture (Aracel [®] 165)	2.00 g
White Beeswax (White Wax)	2.00 g
Liquid Paraffin	2.00 ml
Carbomer 940	0.80 g
Propylene Glycol	5.00 ml
Sodium Lauril Sulfate (Sodium Lauryl Sulfate)	1.00 g
Triethanolamine q.s.	
Preservatives q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 g

Group : 10.3 Drugs for the relief of soft-tissue inflammation

Prednisolone Cream

Prednisolone	0.50 g
Non-ionic Buffered Cream Base q.s.	100.00 g

Group : 13.4 Topical Corticosteroids

Sulfadiazine Silver (Silver Sulfadiazine) Cream

Sulfadiazine Silver	1.00 g
Carbomer 940	0.30 g
Triethanolamine	0.30 ml
Propylene Glycol	2.50 ml
Cetyl Alcohol	7.00 g
Liquid Paraffin	23.50 ml
Polysorbate 80	6.50 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Wool Fat	1.00 g
Paraben Conc	1.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 g

Group : 13.1.1 Antibacterial Preparations

Triamcinolone Acetonide Cream

Triamcinolone Acetonide	0.02 หรือ 0.10 g
Non-ionic Buffered Cream Base q.s.	100.00 g

Group : 13.4 Topical Corticosteroids

Urea Cream

Urea	5.00-40.00 g
Non-ionic Buffered Cream Base q.s.	100.00 g

Group : 13.2 Emollient and Barrier Preparations

EAR DROPS

Sodium Bicarbonate Ear Drop

Sodium Bicarbonate	5.00 g
Glycerol (Glycerin)	30.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 12.1 Drugs Acting on the Ear

Note : ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียสจะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

LOTIONS

Benzyl Benzoate Lotion

Benzyl Benzoate	25.00 g
Emulsifying Wax B.P.	2.00 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 13.1.3 Parasitocidal Preparations

Calamine Lotion

Calamine, in fine powder	15.00 g
Zinc Oxide, in fine powder	5.00 g
Bentonite	3.00 g
Sodium Citrate	0.50 g
Glycerol (Glycerin)	5.00 ml
Flavouring Agent q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 ml
ในตำรับอาจเพิ่ม	
Liquified Phenol	0.50 g
Camphor	0.10 g
Menthol	0.10 g

Group : 13.3 Topical Antipruritics

Salicylic Acid Lotion

Salicylic Acid	3.00 g
Ethyl Alcohol 95%	25.00 ml
Purified Water	25.00 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

	Propylene Glycol q.s.	100.00 ml
Group :	Other Preparations for Psoriasis (excluding Topical Corticosteroids)	
Note :	อาจเติม Lactic acid, Urea อย่างละ 1 % และยานี้จะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์ หลังเตรียมยา	

Triamcinolone Acetonide Lotion

	Triamcinolone Acetonide	0.10 g
	Lactic Acid	10.00 ml
	Acetone	1.00 ml
	Ethyl Alcohol 95%	5.00 ml
	Propylene Glycol	50.00 ml
	Paraben Conc	1.00 ml
	Purified Water q.s.	100.00 ml
Group :	13.4 Topical Corticosteroids	

Zinc Sulfate Lotion

Synonyms : White Lotion

	Zinc Sulfate	4.00 g
	Sulfurated Potash	4.00 g
	Purified Water q.s.	100.00 ml
Group :	13.2 Emollient and Barrier Preparations	

Note :
- เขย่าขวดก่อนใช้
- ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียสจะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

MIXTURES

Ammonium Carbonate and Senega Mixture

	Ammonium Carbonate	0.80 g
	Ipecacuanha Tincture	2.00 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Senega Tincture	6.66 ml
Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	0.10 g
Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.02 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 3.6.2 Expectorant and Demulcent Cough Preparations

Note : ก่อนจ่ายยาให้เจือจางด้วยน้ำเชื่อมในอัตราส่วน 1 : 1

Compound Cardamom Mixture

Synonyms : Compound Cardamom Mixture; Mist Carminative

Compound Cardamom Tincture	1.20 ml
Capsicum Tincture (Capsic Tincture)	0.40 ml
Ginger Tincture	0.80 ml
Camphor	0.20 ml
Ethyl Alcohol 95%	13.45 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 1.1 Antacids and Other Drugs for Dyspepsia

Magnesium Sulfate Mixture

Synonyms : Mist. Alba; White Mixture

Magnesium Sulfate	40.00 g
Light Magnesium Carbonate	5.00 g
Peppermint Spirit	2.50 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 1.6 Laxatives

Note :
- ระวังระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคไตและตับ
- ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียสจะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Opium and Glycyrrhiza Mixture Compound

Synonyms : Brown Mixture; Mist. Tussis

Glycyrrhiza Fluidextract	12.00 ml
Antimony Potassium Tartrate	24.00 mg
Camphorated Opium Tincture	12.00 ml
Glycerol (Glycerin)	12.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 3.6.1 Cough Suppressants

Squill and Ammonia Mixture

Ammonium Carbonate	2.00 g
Squill Tincture	3.40 ml
Camphorated Opium Tincture	13.33 ml
Senega Tincture	12.00 ml
Syrup	6.70 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 3.6.1 Cough Suppressants

NASAL DROPS

Ephedrine Hydrochloride Nasal Drop

Ephedrine Hydrochloride	0.50-3.00 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 12.2.2 Topical Nasal Decongestants

Note : ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียสจะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

OINTMENTS

Benzoic Acid and Salicylic Acid Ointment

Synonyms : Whitfield's Ointment

Benzoic Acid, fine powder	6.00 g
Salicylic Acid, fine powder	3.00 g
Hydrophilic Ointment Base q.s.	100.00 g

Group : 13.1.2 Antifungal Preparations

Coal Tar Ointment

Coal Tar	3.00-5.00 g
Polysorbate 80	0.50 g
Hydrophilic Ointment Base q.s.	100.00 g

Group : Other Preparations for Psoriasis (Excluding Topical Corticosteroids)

Dithranol (Anthralin) Ointment

Dithranol	0.10-1.00 g
Lassar' s Paste q.s.	100.00 g

Lassar' s Paste

Zinc Oxide	24.00 g
Corn Starch	24.00 g
Salicylic Acid	1.00 g
White Soft Paraffin	50.00 g

Group : Other Preparations for Psoriasis (Excluding Topical Corticosteroids)

Methyl Salicylate Ointment Compound

Synonyms : Analgesic Balm

Methyl Salicylate	25.00 ml
Hard Paraffin	15.20 g
White Beeswax (White Wax)	7.00 g

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

White Vaseline	33.00 g
Menthol	10.00 g
Camphor	5.00 g
Peppermint Oil	0.45 g
Eucalyptus Oil	2.75 g
Clove Oil	0.10 g
Capsicum Tincture (Capsic Tincture)	1.50 g

Group : 10.3 Drugs for the relief of soft-tissue inflammation

Nitrofurural (Nitrofurazone) Ointment

Synonyms : Nitrofurazone Soluble Dressing

Nitrofurazone	0.20 g
Polyethylene Glycol 400	66.60 ml
Polyethylene Glycol 4000	33.30 g

Group : 5.6 Antiseptics

Salicylic Acid Ointment

Salicylic Acid	3.00-5.00 g
Hydrophilic Ointment Base q.s.	100.00 g

Group : 13.6 Preparations for Warts and Calluses

Sulfur (Sulphur) Ointment

Precipitated Sulfur	6.00-10.00 g
Liquid paraffin (Mineral Oil)	10.00 ml
White Ointment q.s.	100.00 g

White Ointment

White Beeswax (White Wax)	5.00 g
White Soft Paraffin	95.00 g

Group : 13.1.3 Parasitocidal Preparations

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Urea Ointment

Urea	20.00-40.00 g
Hydrophilic Ointment Base q.s.	100.00 g

Group : 13.2 Emollient and Barrier Preparations

PAINTS

Iodine Paint, Compound

Synonyms : Mandl's Paint

Iodine	1.25 g
Potassium Iodide	2.50 g
Purified Water	2.50 ml
Peppermint Oil	0.40 ml
Glycerol (Glycerin) q.s.	100.00 ml

Group : 12.3.1 Oropharyngeal Antiseptics

Podophyllin Paint (Podophyllum Resin)

Synonyms : Podophyllin Paint, Compound

Podophyllum Resin	10.00-25.00 g
Compound Benzoin Tincture q.s.	100.00 ml

Group : 13.6 Preparations for Warts and Calluses

PASTES

Salicylic Acid Paste

Salicylic Acid	3.40 g
Glycerol (Glycerin)	5.00 g
Zinc Oxide, fine powder	25.00 g
Starch	25.00 g
White Soft Paraffin q.s.	100.00 g

Group : 13.6 Preparations for Warts and Calluses

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Zinc Oxide Paste

Zinc Oxide, fine powder	25.00 g
Starch, fine powder	25.00 g
White Soft Paraffin q.s.	100.00 g

Group : 13.2 Emollient and Barrier Preparations

POWDERS

Macrogol Oral Powder

Synonyms : Polyethylene Glycol; PEG Lavage

Polyethylene Glycol 4000	5.50 g
Potassium Chloride	0.07 g
Sodium Chloride	0.15 g
Sodium Bicarbonate	0.17 g
Sodium Sulfate	0.57 g

Group : 1.6 Laxatives

Note : ผสมน้ำ 100 ml

Oral Rehydration Salts

Synonyms : O.R.S.

Sodium Chloride	2.60 g
Trisodium Citrate Dihydrate	2.90 g
Potassium Chloride	1.50 g
Glucose	13.50 g

Group : 1.4 Drugs Used in Acute Diarrhoea

Note : เป็นสูตรเตรียมผงเกลือแร่สำหรับผสมน้ำ 1 ลิตร เมื่อผสมน้ำ 1 ลิตรแล้วจะมี
Glucose 75 mEq, Sodium 75 mEq (mmol), Chloride 65 mEq (mmol),
Potassium 20 mEq (mmol), Citrate 10 mmol , Osmolarity 245 mOsm

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

SCRUBS

Povidone-Iodine Scrub

Povidone-iodine	7.50 g
Sodium Lauril Sulfate (Sodium Lauryl Sulfate) (LZV)	20.00 g
Cocamide DEA	3.00 ml
Isopropyl Myristate	0.75 ml
Propylene Glycol	1.50 ml
Sodium Chloride	0.25 g
Preservative q.s.	
Citric Acid q.s. to pH 4.5-5.0	
EDTA	0.075 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 5.6 Antiseptics

SHAMPOOS

Tar Shampoo

Coal Tar Solution	5.00 ml
Shampoo Base q.s.	100.00 ml
Shampoo Base	
Sodium Lauryl Ether Sulfate	20.00 gm
Sodium Lauril Sulfate (Sodium Lauryl Sulfate) Needle	20.00 gm
EDTA	0.10 gm
Polysorbate 80	1.00 ml
Cocamidopropyl Betaine	4.00 ml
Cocamide diethanolamide (Cocamide DEA)	4.00 ml
Polyethylene Glycol 400	4.00 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Propylene Glycol	3.00 ml
Glycerol (Glycerin)	3.00 ml
Panthenol (D-panthenol)	0.20 ml
Sodium Chloride	2.00 gm
Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	0.10 gm
Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.02 gm
Citric Acid q.s. to pH 4.5-5.5	
Deionized Water q.s.	100.00 ml

Group : 13.5 Other Preparations for Psoriasis (Excluding Topical Corticosteroids)

Note : อาจเติม Salicylic Acid 3.0% ได้

SOLUTIONS

Aluminium Acetate Solution

Synonyms : Burow's Solution

Aluminium Subacetate Solution	54.50 ml
Glacial Acetic Acid	1.50 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Aluminium Subacetate Solution

Aluminium Sulfate	14.50 g
Acetic Acid	16.00 ml
Precipitated Calcium Carbonate	7.00 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

ในตำรับอาจมี Boric Acid 0.90 g

Group : 13.2 Emollient and Barrier Preparations

Note : ก่อนใช้ให้เจือจางด้วยน้ำ 1:10 - 1:40

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Cloral Hydrate Oral Solution

Synonyms : Chloral Hydrate Oral Solution; Chloral Hydrate Mixture, Pediatric

Cloral Hydrate (Chloral hydrate)	10.00 g
Citric Acid, Monohydrate	0.75 g
Paraben Conc	1.00 ml
Glycerol (Glycerin)	10.00 ml
Purified Water	20.00 ml
Color, Flavor q.s.	
Simple Syrup q.s.	100.00 ml

Group : 4.1 Hypnotics and Anxiolytics

Storage : ควรใช้ภายใน 3 เดือน เมื่อเก็บยาที่อุณหภูมิห้อง

Note : ข้อห้ามใช้ 1. Hypersensitivity 2. Severe hepatic impairment 3. Severe renal impairment 4. gastritis

Copper Sulfate Sterile Solution

Copper (II) sulfate ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$)	0.157 g
Distilled Water q.s.	100.00 ml

Group : 9.5 Minerals

Ethyl Alcohol Solution

Synonyms : Ethyl Alcohol 70%

Ethyl Alcohol 95%	73.70 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 5.6 Antiseptics

Note : ควรแต่งสีด้วย Brilliant Blue

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Glycerol Oral Solution

Glycerol (Glycerin)	50.00 ml
Peppermint Spirit, Color q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 11.4 Drugs for Treatment of Glaucoma

Lugol's Solution

Synonyms : Aqueous Iodine Oral Solution, Strong Iodine Solution

Iodine	5.00 g
Potassium Iodide	10.00 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 6.2.2 Antithyroid Drugs

Magnesium Sulfate Solution

Synonyms : Saturated Magnesium Sulfate Solution

Magnesium Sulfate	50.00 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 1.6 Laxatives

Note : ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียสจะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

Neutral Phosphate Oral Solution

Dibasic Sodium Phosphate (Disodium Hydrogen Phosphate)	0.539 g
Potassium Dihydrogen Phosphate	1.30 g
Monobasic Sodium Phosphate Dihydrate (Sodium Dihydrogen Phosphate Dihydrate)	0.297 g
Glycerol (Glycerin)	5.00 ml
Simple Syrup	40.00 ml
Paraben Conc	1.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Group : 9.5 Minerals

Note : 5 ml ประกอบด้วย Sodium, Potassium อย่างละ 0.475 mEq และ Phosphate 0.95 mEq

Potassium Acetate Sterile Solution

Potassium Acetate	2.95 g
Water for Injection q.s	10.00 ml

Group : 9.2 Fluids and Electrolytes

Note : - 5 ml ประกอบด้วย Potassium 15 mEq

- ควรใช้อย่างระมัดระวังในผู้ป่วยโรคหัวใจ

- ไม่ควรใช้ในผู้ป่วยที่การทำงานของไตบกพร่องและมีอาการปัสสาวะน้อย ไม่มีปัสสาวะ ภาวะเลือดคั่งไนโตรเจน (Azotemia) Addison's Disease ภาวะที่มีโปแตสเซียมในเลือดสูง

- ไม่ควรใช้ยาในผู้ป่วยที่ได้รับ Potassium-sparing Diuretics

- ยาฉีดเข้าหลอดเลือดดำควรให้อย่างช้า ๆ เพราะถ้าความเข้มข้นของโปแตสเซียมในเลือดสูง จะมีผลต่อการทำงานของหัวใจ ภาวะ Peripheral และ Pulmonary Edema

Potassium Citrate Oral Solution

Potassium Citrate	6.60 g
Orange Powder	0.005 g
Paraben Conc	1.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 7.4.3 Drugs Used in Alkalinisation of Urine และ 9.2 Fluids and Electrolytes

Povidone-Iodine Solution

Povidone-Iodine	10.00 g
Propylene Glycol	0.25 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

	Polyethylene Glycol 400	0.50 ml
	Dibasic Sodium Phosphate	1.32 g
	(Sodium Phosphate, Disodium Phosphate)	
	Citric Acid	0.92 g
	Cetomacrogol 1000 หรือ Nonoxinol 9	0.02 g
	Purified Water q.s.	100.00 ml
Group :	5.6 Antiseptics	
Note :	ยามี pH = 4-5	

Saturated Solution of Potassium Iodide Oral Solution (SSKI)

	Potassium Iodide	100.00 g
	Sodium Thiosulfate	0.05 g
	Purified Water q.s.	100.00 ml
Group :	6.2.2 Antithyroid Drugs	

Sodium Acetate Sterile Solution

	Sodium Acetate	4.07 g
	Water for Injection q.s	10.00 ml
Group :	9.2 Fluids and Electrolytes	
Note :	- 5 ml ประกอบด้วย Sodium 20 mEq	

- ใช้อย่างระมัดระวังในผู้ป่วยโรคหัวใจล้มเหลว ความดันโลหิตสูง การทำงานของไตบกพร่อง ภาวะ Peripheral และ Pulmonary Edema

Sodium Citrate and Citric Acid Oral Solution

Synonyms : Shohl's solution

	Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	0.035 g
	Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.025 g
	Ethyl Alcohol 95%	1.50 ml
	Sucrose	5.00 g
	Sodium Citrate dihydrate	10.00 g

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Citric Acid anhydrous	6.00 g
Lemon Oil q.s.	
Color q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 7.4.3 Drugs Used in Alkalinisation of Urine

Note : 5 ml ประกอบด้วย Sodium 5 mEq ซึ่งให้ bicarbonate ประมาณ 5 mEq

Sodium Citrate and Potassium Citrate Oral Solution

Sodium Citrate	24.80 g
Potassium Citrate	27.20 g
Propylene Glycol	10.00 ml
Simple Syrup	20.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 7.4.3 Drugs Used in Alkalinisation of Urine

Note : 5 ml ประกอบด้วย Sodium, Potassium อย่างละ 12.65 mEq

Sodium Thiosulfate Solution

Sodium Thiosulfate	20.00 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 13.1.2 Antifungal Preparations

Note : ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียส จะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

Tincture of Iodine Solution (Iodine in Alcohol)

Synonyms : Weak Iodine Solution; Iodine Tincture

Iodine	2.50 g
Potassium Iodine	2.50 g
Purified Water	2.50 ml
Ethyl Alcohol 95% q.s.	100.00 ml

Group : 5.6 Antiseptics

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Trace Element Solution (Oral Solution)

Zinc Sulfate ($\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$)	5.719 g
Manganese sulfate ($\text{MnSO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$)	0.923 g
Copper (II) sulfate pentahydrate ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$)	0.707 g
Potassium Iodide (KI)	0.026 g
Chromic Trichloride ($\text{CrCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$)	0.012 g
Sodium Molybdate ($\text{Na}_2\text{MoO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$)	0.008 g
Cobalt (II) Sulfate Heptahydrate ($\text{CoSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$)	0.008 g
Distilled Water q.s.	1000.00 ml

Group : 9.5 Minerals

Note : Distilled Water ที่ใช้เตรียมยากลุ่ม Minerals ต้องปราศจาก Minerals

Zinc Sulfate Sterile Solution

Zinc Sulfate ($\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$)	0.44 g
Distilled Water q.s.	100.00 ml

Group : 9.5 Minerals

SPIRITS

Aromatic Ammonia Spirit

Ammonium Carbonate	3.20 g
Ammonia Solution 30%	3.50 ml
Lemon Oil	1.00 ml
Lavender Oil	0.10 ml
Ethyl Alcohol 95%	70.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 3.8 Other respiratory preparations

SUSPENSIONS

Aluminium Hydroxide and Magnesium Hydroxide Suspension

Synonyms : Alumina and Magnesia Oral Suspension

Aluminium Hydroxide Compressed Gel equivalent to	
Aluminium Oxide	3.56 g
Magnesium Hydroxide Paste equivalent to Magnesium	
Hydroxide	1.80 g
Sorbitol Solution 70%	10.00 ml
Syrup U.S.P.	5.00 ml
Paraben Conc	1.00 ml
Peppermint Oil q.s.	
Color q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 1.1 Antacids and Other Drugs for Dyspepsia

Note : ให้มีส่วนประกอบ $Al_2O_3 = 3.1-4.0\%$ w/w , $Mg(OH)_2 = 1.4-2.2\%$ w/w

Aluminium Hydroxide Suspension

Synonyms : Aluminium Hydroxide Gel; Colloidal Aluminium Hydroxide; Aluminium Hydroxide Mixture

Aluminium Hydroxide Paste equivalent to Aluminium Oxide	4.00 g
Glycerol (Glycerin)	9.33 ml
Sorbitol Solution	5.00 ml
Peppermint Oil	0.026 ml
Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	0.10 g
Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.02 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 1.1 Antacids and other drugs for dyspepsia และ 9.5 Minerals

Note : ปรับความหนืดด้วย Suspending Agent ตามความเหมาะสม

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Bentonite Magma Suspension

Synonyms : Bentonite Magma

Bentonite	7.00 g
Glycerol (Glycerin)	20.00 ml
Paraben Conc	1.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 16. Antidotes

Note : ยานี้เมื่อเก็บที่อุณหภูมิ 15-25 องศาเซลเซียส จะมีอายุไม่เกิน 4 สัปดาห์
หลังเตรียมยา

Magnesium Hydroxide Suspension

Synonyms : Milk of Magnesia

Magnesium Hydroxide	7.50 g
Glycerol (Glycerin)	9.33 ml
Sorbitol Solution	5.00 ml
Peppermint oil	0.026 ml
Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	0.10 g
Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.02 g
Citric Acid	0.10 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 1.1 Antacids and Other Drugs for Dyspepsia, 1.6 Laxatives และ 9.5 Minerals

Note : ปรับความหนืดด้วย Suspending Agent ตามความเหมาะสม

Mebendazole Suspension

Mebendazole	2.00 g
Carboxymethyl Cellulose Sodium (medium viscosity grade)	1.00 g
Citric Acid	0.30 g
Sorbitol Solution	10.00 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

	Syrup	12.00 ml
	Paraben Conc	1.00 ml
	Flavouring Agent q.s.	
	Purified Water q.s.	100.00 ml
Group :	5.5 Anthelmintics	
Note :	แต่งสีและกลิ่นได้ตามที่เห็นเหมาะสม	

SYRUPS

Acetaminophen (Paracetamol) Syrup

Synonyms : Acetaminophen (Paracetamol) Syrup, Pediatric

	Acetaminophen (Paracetamol)	24.00 g
	Polyethylene Glycol 1500	75.00 g
	Glycerol (Glycerin)	150.00 ml
	EDTA	0.10 g
	Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	1.00 g
	Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.20 g
	Syrup	400.00 ml
	Sorbitol Solution 70%	100.00 ml
	Citric Acid	0.30 g
	Sodium Citrate	1.00 g
	Sodium Chloride	0.20 g
	Color, Flavor q.s.	
	Purified Water q.s.	1,000.00 ml
Group :	4.6 Analgesics and Antipyretics	

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Chlorpheniramine Maleate Syrup

Synonyms : Chlorpheniramine Syrup, Pediatric

Chlorpheniramine Maleate	0.04 g
Simple Syrup	40.00 ml
Sorbitol Solution	10.00 ml
Paraben Conc	1.00 ml
Color, Flavor q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 ml
pH = 4 - 5	

Group : 3.4 Antihistamines

Note : เพิ่มความหนืด แต่งสีและกลิ่นได้ตามความเหมาะสม

Ferrous Sulfate Drops

Ferrous Sulfate	12.50 g
Citric Acid	0.20 g
Paraben Conc	1.00 ml
Syrup q.s.	100.00 ml

Group : 9.5 Minerals

Storage : เก็บให้พ้นแสง ให้บรรจุในขวดสีชา

Note : 100 ml ประกอบด้วย ferrous ion 2.5 g

Glyceryl Guaiacolate Syrup

Guaifenesin (Glyceryl Guaiacolate)	2.00 g
Citric Acid	0.80 g
Sodium Citrate	0.05 g
Sodium Chloride	0.50 g
Menthol	0.03 g
Paraben Conc	1.00 ml

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Glycerol (Glycerin)	10.00 ml
Polyethylene Glycol 4000	10.00 g
Syrup	50.00 ml
Ethyl Alcohol 95%	0.03 ml
Color, Flavor q.s.	
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 3.6.2 Expectorant and Demulcent Cough Preparations

Potassium Chloride Syrup

Potassium Chloride	10.00 g
Citric Acid	0.60 g
Aspartame	0.10 g
Menthol	0.01 g
Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	0.10 g
Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	0.02 g
Sorbitol Solution	20.00 ml
Purified Water	30.00 ml
Flavoring Agent q.s.	
Syrup q.s.	100.00 ml

Group : 9.2 Fluids and Electrolytes

Note : 15 ml ประกอบด้วย Potassium 20 mEq

TINCTURES

Thiomersal (Thimerosal) Tincture

Thiomersal (Thimerosal)	0.10 g
Ethyl Alcohol 95%	52.50 ml
Acetone	10.00 ml
Ethylenediamine	0.02 g
Monoethanolamine	0.10 g

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Merbromin (Mercurochrome)	0.40 g
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 5.6 Antiseptics

DENTAL PREPARATIONS

Artificial Saliva Solution (Saliva Substitutes)

Carboxymethyl Cellulose Sodium	0.30 g
Magnesium Sulfate	0.003 g
Potassium Chloride	0.06 g
Monobasic Sodium Phosphate Dihydrate (Sodium Dihydrogen Phosphate Dihydrate)	0.05 g
Glycerol (Glycerin)	2.00 ml
Paraben Conc	1.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 ml

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

Storage : เก็บในภาชนะปิดสนิท ในตู้เย็น

Camphorated Parachlorophenol Solution

Synonyms : Chlorocamphene

Camphor	21.00 g
Parachlorophenol (4-Chlorophenol)	9.00 g

Group : 12.3.1 Oropharyngeal Antiseptics

Storage : เก็บในภาชนะปิดสนิท ป้องกันแสงแดด

Note : - ระวังเคืองผิวหนังและเนื้อเยื่อ
- เตรียมยาตัวนี้ใน Hood ตลอดขั้นตอน และสวมถุงมือ

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Camphorated Phenol Solution

Synonyms : Camphophenol

Phenol	30.00 g
Camphor	60.00 g
Liquid Paraffin q.s.	100.00 ml

Group : 12.3.1 Oropharyngeal Antiseptics

Storage : เก็บในภาชนะปิดสนิท ป้องกันแสงแดด

Note : - ระคายเคืองผิวหนังและเนื้อเยื่อ
- เตรียมยาตัวนี้ใน Hood ตลอดขั้นตอน และสวมถุงมือ

Carnoy's Solution

Absolute Ethyl Alcohol	6.00 ml
Chloroform	3.00 ml
Glacial Acetic Acid	1.00 ml
Ferric Chloride	1.00 g

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

Storage : เก็บในขวดแก้วสีชา ป้องกันแสงแดด

Note : - ส่วนประกอบเป็นสารมีพิษ ต้องระมัดระวังในการใช้
- สารระเหยของ Absolute Ethyl Alcohol เป็นสารไวไฟ

EDTA Solution

EDTA	14.30 g
Cetrimide	0.083 g
Sodium Hydroxide	1.00 g
Distilled Water q.s.	100.00 ml

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

Storage : เก็บในภาชนะที่ไม่เป็นโลหะหนัก

Note : - ไม่ให้ใช้ที่ผิวฟัน (tooth surface) เพราะอาจทำให้ฟันสูญเสียแคลเซียม (Tooth Decalcification)

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

- ให้เตรียมใช้ขณะนั้นเลย (Freshly Prepared)
- ตำรับนี้ต้องระวังเกี่ยวกับน้ำที่ใช้ เพราะ EDTA เป็น Chelating Agent น้ำต้องบริสุทธิ์มาก ๆ

Fluocinolone Acetonide Gel

Fluocinolone Acetonide	0.18 g
Ethyl Alcohol 95%	1.82 ml
Propylene Glycol	45.45 ml
Polyethylene Glycol 400	36.36 ml
Paraben Conc	1.82 ml
Carboxymethylcellulose 1500	4.36 g
Glycerol (Glycerin)	14.55 ml
Hot Water	100.00 ml

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

Fluocinolone Acetonide Solution

Fluocinolone Acetonide	0.18 g
Ethyl Alcohol 95%	1.82 ml
Propylene Glycol	45.45 ml
Polyethylene Glycol 400	36.36 ml
Paraben Conc	1.82 ml
Carboxymethylcellulose 1500	0.91 g
Glycerol (Glycerin)	3.64 ml
Hot Water	100.00 ml

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Formaldehyde and Cresol Solution

Synonyms : Cresolated Formaldehyde; Formocresol

Formocresol Conc

Formaldehyde (Formalin) 37-38 %	19.00 ml
Cresol	35.00 ml
Glycerol (Glycerin)	25.00 ml
Steriled Water	21.00 ml

ให้เก็บ Formocresol Conc ในขวดแก้วสีชา ก่อนนำมาใช้ให้เจือจางก่อนด้วย Glycerol และ Water ในอัตราส่วน Glycerol : Water : Formocresol Conc = 3:1:1 (240 ml : 80 ml : 80 ml)

Group : 12.3.1 Oropharyngeal Antiseptics

Storage : เก็บในภาชนะปิดสนิท ป้องกันแสงแดด

Note :
- เตรียมยาใน Hood เนื่องจากมีส่วนประกอบของ Formaldehyde
- อันตรายของ Formaldehyde ไชระเหยจะทำให้ระคายเคืองตา จมูก ระบบทางเดินหายใจและอาจทำให้เกิดการไอ กลืนลำบาก (Dysphagia) ทางเดินหายใจเกิดการหดเกร็งและบวม ปอดบวม หอบ หากสารละลายที่เข้มข้นสูง ๆ ถูกผิวหนังทำให้ผิวหนังขาวและแข็งด้าน ทำให้เกิดผื่นแพ้สัมผัสและอาการแพ้
- Glycerol ช่วยป้องกันการเกิดตะกอนที่เกิดจาก Polymerization ของ Formaldehyde เป็น Solid Paraformaldehyde

Talbot's Solution

Synonyms : Iodine and Zinc Iodide Glycerite

Zinc Iodide	4.00 g
Iodine, Crystal	3.00 g
Glycerol (Glycerin)	60.00 ml
Purified Water	40.00 ml

Group : 12.3.1 Oropharyngeal Antiseptics

Storage : เก็บในภาชนะที่ปิดสนิท ป้องกันแสงและควรเก็บในที่เย็นเพราะ Iodine เป็นสารระเหิด

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

Whitehead's Varnish

Synonyms : Compound Paint of Iodoform BPC.

Benzoin, powder	10.00 g
Iodoform	10.00 g
Storax (Styrax prepared)	7.50 g
Tolu Balsam	5.00 g
Diethyl Ether	100.00 ml

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

Storage : เก็บในภาชนะปิดสนิท ป้องกันแสงแดด และเก็บในตู้เย็น

Zinc Oxide + Zinc Acetate Powder

Synonyms : Compound Zinc Oxide Cavity Bases

Zinc Acetate	1.00 g
Zinc Oxide Powder q.s.	100.00 g

Group : 12.3.3 Other Dental Preparations

Storage : เก็บในภาชนะปิดสนิท

2. สูตรตำรับของสารช่วยในเภสัชตำรับโรงพยาบาล

CREAM BASES

Non-ionic Buffered Cream Base

Cetostearyl Alcohol	10.00 g
Cetomacrogol 1000	3.00 g
White Soft Paraffin	10.00 g
Liquid Paraffin	10.00 g
Monobasic Sodium Phosphate (Sodium Dihydrogen Phosphate)	2.50 g
Citric Acid, Monohydrate	0.50 g

เภสัชตำรับโรงพยาบาล

EDTA	0.01 g
Propylene Glycol	5.00 ml
Chlorocresol	0.15 g
Purified Water q.s.	100.00 g

Note : ยามี pH 5-6

OINTMENT BASES

Hydrophilic Ointment Base

Stearyl Alcohol	25.00 g
White Soft Paraffin	25.00 g
Liquid Paraffin	10.00 g
Sodium Lauril Sulfate (Sodium Lauryl Sulfate)	1.00 g
Propylene Glycol	10.00 ml
Paraben Conc	1.00 ml
Purified Water q.s.	100.00 g

PRESERVATIVES

Paraben Conc

Methyl Hydroxybenzoate (Methylparaben)	10.00 g
Propyl Hydroxybenzoate (Propylparaben)	2.00 g
Propylene Glycol q.s.	100.00 ml

ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา

เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามที่คณะกรรมการแห่งชาติด้านยา ได้ประกาศ เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๑ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารระบบยาสำหรับการบริการสาธารณสุขของประเทศอย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพเป็นไปตามหลักปรัชญาวิถีชีวิตพอเพียง

เพื่อให้บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการปรับปรุงแก้ไข ตามสภาพของปัญหาสุขภาพ วิทยาการ และข้อมูลเกี่ยวกับยาที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง ทันสถานการณ์ คณะกรรมการแห่งชาติด้านยาจึงออกประกาศให้ปรับปรุงแก้ไขรายการยาของบัญชียาสำหรับโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกรายการยาในข้อที่ ๘.๑.๕ Other antineoplastic drugs ของข้อ ๘.๑ ในกลุ่มยา ๘. Malignant disease and immunosuppression ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ท้ายประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้รายการยาในข้อที่ ๘.๑.๕ Other antineoplastic drugs ท้ายประกาศนี้แทน

๒. ให้ยกเลิกรายการยาในข้อที่ ๘.๓.๑ Progestogens, anti-estrogens and enzyme inhibitors ของข้อ ๘.๓ ในกลุ่มยา ๘. Malignant disease and immunosuppression ในบัญชียาหลักแห่งชาติ ท้ายประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้รายการยาในข้อที่ ๘.๓.๑ Progestogens, anti-estrogens and enzyme inhibitors ท้ายประกาศนี้แทน

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มงคล ณ สงขลา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประธานคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา

บัญชียาหลักแห่งชาติ

ท้ายประกาศคณะกรรมการแห่งชาติด้านยา เรื่อง บัญชียาหลักแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

กลุ่มยา 8 Malignant disease and immunosuppression

8.1 Cytotoxic drugs

ฯลฯ

8.1.5 Other antineoplastic drugs

1. Asparaginase (Crisantapase)	sterile pwdr	ค
2. Cisplatin	sterile pwdr/ sol	ค
3. Carboplatin	sterile pwdr/sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Carboplatin

ใช้สำหรับ non-small cell lung cancer มะเร็งที่ศีรษะหรือลำคอ และมะเร็งรังไข่

4. Hydroxycarbamide (Hydroxyurea)	cap	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Hydroxycarbamide

1. ใช้สำหรับรักษาโรคกลุ่ม myeloproliferative disorder, chronic myeloid leukemia
2. มีคุณสมบัติกระตุ้นให้เซลล์มะเร็งตอบสนองต่อรังสีรักษาดีขึ้น

5. Paclitaxel	sterile sol	ง

เงื่อนไขสำหรับยา Paclitaxel

1. ใช้สำหรับมะเร็งเต้านมที่ไม่ตอบสนองต่อ doxorubicin
2. ใช้สำหรับมะเร็งรังไข่ และ advanced non-small cell lung cancer
3. ควรทำ DUE ทุก 4 - 6 เดือน

6. Docetaxel	sterile sol	จ(2)

เงื่อนไขสำหรับยา Docetaxel

1. ใช้สำหรับมะเร็งเต้านมระยะลุกลาม (metastatic breast cancer) โดยใช้เป็นยาสูตรที่สองหลังจากใช้ยา anthracycline ไม่ได้หรือไม่ได้ผล โดยผู้ป่วยต้องอยู่ในสภาพร่างกายดีพอสมควร คือมี Eastern Cooperation Oncology Group (ECOG) performance status ตั้งแต่ 0 ถึง 2 (หรือมี ECOG 0-2)
2. ใช้สำหรับมะเร็งปอดระยะลุกลาม โดยใช้เป็นยาสูตรที่สองหลังจากใช้ยา platinum มาแล้ว และผู้ป่วยต้องอยู่ในสภาพร่างกายดีมาก คือมี ECOG 0-1

3. ใช้สำหรับมะเร็งต่อมลูกหมากที่ติดต่อยาสอร์โมนแล้ว โดยใช้ชนิดที่ให้ทุก 3 อาทิตย์ร่วมกับยา prednisolone และต้องหยุดยาทันทีที่มีผลข้างเคียงรุนแรงเกิดขึ้น และควรใช้กับผู้ป่วยที่สภาพร่างกายแข็งแรงดี คือมี ECOG 0-1 โดยไม่แนะนำให้ใช้ยาอีก เมื่อโรคลุกลามขึ้นหลังหยุดยาแล้ว
4. แนวทางการกำกับใช้ยา เบิกจ่ายค่ายาต้องเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนด

7. Imatinib mesilate tablet (เฉพาะ 100 และ 400 mg) จ(2)

เงื่อนไขสำหรับยา Imatinib mesilate

1. ใช้สำหรับรักษา Chronic myelogenous leukemia (CML) ในระยะเรื้อรัง (chronic phase) ที่มี Philadelphia chromosome positive หรือ มี BCR-ABL positive ด้วยวิธี Polymerase chain reaction (PCR) หรือ Fluorescent in situ hybridization (FISH) โดย
 - 1) การตรวจหา Philadelphia chromosome ต้องเป็นการตรวจ ด้วยวิธี Quantitative chromosome study
 - 2) กรณีที่ผลการตรวจไม่มี metaphase สามารถให้ยาต่อได้ไม่เกิน 3 เดือน และต้องตรวจซ้ำ หากยังไม่สามารถตรวจได้ ให้หยุดยา
 - 3) กรณีที่ไม่ได้ complete hematologic response ใน 6 เดือน หรือไม่ได้ major cytogenetic response ใน 12 เดือน หรือไม่ได้ complete cytogenetic response ใน 18 เดือน หลังจากเริ่มยา imatinib ให้หยุดยา และเปลี่ยนเป็นการรักษาด้วยวิธีอื่น
 - 4) ผู้ป่วยที่ได้ complete cytogenetic response ควรทำการตรวจ chromosome ทุก 6 เดือน ถ้ามีการกลับคืนของ Philadelphia chromosome โดยที่ผลเลือด (CBC) อยู่ในเกณฑ์ปกติ สามารถให้ยาต่อไปได้อีก 3 เดือน และตรวจหา Philadelphia chromosome ซ้ำ ซึ่งถ้ายังไม่เป็น complete cytogenetic response ควรหยุดยา imatinib ในกรณีที่มีการตรวจ real time quantitative PCR ที่ได้มาตรฐาน สามารถใช้แทนการตรวจ cytogenetic ทุก 6 เดือนได้ แต่ควรมีการตรวจ cytogenetic ทุก 12 เดือนแทน
2. สำหรับผู้ป่วยที่เป็น GISTs (gastrointestinal stromal tumors) ที่มี Kit (CD117) มีผลบวก ระยะลุกลามที่ผ่าตัดไม่ได้ หรือมีการกระจายของโรค
 - 1) ขนาดของยาเริ่มต้น 400 มก.ต่อวัน และไม่สามารถเพิ่มขนาดของยา imatinib ในกรณีที่การให้ยาไม่ได้ผลหรือโรคลุกลามขึ้นขณะได้ยา imatinib
 - 2) ประเมินผลการรักษาทุก 12 อาทิตย์ ด้วยรังสีวินิจฉัยที่สามารถวัดขนาดของเนื้องอกได้ เช่น computerized tomography (CT) หรือ magnetic resonance imaging (MRI) และควรระบุผลการตอบสนองว่าเป็นโรคหายทั้งหมด (complete) รักษาหายบางส่วน หรือคงที่ (stable) ตาม SWOG (Southwest Oncology Group) หรือ RECIST criteria
 - 3) แนะนำให้หยุดยาเมื่อมี Progressive disease อย่างชัดเจน

- 4) ในกรณีที่ผลการตรวจทางรังสีวิทยาพบว่า มีรอยโรคขนาดใหญ่ขึ้นเพียงตำแหน่งเดียว (ไม่เกิน 25%) ในขณะที่ตำแหน่งอื่นเล็กลง หรือคงที่ แพทย์ผู้รักษาสสามารถพิจารณาหยุดยาหรือให้ยาต่ออีก 2 เดือน และทำการตรวจซ้ำเพื่อความชัดเจนว่าเป็น Stable disease หรือ Progressive disease
- 3.แนวทางการกำกับใช้ยา เบิกจ่ายค่ายาต้องเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนด

ฯลฯ

8.3 Sex hormones and hormone antagonists in malignant disease

8.3.1 Progestogens, anti-estrogens and enzyme inhibitors

1.	Tamoxifen citrate	tab	ค
	เงื่อนไขสำหรับยา Tamoxifen		
	ใช้สำหรับมะเร็งเต้านม		
2.	Letrozole	tab (เฉพาะ 2.5 mg)	จ(2)
	เงื่อนไขสำหรับยา Letrozole		
	1. ใช้ในผู้ป่วยมะเร็งเต้านมระยะแพร่กระจาย เฉพาะในผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะหมดประจำเดือน* และมีผล hormone receptor เป็นบวก		
	2. ใช้ในการรักษาเสริมมะเร็งเต้านมระยะแรก ในผู้ป่วยที่หมดประจำเดือนแล้ว ก่อนการวินิจฉัยโรคมะเร็งเต้านม โดยแนะนำให้ใช้แบบ switching therapy (ให้ตามหลัง tamoxifen 2-3 ปี จนครบทั้งหมดรวมกันเป็น 5 ปี)		
	3.แนวทางการกำกับใช้ยา เบิกจ่ายค่ายาต้องเป็นไปตามที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนด		
	หมายเหตุ : * ภาวะหมดประจำเดือน หมายถึง		
	1. หญิงอายุมากกว่า 60 ปี		
	2. ภาวะที่เคยได้รับการผ่าตัดรังไข่ออกทั้งหมด		
	3. ภาวะการหมดประจำเดือนตามธรรมชาติ นานมากกว่า 1 ปี		
	4. กรณีที่ประจำเดือนหมดหลังการผ่าตัด หรือการให้เคมีบำบัด ไม่อยู่ในกรณีของภาวะหมดประจำเดือน		
3.	Megestrol acetate	tab	ง
	เงื่อนไขสำหรับยา Megestrol acetate		
	ใช้รักษามะเร็งเต้านมระยะลุกลามที่ไม่ตอบสนองต่อ tamoxifen		

ฯลฯ